

Po naših občinah

Sv. Tomaž • Pripravljeni in usposobljeni pomagati

➔ **Stran 3**

Po naših občinah

Hajdina • Prvi priključki na kanalizacijo še letos

➔ **Stran 7**

Po mestni občini

Ptuj • Povrnjena nekdanja veličina minoritskega samostana ➔ **Stran 24**

Ptuj, torek,
28. septembra 2010
letnik LXIII • št. 75
odgovorni urednik:
Jože Šmigoc
cena: 0,70 EUR
Natisnjenih:
12.000 izvodov
ISSN 7704-01993

RADIOPTUJ
89,8 • 98,2 • 104,3
www.radio-ptuj.si

Šport

Nogomet • Zmagi
Aluminija in Drave
ob pravem času

➔ **Stran 11**

Športno plezanje

• Mina Markovič
v Belgiji tik pod
stopničkami

➔ **Stran 11**

Blaž Rola

Trener ga je vabil
leto in pol

➔ **Stran 13**

torkova
izdaja

Štajerski TEDNIK

Ptuj • Svečan zaključek projekta Otroci in turizem Turizem v otroških očeh

Turizem v otroških očeh

V organizaciji Turistične zveze Slovenije, Mestne občine Ptuj in Skupnosti vrtcev Slovenije je bila 25. septembra v novi telovadnici OŠ Ljudski vrt zaključna prireditev nacionalnega projekta Z igro do prvih turističnih korakov.

V letošnjem projektu je bil poudarek na zelenem okolju v turizmu. Na sobotni prireditvi so vsem sodelujočim vrtcem v projektu podelili priznanja za sodelovanje. V projekt Turizem in vrtci se vključuje tudi PS Mercator, ki je v svojih sedmih centrih pripravil razstavo otroške ustvarjalnosti na temo turizma ter najboljše nagradil. Letos je sodelovalo 90 vrtcev, cilj pa je, da bi v tem turističnem projektu najmlajših sodelovali vsi slovenski vrtci, teh je skupaj 231. Med prejemniki priznanj je bil tudi Vrtec Ptuj, ki je tudi letošnji zmagovalac z enoto Zvonček v kategoriji vrtcev Slovenije v projektu Moja dežela – lepa in gostoljubna za leto 2010.

Otroci ptujskega vrtca so na najboljši možni način pokazali na lepote slovenskih pokrajin, skozi katere so potovali s pesmijo in igro.

MG

Foto: Črtomir Gozjak

Podravje • Težave letošnje trgateve

Največja težava: plesen

Vreme jo je v času trgatve vinogradnikom letos pošteno zagodilo; močno deževje na začetku druge polovice septembra in spet minuli vikend namreč ponuja idealne pogoje za razvoj botritisa oz. plesni, ki se ji bo težko izogniti.

»Zadnje padavine so že povzročile žarišča botritisa v praktično vseh vinogradih, kar je še posebej težko oz. nezaželeno pri vinogradnikih, ki so vezani

na prodajo grozdja Ptujski kleti, kjer so kriteriji glede zdravja grozdja zelo ostri. Ob že tako daleč prenizkih odkupnih cenah grozdja pomeni dodatna

plesen toliko večjo izgubo dohodka, saj takega grozdja vinogradniki ne bodo mogli prodati Kleti. Zelo verjetno je, da bodo zaradi razširitve botritisa mnogi vinogradniki grozdje pustili kar na trsu, saj se jim trgatve preostalega zdravega grozdja, glede na znane odkupne cene, ne bo niti splačala. Bojim pa se, da se bo na ta način v prihodnje zaraščalo še več vinogradov, kot se jih že zdaj, in katastrofa, tudi v okoljskem pogledu, je tako neizbežna!« je o stanju na območju haloškega in slovenskogoriškega vinogradištva najprej opisal svetovalec Andrej Rebernik ter ob tem poudaril, da specializirani vinogradniki, ki jim je to edini zaslužek, dejansko ne morejo več preživeti.

➔ **Stran 3**

Foto: SM

Slovenija • Dan lekarn

Zdravila in starostniki

Šesti dan slovenskih lekarn, 26. september, je bil letos posvečen starostnikom in je potekal pod geslom Zdravila in starostniki.

Že od ponedeljka, 20. septembra, so potekale v slovenskih lekarnah aktivnosti, katerih cilj je ozaveščati o pravilni in varni rabi zdravil pri starostnikih. Zagotavljanje odgovornega zdravljenja z zdravili je eno temeljnih poslanstev opravljanja farmacevtskega poklica. Organizatorja Dneva slovenskih lekarn sta že po tradiciji Sekcija farmacevtov javnih lekarn pri Slovenskem farmacevtskem društvu in Lekarniška zbornica Slovenije. Ob tej priložnosti je izšla knjižica z naslovom Zdravila in starostniki; med njenimi avtorji je tudi direktorica Lekarn Ptuj Darja Potočnik Benčič, ki se je podpisala pod prispevek o

tem, kaj mora starostnik vedeti o zdravilih, in pod nasvete za pravilnejšo uporabo zdravil pri starostnikih.

➔ **Stran 2**

Foto: CG

Slovenija • Šesti dan slovenskih lekarn

Zdravila in starostniki

Šesti dan slovenskih lekarn, 26. september, je bil letos posvečen starostnikom in je potekal pod geslom Zdravila in starostniki. Že od ponedeljka, 20. septembra, so potekale v slovenskih lekarnah aktivnosti, katerih cilj je bil ozaveščati o pravilni in varni rabi zdravil pri starostnikih. Zagotavljanje odgovornega zdravljenja z zdravili je eno temeljnih poslanstev opravljanja farmacevtskega poklica.

Organizatorja Dneva slovenskih lekarn sta že po tradiciji Sekcija farmacevtov javnih lekarn pri Slovenskem farmacevtskem društvu in Lekarniška zbornica Slovenije. Ob tej priložnosti je izšla knjižica z naslovom Zdravila in starostniki; med njenimi avtorji je tudi direktorica Lekarn Ptuj Darja Potočnik Benčič, ki se je podpisala pod prispevek o tem, kaj mora starostnik vedeti o zdravilih, in pod nasvete za pravilnejšo uporabo zdravil pri starostnikih.

Knjižica bo dobrodošel kaži-pot vsem, ki jim je namenjena, prav tako pa tudi družinskim članom starostnikov, da jim ob drugi skrbi zanje pomagajo tudi pri pripravi seznama zdravil ali pri razdelitvi zdravil v dnevne ali tedenske razdelilnike. Knjižica je na voljo brezplačno in ponuja veliko

koristnih informacij o varni in pravilni uporabi zdravil.

V Sloveniji danes živi že več kot 15 odstotkov oseb, starejših od 65 let, leta 2025 naj bi jih bilo že 30 odstotkov oziroma 600 tisoč. Pri 65 letih ima okrog 30 odstotkov starostnikov ugotovljeno eno bolezen, 45 odstotkov pa že dve kronični bolezni, pri starejših pa se to število le še povečuje. Analize kažejo, da se poraba zdravil s starostjo povečuje, največja je pri prebivalcih, starih nad 80 let.

Število zdravil, predpisanih osebam, starih nad 65 let, se je v zadnjih petih letih v Sloveniji povečalo skoraj za polovico. Podatki kažejo, da starejši v Sloveniji porabijo največ zdravil za bolezni srca in ožilja, te bolezni pa tudi predstavljajo najpogostejše vzroke za sprejeme v bolnišnice zaradi

Foto: Črtomir Goznik

Darja Potočnik Benčič, direktorica Lekarn Ptuj

neželenih učinkov zdravil. Bolezni srca in ožilja so tudi najpogostejši vzrok smrti pri starostnikih.

Osebno kartico zdravil naj bi imel vsak starostnik

Po ocenah raziskav 20 do 50 odstotkov starostnikov zdravil ne uporablja skladno z navo-

dili zdravnika, pri 20 do 40 odstotkih zdravljenj z zdravili pa je prisotna sočasna uporaba petih ali več različnih zdravil, s tem pa se tudi povečuje verjetnost težav, povezanih z uporabo zdravil v obliki neželenih učinkov in medsebojnega delovanja zdravil. Pogostost neželenih učinkov zdravil pri starostniku je 35-odstotna. Po ugotovitvah študij je 95 odstotkov neželenih učinkov napove-

Foto: Črtomir Goznik

Velik problem v tretjem življenjskem obdobju je napačna raba zdravil; 20 do 50 odstotkov starostnikov zdravil ne uporablja skladno z navodili zdravnika.

dljivih, 63 jih zahteva ukrepanje zdravnika ali farmacevta, v 10 odstotkih je potreben obisk zdravstvene službe, odstotek več pa zahteva tudi bolnišnično zdravljenje. Pomembno je, da se starostniki zavedajo, kako ukrepati ob nastopu neželenih učinkov, in da so najpogostejši neželeni učinki zapisani tudi v navodilu za uporabo zdravila.

Neželeni učinki zdravil se pri starejših pogosteje pojavljajo v prvem do drugem tednu po začetku zdravljenja z zdravilom. V zvezi z neželenimi učinki zdravil lekarniški farmacevti opozarjajo, da se morajo bolniki pred kakršnokoli spremembo predpisane terapije posvetovati z zdravnikom ali farmacevtom. V drugi skupini težav zaradi uporabe zdravil gre za medsebojno delovanje med več zdravili, med zdravili in hrano, med zdravili in prehranskimi dopolnili ter med zdravili in razvadami, kot sta alkohol in kajenje. Dokazano je, da se pri starejših osebah, ki jemljejo hkrati pet zdravil, verjetnost za potencialne interakcije pojavi pri 50 odstotkih, 100-odstotna pa je pri vseh tistih, ki jemljejo osem ali več zdravil hkrati.

Problem pri jemanju zdravil pri starostnikih je tudi napač-

na uporaba zdravil. Starostniki naj bi imeli vedno pri roki osebno kartico zdravil, seznam zdravil in drugih izdelkov, ki jih uporabljajo za ohranjanje in varovanje zdravja. Obrazci za izdelavo kartice so na voljo v lekarnah in na spletnih straneh slovenskih lekarn. »Menimo, da vsem sodelujočim v procesu zdravljenja zelo pomaga osebna kartica zdravil, zato bomo v teh dneh pomagali izpolnjevati to kartico. V Lekarnah Ptuj smo pripravili tudi številne druge ugodnosti za obiskovalce. Za zainteresirane smo pripravili tudi predavanja na temo Zdravila in starostniki, omenjena predavanja bomo izvajali vse do konca letošnjega leta,« je ob letošnjem Dnevu slovenskih lekarn na temo Zdravila in starostniki poudarila Darja Potočnik Benčič, direktorica Lekarn Ptuj.

MG

Narodnik: LJS

Uvodnik

Si znate pomagati sami?

Naravne nesreče niso več nekaj, kar se dogaja drugim, daleč od nas, tam nekje na Kitajskem ali v Indiji, mor-da Afriki ali Južni Ameriki. Naravne nesreče so se preselile na urejen, bogat del sveta Evrope, Severne Amerike.

Tudi ne moremo več reči, da gre za izredne, redke dogodke, saj se nenehno dogajajo. Množični mediji so svet tako skrčili, da res lahko spremljamo prav vse katastrofe na tem svetu in tisti najbolj pesimistični in depresivni med nami so vse bolj prepričani, da se na tem svetu tako ne dogaja nič več drugega kot samo gorje.

V Sloveniji smo v zadnjih letih izkusili precej nesreč. Letos so številne družine obupane, ker so jim poplave uničile večleten trud, pred leti je neurje naredilo opustošenje v Podravju in je razkrivalo strehe, nenehno se počasi po naših gričih prožijo plazovi, ki ogrožajo domovanja. Čas je, da prisluhujemo zdravemu razumu in gradimo le še tam, kjer je po vseh standardih res varno, in ne izvajamo posegov, za katere se ve, da bodo potegnili za seboj plazenje zemlje. Doslej tega nismo upoštevali in za marsikatero hišo na plazišču so krivi ljudje sami, včasih tudi njihovi sosedge, občina ali kdo drug, ki je nestrokovno posegal v prostor.

Če pa do nesreče že pride, je dobro vedeti, da imamo v Sloveniji dokaj dobro delujoč sistem, v katerem združijo moči civilna zaščita, gasilci, pripadniki Rdečega križa, vojske in drugi. Večina je prostovoljcev, ki se redno urijo, da bi v resnem primeru znali ustrezno pomagati. V soboto so svoje znanje preverjali v znanju prve pomoči. Tega danes ne zna več vsak. Pa bi bilo dobro, če bi, kajti nesreča, kot vidimo, nikoli ne počiva.

Prav tako se ne moremo zanašati le na dobro voljo in pomoč drugih. Poučite se o ravnanju ob naravnih nesrečah, kaj lahko naredite sami, kako se pripravite na poplave, neurje. Interneta konec koncev nimate le za slabe novice, ampak tudi za to, da pobrskate, kako se da nevšečnosti omiliti ali se jim izogniti.

Viki Ivanuša

Slovenski (ne)politični zemljevid • Tarče in tarčice

Za sanacijo škode 18 milijonov evrov

Vlada ima za sanacijo škode po poplavah v proračunu rezerviranih 18 milijonov evrov, deliti jih bo začela po pripravljenem končnem poročilu o ukrepanju pri odpravljanju posledic poplav. Prve ocene škode bodo znane do 20. oktobra, potem bo okoljsko ministrstvo pripravilo sanacijske programe. Posamezniki naj bi prve pomoči prejeli v šestih mesecih.

Vlada je danes na mizo dobila preliminarne poročila pristojnih ministrstev za ukrepanje pri odpravljanju posledic poplav. Ta bodo zbrana v skupno preliminarne poročilo, ki bo podlaga za končno poročilo, to pa bo pogoj za razdelitev državnih sredstev za sanacijo škode.

Kot je na današnji novinarski konferenci po seji vlade pojasnil premier Borut Pahor, bo končno poročilo o nastali škodi na sek-

torjih posameznih ministrstev za ukrepanje pri odpravljanju posledic poplav pripravljeno predvidoma do 20. oktobra.

Vlada bo za pomoč pri odpravljanju posledic poplav po Pahorjevih besedah zaprosila tudi solidarnostni sklad v okviru Evropske komisije. Pogoj za pridobitev teh sredstev je ocena škode z vsemi relevantnimi informacijami.

Ministrstvo za gospodarstvo je že pripravilo nekaj ukrepov za pomoč podjetjem pri sanaciji posledic poplav. Po besedah ministrice Darje Radič gre za operativne ukrepe, ki jih je mogoče začeti izvajati zelo hitro. Ko pa bodo podjetja natančno ocenila škodo, bodo na ministrstvu pripravili program ukrepov.

Na ministrstvu so pripravili ukrep, na podlagi katerega bodo prek Slovenskega podjetniškega sklada po t.i. načelu de minimis lahko dodeljevali državno pomoč za vsa podjetja ne glede na velikost do višine 200.000 evrov za sanacijo škode v poslovanju. **(sta)**

Javnost stavki ni naklonjena

V ponedeljek se je začela stavka javnih uslužbencev, okrog 80 tisoč naj bi jih bilo. To je največja stavka javnega sektorja v samostojni Sloveniji. Pridružili so se ji policisti, cariniki, veterinarji, gasilci, zaposleni v kulturi, v upravnih enotah in občinskih uradih, centrih za socialno delo, na RTV Slovenija, pa tudi del zaposlenih v zdravstvu in socialni. V času stavke bodo zaposleni v javnem sektorju morali upoštevati zakonske omejitve in naloge, ki jih

morajo opravljati ne glede na stavko, kot je zagotavljanje varnosti ljudi in premoženja. Glede na to, da je stavka usmerjena proti vladi, naj je ljudje ne bi toliko občutili, a to resnici na ljubo ne drži. Stavka poteka na delovnih mestih, delo je bolj ali manj upočasnjeno, nekatere naloge in dela bodo morala počakati do konca stavke. Spet drugi, na primer policisti in cariniki, naj bi bili pri svojem delu temeljitejši kot doslej, kar bi lahko povzročilo tudi zastoje. Prvi odzivi javnosti na stavko javnih uslužbencev so negativni, ljudje je ne odobravajo. **(MG)**

Foto: Črtomir Goznik

Podravje • Težave letošnje trgatve in kletarjenja

Največja težava: plesen

Vreme jo je v času trgatve vinogradnikom letos pošteno zagodilo; močno deževje na začetku druge polovice septembra in spet minuli vikend namreč ponuja idealne pogoje za razvoj botritisa oz. plesni, ki se ji bo težko izogniti.

»Vse zadnje padavine so že povzročile žarišča botritisa v praktično vseh vinogradih, kar je še posebej težko oz. nezaželeno pri vinogradnikih, ki so vezani na prodajo grozdja Ptujski kleti, kjer so kriteriji glede zdravja grozdja zelo ostri. Ob že tako daleč prenizkih odkupnih cenah grozdja pomeni dodatna plesen toliko večjo izgubo dohodka, saj takega grozdja vinogradniki ne bodo mogli prodati Kleti. Zelo verjetno je, da bodo zaradi razširitve botritisa mnogi vinogradniki grozdje pustili kar na trsju, saj se jim trgatve preostalega zdravega grozdja, glede na znane odkupne cene, ne bo niti splačala. Bojim pa se, da se bo na ta način v prihodnje zaraščalo še več vinogradov, kot se jih že zdaj, in katastrofa, tudi v okoljskem pogledu, je tako neizbežna! V naši službi smo že sklenili, da bomo tudi za vinogradnike zahtevali izvedbo ukrepa 'de minimis', kot ga je ministrstvo že odobrilo za prašičerejce in mlekarje,« je o stanju na območju haloškega in slovenskogoriškega vinogradništva najprej opisal svetovalec Andrej Rebernišek ter ob tem poudaril, da specializirani vinogradniki, ki jim je to edini zaslužek, dejansko ne morejo

Letošnje jesensko deževje je otežilo trgatve marsikateremu vinogradniku; po vinogradih je začel razsajati botritis (plesen grozdja).

več preživeti.

Sicer pa se botritis že vidno širi: »Težave so in bodo absolutno pri poznih sortah, kot je npr. renski rizling, saj po opravljenih ogledih skoraj ni nasada, da ne bi bil prisoten. Sicer gre v večini za žlahtno gnilobo, ne toliko za navadni 'cik', vendar žal po kriterijih Ptujске kleti takšnega grozdja ne bodo prevzemali. Izredno problematični so tudi šiponi, res pa lepo kaže letos sorti la-

ški rizling, ki pa ni cenjena sorta in nima prave cene in zato niti ni ekonomična. Glede srednje poznih sort lahko rečem, da so jo kar dobro odnesli šardoneji in sovinjoni, zelo slabo pa kaže vsem pinotom in tudi rumenemu muškatu. Največja težava je v odmiranju jagodnih kožic, kar je zelo prisotno v takšnih vremenskih razmerah, kot je izmenjujoče se deževje in sonce z visokimi temperaturami. Res lahko pričakujemo

letos zelo velike težave v kakovosti grozdja.«

Rebernišek v tem kontekstu pravi, da Ptujсka klet ne bo mogla prevzeti 20 % več grozdja kot lani, saj toliko grozdja po strogih kriterijih ne bo na razpolago kljub sicer količinsko večji letini: »Pridelki bodo po moje mizerni. Že zdaj so na terenu primeri, ko so ljudje potrgali do 30 % zdravega grozdja, vse ostalo pa je ostalo na trsih. Pri poznih sortah bo še slab-

Andrej Rebernišek • O odkupnih cenah grozdja

»Zavedati se moramo, da imamo cene grozdja iz leta 1992, kar je katastrofalno! Če se zavedamo, za koliko so se v vseh teh letih podražile cene energije in fitofarmaceutskih sredstev, je dejansko vinogradnikom nemogoče preživeti. To so sramotne, nemogoče nizke cene in res se je treba vprašati, čemu vlaganje v nove tehnologije, če jih morajo v celoti plačati vinogradniki. To je izživiljanje nad vinogradniki in to se za celotno panogo ne more dobro končati. Sicer pa razlika v odkupni ceni grozdja med ormoško-jeruzalemsko in ptujski kletjo v povprečju letos znaša tam okoli osem centov, torej je dobrih 10 % višja za vinogradnike z ormoško-ljutomerskega območja. Če so odkupno ceno res dvignili za 60 % glede na lani, to pove, da je bila prej odkupna cena tam nekje pri 35 centih, kar si je težko zamišljati. Je pa tudi res, da ima Ormoško-ljutomerska klet, vsaj po meni znanih informacijah, nekoliko strožje kriterije od Ptujске kleti glede vsebnosti sladkorja v grozdju.«

še, botritisa bo še več, trganje manjših količin grozdja pa se vinogradnikom niti ekonomsko ne splača pri takšni odkupni ceni.«

Rebernišek letos svetuje podbiranje grozdja pred trgatvijo, da se trte očistijo od plesnivega grozdja.

»Pričakujemo zelo zahtevno trgatve, saj se pojavlja vse vrste gnilob, od cikaste, žlahtne do suhe trohnobe. Najslabša, cikasta, je najbolj prisotna v sortah sivi pinot in rumeni muškati, žlahtne gnilobe pa je več pri renskem rizlingu. Vprašanje je tudi, koliko letos čakati s trgatvijo; na eni strani zaradi zdravstvenega vidika, na drugi pa zaradi obilice padavin. Podobno je bilo leta 2004 in jasno je, da pri večjem deževju zelo pada sladkor v grozdju.«

Tudi kletarjenje oziroma donegovanje vina ne bo enostavno: »V letošnjem letu so že vidne višje kisline, tako

da absolutno priporočamo korekcijo kislin, morda že v samem moštu, vendar obvezno s poprejšnjim posvetom s strokovno službo in na podlagi analize, ne kar na pamet! Sicer pa je pomembno, da se začne grozdje čim prej predelovati v kleti, na hladnem, čim manj časa naj bo izpostavljeno soncu. Zaradi višjih kislin in nižjih Ph v povprečju se sicer lahko tudi izognemo žveplanju, vendar le, če ni poškodovano. Če pa je že okuženo z botritisom, je potrebno nekoliko močnejše žveplanje. Zelo priporočljivo je tudi razsluzevanje po 24 urah, ker takrat ločimo čisti in nečisti del, nato pa dodatek selekcioniranih kvasovk. Prav tako bo priporočljiv zgodnji prvi pretok, razen pri absolutno zdravem grozdju, ki lahko dalj časa odleži na zdravih drožeh,« je še svetoval Andrej Rebernišek.

SM

Sveti Tomaž • Preverjanje ekip prve pomoči

Pripravljeni in usposobljeni pomagati

Uprava RS za zaščito in reševanje – izpostava Ptuj, Območno združenje RK Ormož in Območno združenje RK Ptuj so v soboto dopoldne pri Sv. Tomažu pripravili 15. regijsko preverjanje ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa.

Ves Sv. Tomaž je v soboto živel s preverjanjem pripravljenosti ekip, saj so bile po vsem kraju postavljene različne točke, delovna mesta in počivališča. Poleg domačih gasilcev GZ Sv. Tomaž, ki so pomagali pri organizaciji, se je v akcijo vključila tudi šola, kjer so izvedli uspešno evakuacijo, učenci pa so sodelovali tudi kot ponesrečenci.

Na tekmovanju se je poja-

vilo osem ekip, med katerimi je predsednica Območnega združenja RK Ormož Milena Zorčič še posebej pozdravila ekipe prve pomoči Ormoža, Kidričevega in Cirkulan, ki so tekmovali prvič: »V primeru naravnih in drugih nesreč smo lahko soočeni z velikim številom poškodovanih in bolnih oseb naenkrat in z okoliščinami, ki reševalnim službam onemogočijo hiter

dostop do prizadetega prebivalstva. V takšnih razmerah se pokaže pomen sil za reševanje in pomoč, ki se izkažejo pri zagotavljanju neposredne zdravstvene oskrbe, prve pomoči poškodovanim in obolelim.«

Cilj takšnih tekmovanj je preveriti usposobljenost ekip prve pomoči, obnoviti praktično znanje članov ekip in pri članih vzpodbuditi težnjo

po čim boljšem izvajanju prve pomoči.

Jože Korban, vodja Uprave RS za ZIR, izpostava Ptuj, je bil zadovoljen z udeležbo ekip, saj so letos sodelovali kar trije novinci, še posebej pa je izpostavil ekipo Rdečega križa Ormož, ki bi lahko dali vzpodbudo širšemu okolju za nastajanje takšnih ekip. Ekipe so se srečale s tremi možnimi realističnimi situacijami – ne-

srečo pri delu, nesrečo pri rokovanju z eksplozivnimi sredstvi in pretepom v lokalni. Ekipe so pokazale dobro pripravljenost, saj je tudi vodja ocenjevalcev dr. Štefan Mally potrdil povečanje znanja ekip. Najbolje so se odrezali predstavniki 2. ekipe CZ MO Ptuj, drugo mesto je zasedla ekipa SZ Majšperk, tretje pa 3. ekipa CZ MO Ptuj.

Vzporedno s preverjanjem

pa so se predstavile tudi prostovoljne in poklicne ter dolžnostne strukture, ki se na področju Podravja vključujejo v sistem zaščite in reševanja – Društvo za reševalne pse Maribor, Gorska reševalna služba Maribor, Nujna medicinska pomoč Ormož, Slovenska vojska, pritegnili pa so tudi gasilce PGD Ptuj, ki so predstavili najnovejšo tehnično opremo.

Viki Ivanuša

Dragan Murko in Jože Korban sta tekmovalcem razložila potek preverjanja.

Precej pozornosti so vzbudili člani Društva za reševalne pse Maribor s svojimi štirinožnimi pomočniki.

Na deloviščih so se tekmovalci srečali z najrazličnejšimi poškodbami v realistično prikazanih situacijah.

Ptuj • Kandidati za župana MO Ptuj

Kaj je dobro in kaj boljše za Ptuj

V MO Ptuj se za županski stolček v mandatu 2010–2014 poteguje pet kandidatov: Miran Šic, Vlado Čuš, Štefan Čelan, Miroslav Luci in Peter Pribožič.

Zapisali smo jih tako, kot bodo zapisani na glasovalnem lističu 10. oktobra, v tem vrstnem redu pa smo jim tudi zastavljali vprašanja v »soočanju« Štajerskega tednika. Vsem smo postavili enaka vprašanja. (Podobna »soočanja« bomo pripravili tudi za kandidate drugih spodnjepodravsko-prleških občin.)

Se Ptuj razvija v pravi smeri?

Miran Šic: »Da. Kot bodoči župan, če mi bodo Ptujčani seveda izkazali zaupanje, pa bom naredil vse, da Ptuj postane uspešno turistično, poslovno in zdravo mesto, kjer bo veselje bivati, živeti in delati.«

Vlado Čuš: »Trgovskih centrov ne moremo šteti za razvoj Ptuja. V ptujski proračun je treba vgraditi uresničljive razvojne cilje za nova delovna mesta in večji zaslužek delavcev.«

Štefan Čelan: »Od takrat, ko mi je bilo zaupano vodenje mestne občine, se Ptuj razvija v smeri hotenj in potreb, ki so jih v dolgoročni razvojni program zapisali naši občani. Pravilnost naših odločitev so na sejah mestnega sveta vedno sprejemale mestne svetnice in mestni svetniki. Zato ocenjujem, da se Ptuj razvija v pravi smeri.«

Miroslav Luci: »Delno, tudi po zaslugi aktivnega dela svetniške skupine SDS v mestnem svetu. Turizem je vsekakor prioriteta, občina pa bo morala zagotoviti pogoje za produktivna delovna mesta v obrti, malih in srednjih podjetjih.«

Peter Pribožič: »Ne. Zanemarjeni so malo gospodarstvo, stanovanjska gradnja, ni perspektive za mlade, zaostaja prometna infrastruktura z obvoznico, vpadnimi cestami, varnimi potmi in parkirišči. Strateški dokumenti za staro mestno jedro so neusklajeni z nosilci razvoja in prebivalci. Koncentrirajo se športni objekti brez pravih parki-

Miran Šic

rišč, zanemarlja se kultura.«

Kdaj bo, po vašem mnenju, na Ptuj prenehalo smrdeti?

M. Šic: »Ko bomo Gajke, PP, svinjske, piščančje farme spravili stran od naselbin Ptuja. Ko si bomo v svojih glavah in srcih postavili prave vrednote življenja: mir, spoštovanje, dobroto, sočutje ter imeli bližnjega radi tako kot samega sebe.«

V. Čuš: »Ptuj ne more postati največje mesto v Sloveniji, lahko pa je najbolj zeleno mesto. Za odpravo smrada potrebujemo sedem svetnikov Zelenih v ptujskem mestnem svetu.«

Š. Čelan: »V zadnjih letih smo z ukinitvijo vzreje prašičev v Dražencih, izgradnjo sodobne kafilerije in modernizacijo centralne čistilne naprave že veliko postorili. V prihodnje moramo posodobiti CERO Gajke. V Perutnini bo treba zgraditi bioplinarno in uvesti sodobne postopke čiščenja zraka.«

M. Luci: »Pretiran smrad občutimo vsi. Da bi našli 'krivca', je treba iti samo za nosom in s pomočjo pristojnih inšpekcij nemudoma naložiti sanacijo takšnih objektov njihovim lastnikom oziroma upravljavcem.«

P. Pribožič: »Ko bodo v Gajkah dosledni pri ločenem zbiranju odpadkov, prekrivanju odlagalnih polj, obdelavi organskih odpadkov, ko bodo urejeni prečrpališče Ranca, centralna čistilna naprava in izborna mesta v živilskopredelovalni industriji in farmah.«

Kateri je po vaše največji problem Ptuja?

M. Šic: »Imamo biser turizma, ne znamo pa ga trži-

Vlado Čuš

ti; imamo pridne ljudi, ne znamo pa jim dati dela, kruha, preživetja. Ptujčani si zaslužimo boljše čase, zato dajmo s skupnimi močmi Ptuj novo upanje.«

V. Čuš: »Ptuj je danes zelo šibka blagovna znamka, ki vedno bolj zaostaja za najrazvitejšimi občinami v Sloveniji. Na nobenem področju nismo glavni. Kulturno dediščino in trajnostni razvoj vidim kot področji, kjer smo lahko prvi v državi.«

Š. Čelan: »Ptuj nujno potrebuje status pokrajine, da bo lahko učinkovito organiziral delo javnih institucij in ob tem pridobil dodatna sredstva za pospeševanje gospodarskega razvoja in sodobnih storitev.«

M. Luci: »Velika zadolženost občine tako s krediti kot z lizingi in drugimi oblikami prikritega zadolževanja. Problem je tudi neenakomeren razvoj četrtnih skupnosti in staro mestno jedro, za katerega se je več let pisal strateški načrt AD HOC kot izgovor, da se v mestu premalo dogaja.«

P. Pribožič: »Zanemarjanje komunalnih potreb v četrtih na račun infrastrukture za nove trgovske centre v bližini starega mestnega jedra, ki razvojno propada in se prepočasi ureja. Neurejena sta grajski hrib in Panorama, pa tržnica, zanemarjeno je ptujsko pokopališče.«

Kako vi razumete pojem politične morale?

M. Šic: »Politika Ptuja bo zopet postala dobra, moralna, poštena, dostopna, ker je takšna moja osebnost. Vse to pa je jasno tudi iz mojega programa.«

V. Čuš: »Ljudje naj se zavedajo, da nismo vsi enaki. Politika je v osnovi zadolžena za urejanje javnih zadev.

Štefan Čelan

Umažejo jo lahko samo ljudje. Prepričan sem, da je v politiki treba dano besedo držati.«

Š. Čelan: »Morala ne ve ničesar o barvi kože, verskem prepričanju in politični pripadnosti.«

M. Luci: »Ravnanje v politiki mora biti sprejemljivo in v skladu z vrednotami, ki tudi sicer veljajo v družbi. V politiki se držim enakih načel kot sicer v življenju.«

P. Pribožič: »Nemoralno je iskati v politiki osebne koristi, služiti bolj kapitalu kot občanom.«

S čim boste prepričali volivce?

M. Šic: »Ptujčani si zaslužimo boljše čase. Kot župan Ptuja bom dal večjo pozornost zaposlitvam, gradnji stanovanj, prizadeval si bom za več nočnega miru, zdravo kulturo, spoštovanje starejših, mladim pa skušal približati zdrave vrednote za lepši jutri.«

V. Čuš: »Kandidiram za spremembe v načinu vodenja našega mesta, ki bodo Ptuju odprle pot med najhitreje rastoča mesta v Sloveniji. Odprt sem za vse dobre ideje, ne glede na politično usmeritev predlagateljev. Zaveznike vidim v tistih, ki imajo Ptuj radi.«

Š. Čelan: »Številne zaključene investicije in jasen načrt investicij v prihodnjem mandatu, ki smo ga posredovali vsem gospodinjstvom, so porok, da smo ekipa, ki je vredna zaupanja.«

M. Luci: »Veliko prepričevanja ni potrebnega. Ob vsakodnevnih pogovorih mi Ptujčani zagotavljajo, da si želijo spremembe in da skupaj zmoremo več.«

P. Pribožič: »Zagovarjam pošten in skladen razvoj s priložnostjo za vse.«

Miroslav Luci

Peter Pribožič

Od tod in tam

Ptuj • Ptujška SD predstavila svojo listo

Foto: Črtomir Goznik

V prostorih Mladega foruma SD je 24. septembra OO SD Ptuj predstavil listo Socialnih demokratov za lokalne volitve 2010 in ključne programske točke. Sodelovali so nosilec liste Dejan Levanič, Miran Meško, Branka Bezelj, Mirjana Nenad in zdravnik Branko Jerkovič. Dejan Levanič je izpostavil, da želijo socialni demokrati v prihodnje prevzeti večjo odgovornost v mestnem svetu MO Ptuj, računajo na vsaj šest svetnikov. Oblikovali so dobro listo 29 kandidatov, ki se ponajajo z izkušnjami s številnih področij in ki so se s svojim delom že dokazali. Deset njihovih kandidatov je mlajših od 30 let, kar 45 odstotkov pa je žensk. Vloga občine je zagotoviti pogoje za kakovostno življenje vseh, prizadevali si bodo za celovito reševanje težav prebivalcev vseh generacij, ob tem pa bodo imeli posluš za ekologijo, potrebe gospodarstva, kmetijstva in turizma, je povedal predsednik OO SD Ptuj Miran Meško, pri čemer je prioriteta stranke predvsem socialno področje.

MG

Ptuj • Čas je za DeSUS

Foto: Črtomir Goznik

Ptujski DeSUS kandidira na letošnjih lokalnih volitvah v MO Ptuj s polno listo, njen nosilec je Gorazd Žmavc. Na tiskovni konferenci, ki je bila 24. septembra, so sodelovali tudi nekateri drugi kandidati, Milan Krajnik, ki je tudi predsednik OO DeSUS Ptuj, Dimče Stojčevski, Albin Pišek in zdravnik Mohamed Abbas Jokdahir ter generalni sekretar stranke Ljubo Jasnič. Gre za dobro in kvalitetno listo, izredno modre in sposobne ljudi, ki so v preteklosti vodili gospodarstvo in družbene dejavnosti v tem okolju. V novem mandatu lokalne oblasti bo na območju Spodnjega Podravja ključen poudarek na izgradnji stanovanj, pridobili naj bi najmanj 100 do 200 stanovanj, 200 novih postelj za starejše na območju Haloz in Slovenskih goric ter na razvoju projekta turistične destinacije. Kot stranka v mestnem svetu pa si bodo v DeSUSu prizadevali za učinkovito upravljanje z občinskim premoženjem za izboljšanje kakovosti življenja starejših, socialno šibkih, nezaposlenih in mladih, je povedal Milan Krajnik.

MG

Kidričevo • Z gospodarsko ministrico o možnostih malih in srednje velikih podjetij

Prednost avtomobilski industriji in obnovljivim virom energije

V petek, 24. septembra, je gospodarska ministrica Darja Radič sodelovala na posvetu o možnostih razvoja majhnih in srednje velikih podjetij v Kidričevem in poudarila, da so motorji razvoja EU avtomobilska industrija in obnovljivi viri energije.

Kot je uvodoma poudarila **Silvestra Klemenčič** iz občinskega odbora stranke Zares, ki je omenjeni posvet organiziral, imajo v občini Kidričevo kar 238 majhnih in srednje velikih podjetij, zato so želeli iz prve roke izvedeti, kakšne so možnosti njihovega razvoja, ko bo krize konec in se bo začel nov cikel gospodarskega razvoja.

Župan občine Kidričevo **Jože Murko** je bil vesel, da se je posveta udeležila gospodarska ministrica **Darja Radič**, saj imajo v občini tudi dve veliki podjetji Talum in Boxmark Leather, ki zaposlujeta skupaj prek 2000 delavcev, premorejo pa tudi več samostojnih podjetnikov. V občini se zavedajo, da je za povezavo med gospodarstvom in občino ter navzgor proti državi potrebno veliko več. Kajti le, če bodo ohranili delovna mesta in bodo to znali izkoristiti, si lahko obetajo nadaljnji razvoj in bodočnost.

Ministrica **Darja Radič** je udeležencem posveta jasno povedala, da trenutno kaj dosti od države ne morejo pričakovati, saj je slovensko gospodarstvo že močno podhranjeno in je posledično podhranjena tudi država. Vendar je opozorila na program za vzpodbujanje podjetništva, ki ga država izvaja že skoraj dve leti, pa tudi na druge vzpodbude za razvoj malih in srednje velikih podjetij ter subvencije za nakup tehnološke opreme. Za vse

omenjene vzpodbude je država namenila že okoli 300 milijonov evrov. Zagotavljajo tudi do 25.000 evrov zagonskega kapitala, kar pomeni, da imajo finančne vzpodbude tudi za podjetnike začetnike in ne le za kasnejši razvoj podjetja.

Za razvoj so pomembna velika podjetja

Ob tem je Radičeva menila, da nas samo mala podjetja ne bodo rešila, saj je dejstvo, da sloni razvoj gospodarstva predvsem na večjih in velikih podjetjih. Na tem območju je zato zelo pomembno stanje v Talumu, kjer bo po nedavnih »čudnih zgodbah« po njenem mnenju treba zadeve pošteno prevetrili. Precej pomemben je tudi Boxmark leather, čeprav gre le za lon posel, ki ne prinaša dodane vrednosti, a zagotavlja precejšnje število zaposlitev. Ob tem je poudarila, da pri razvoju gospodarstva niso cilj le nova delovna mesta, ampak predvsem dodajanje vrednosti proizvodom, zato bodo finančne vzpodbude tudi v bodoče namenili predvsem tistim gospodarskim subjektom, ki bodo razvijali proizvodnjo v tej smeri.

Posebno težo pa bodo po besedah ministrice v bodoče namenili razvoju avtomobilske industrije, kjer je predviden največji razvoj. Del te industri-

Ministrica Darja Radič (desno) na posvetu v Kidričevem

Foto: M. Ozmec

je opravljajo tudi v Boxmarku. A je vodstvo tega podjetja že seznanila, da naj svoj razvoj usmerjajo v lastne izdelke; če sedaj izdelujejo prevleke za avtomobilске sedeže, bi bilo po njenem smiselno, če bi izdelovali, denimo, cel avtomobilski sedež, kar bi prineslo dodano vrednost, in šele to pomeni razvoj. Sicer pa smo slišali, da imamo v Sloveniji okoli 100 podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo za avtomobilsko industrijo, in tem se po mnenju ministrice obeta posel in razcvet, saj se trg že širi, avtomobilska industrija pa je motor gospodarstva v Evropski uniji, prav

tako pa tudi obnovljivi viri energije.

Ko so se z različnimi vprašanji v razpravo vključili predstavniki malih in srednje velikih podjetij občine Kidričevo, smo med drugim slišali, da pri dajanju subvencij do sedaj ni bilo učinkovitega nadzora, kar so mnogi s pridom izkoriščali, zato bo po besedah ministrice država nadzor okrepila. Žal pa nepovratnih sredstev za razvoj omenjenih podjetij ni več, ker država nima denarja, zato bo treba počakati na konec kriznega obdobja in na ponovno povečanje gospodarske rasti.

Kdo bo stopil na prste tajkunom in nadzornikom

Razpravljavci so opozorili tudi na slab položaj mikrogospodarstva in samostojnih podjetnikov, saj ne zmorejo sofinancirati 50-odstotnega deleža za nabavo opreme za svojo dejavnost. Podjetnike pa močno moti, da je vse več tajkunov, ki jim država ne more do živiga, pa tudi dejstvo, da se posamezna znana imena pojavljajo v nadzornih svetih več med seboj povezanih podjetij, da delavce, ki zakrivijo napako ali prekršek, lahko kaznujejo, nadzorniki,

ki za svoje funkcije prejemajo enormna plačila, pa po storjeni napaki ostajajo nekaznovani. Preveč zapletena in prezahtevna je tudi zakonodaja ob pričetku neke dejavnosti, kar mnoge odvrača od ideje o ustanovitvi samostojnega podjetja. Moti jih tudi, ker primanjkuje delavcev proizvodnih poklicev, avtomehanika praktično ni možno več dobiti, zaradi pomanjkanja delovne sile in zaradi slabih delovnih navad pa morajo zaposlovati tuje delavce. Ministrica Radičeva je ob tem menila, da bo treba socialne podpore države znižati, pa bo takoj več delavcev, saj žal mnogi izkoriščajo sistem, in raje kot bi delali, sedijo doma in prejemajo socialno podporo.

Vladimir Brolih je ob ugotovitvi, da se je sedanja ministrica dela lotila sistematično, svetoval, da se osredotoči na sektorsko delovanje, saj so v Podravju posamezne panoge že popolnoma na dnu; ob tem morajo tudi občine zagotoviti ustrezno poslovno okolje, po njegovem mnenju pa so osnovne usmeritve in razvojne možnosti gospodarstva v Podravju na področju razvoju kmetijstva, turizma in zelene energije. Podjetnik **Samo Semenič** iz Kidričevega pa je ministrico vprašal, kako naj pridobi sredstva za zahtevno proizvodnjo silicijevih sončnih celic, saj so v razvoj postopka vložili skoraj štiri leta raziskovalnega dela, pri čemer so sodelovali tudi z mednarodnimi institucijami, tako da v Majšperku že deluje poskusna peč, vendar bi za zelo drag proizvodni postopek, ki bi zagotovil delo okoli 25 delavcem, potrebovali okoli 4 milijone evrov. Ministrica mu je odgovorila, da država lahko projekt delno sofinancira, če bi seveda ugotovili, da je naložba dejansko smiselna, vendar se kot samostojni podjetnik za pridobitev sredstev ne more prijaviti sam, ampak le v okviru skupine podjetij.

M. Ozmec**Gornja Radgona • Tridnevni sejem Sobra**

Predstavitev opreme za obrambo, zaščito in reševanje

Z bienalnim sejmom obrambe, varovanja, zaščite in reševanja Sobra (23.–25. september) so se zaključile letošnje sejemске prireditve v Gornji Radgoni, ki jih je pripravljaval Pomurski sejem.

Tokratna Sobra je predstavljala vse oblike nacionalne varnosti: vojsko, policijo, gasilstvo in civilno zaščito. Na 40 tisoč kvadratnih metrih razstavnega prostora je bilo 120 razstavljalcev iz trinajstih držav, ki so prikazali novitete s področja vojaške, policijske in gasilske opreme.

Sejem je odprla obrambna ministrica **Ljubica Jelušič** in v slavnostnem nagovoru poudarila, da letošnji sejem poteka v resnično pravem trenutku, ko se slovenski in tudi širši javnosti predstavljata vsa oprema, skupaj s subjekti, ki v sistemu nacionalne in mednarodne varnosti skrbijo za varovanje ljudi in stvari ter naše celotne skupnosti. Na sejmu se je zvrstilo 40 dogodkov, ogledalo pa si ga je okoli 20.000 obiskovalcev. Organizator bo 30 odstot-

kov izkupička od prodanih vstopnic namenil za pomoč pri odpravljanju posledic katastrofalnih poplav.

V soboto, zadnji dan sejma, si je prireditev v Gornji Radgoni ogledala tudi ministrica za notranje zadeve **Katarina Kresal** in ob zaključku Sobra povedala: »Kako pomemben je lahko doprinos policije, vojske, civilne zaščite in gasilcev ter njihove ustrezne opremljenosti k varovanju ljudi in premoženja, je bilo mogoče nazorno videti prav ob nedavni tragični povodnji, ki je prizadela številne slovenske kraje. Njihovo reševanje je bilo v veliki meri odvisno od sodobne tehnologije in opreme, ki jo našim varnostnim silam predstavijo in naredijo dostopno ravno sejmi, kot je ta, ki ga danes zapiramo. Minuli dogodki nas zavezujejo,

Katarina Kresal in Janez Erjavec pri ogledu sejma Sobra

Foto: NS

da kot družba opravimo temeljit razmislek o tem, ali so naše razvojne prioritete prave in v skladu z načeli trajnostnega razvoja. Vprašati se moramo, ali imamo primeren odnos do okolja, ali s svojimi ne dovolj premišljenimi dejanji in posegi v okolje morda sami ne prispevamo k intenzivnejšim posledicam naravnih nesreč.« Ob koncu se je zahvalila Pomurskemu sejmu, ki je kljub kriznemu obdobju svoje razstavne prostore policiji, vojski, civilni zaščiti in gasilski zvezi ponudil brezplačno. »S tem je izkazal izjemno pripravljenost, da pomaga pri razvoju obrambno-varnostnega sistema ter približanju njegovega delovanja tistim, ki jim nenazadnje tudi služi,« je sklenila Kresalova.

Niko Šošarič

Voličina • Odprli šolski prizidek in proslavili krajevni praznik

Bogatejši za šolske prostore in knjižnico

24. septembra so v voličinski kulturni dvorani pripravili prireditev ob uradnem odprtju prizidka k tamkajšnji osnovni šoli in krajevne knjižnice, ki je potekala tudi v sklopu praznovanja krajevnega praznika Voličine.

Voličina praznuje svoj praznik, ko goduje sv. Rupert. Tako se je med 18. in 26. septembrom zvrstilo več kulturnih, športnih in drugih dogodkov, med drugim osrednja proslava ob krajevnem prazniku ter odprtje krajevne knjižnice in prizidka k šoli Voličina. To je v novem šolskem letu začelo obiskovati 220 učencev v 12 rednih oddelkih in treh oddelkih podaljšanega bivanja, prav tako pa imajo k šoli priključen vrtec, v katerem je trenutno pet skupin s skupaj 76 otroki. S prizidkom, ki je začel delovati z letošnjim prvim septembrom, so pridobili tri učilnice, multimedijško učilnico, večjo kuhinjo, večnamenski prostor z jedilnico, kabinet za gospodinjski pouk in ločene garderobe za prvo, drugo in tretjo

Ravnatelj Anton Goznik v novi knjižnici, eni izmed številnih pridobitev v letošnjem šolskem letu

triado.

V novi, okrog dva milijona evrov vredni investiciji (približno 40 odstotkov sredstev je primaknilo Ministrstvo za šol-

stvo in šport, ostalo lenarška občina) je svoj prostor našla šolska knjižnica, ki je v popoldanskem času tudi krajevna in hrani približno 10.000 enot

Zunanost novega prizidka

gradiva. V njej bo na voljo tudi pet računalnikov za sodobno iskanje informacij.

»Na takšne pridobitve se je zelo lahko in z veseljem privaditi, saj smo navsezadnje dolgo

čakali na te prostore. Šola je komaj zdaj zadihala, pouk lahko izvajamo kvalitetnejše, tudi učenci imajo več prostora ... To je torej res radosten trenutek za nas,« je pojasnil ravnatelj

Osnovne šole Voličina Anton Goznik.

Omenjeno naložbo so si lahko krajanje ogledali v minulem vikendu, ko sta bili v šoli prav tako na ogled razstavi Od Zemlje do vesolja, ki so jo pripravili na ljubljanski Fakulteti za matematiko in fiziko, ter dela več likovnikov, med drugim so razstavljali bivša učiteljica šole Mira Barta, profesor Bojan Golija, slikar Jože Kramberger ter likovni pedagogi Brane Lazič, Ksenija Nedoh Lazič, Martina Golija in Ana Šušter.

Voličani so si lahko v teh dneh prav tako ogledali že omenjeno petkovo prireditev, ki je nastala tudi v sklopu praznovanja praznika krajevne skupnosti. Osrednji program so izvedli učenci tamkajšnje šole.

Polona Ambrožič**Gorišnica • Silvo Sok za župana na listi N.Si**

Blizu ljudem

Naslov je tudi slogan kampanje, v kateri bo podjetnik Silvo Sok iz Gorišnice konkuriral sedanjemu županu za župansko funkcijo. „Odločil sem se po nagovarjanju številnih občanov in prijateljev in ker menim, da se v občini lahko stori še veliko več in bolj po meri ter željah ljudi,“ je najprej povedal Silvo Sok.

Sicer Sok pravi, da je vse, kar je bilo že narejenega, dobro, vendar se lahko še veliko več v prihodnje zastavi drugače, kar pojasnjuje v svojem podrobno izdelanem programu: »V prvi vrsti bom kot župan povišal nagrado za vsakega novorojenega občana, zagotoviti želim pogoje za nakup cenejših komunalno opremljenih parcel za gradnje novih hiš brez dobička za občino, s čimer bi povečali število prebivalcev in posledično glavarino, ki jo prejema občinski proračun. Občina bo skupaj s podjetji razpisala vsako leto nekaj štipendij za najbolj nadarjene, angažiral se bom za gradnjo doma ostarelih in ob njem za manjše bivalne enote za bolj čile ter za učinkovitejšo oskrbo ostarelih na domu. Nova delovna mesta

bomo zagotovili z razvojem in širitvijo obstoječe obrtne cone, novo bomo pa odprli ob hitri cesti Ptuj-Ormož. Sicer je nasploh za podjetnike treba narediti več; tako se bodo organizirali strokovni posveti, s pomočjo in financiranjem državnih institucij se bo dajala spodbuda ustanavljanju novih podjetij. Na področju cestne in komunalne infrastrukture bo treba narediti več kolesarskih stez in poti za pešce, vzpostaviti sistem daljinskega ogrevanja na biomaso ipd. V centru občine bo treba narediti več parkirišč.

Kultura je v naši občini praktično zamrla; več posluha bom imel za potrebe društev, treba jim bo zagotoviti primerne prostore za delo. Področje vinogradništva in turizma je

tudi zapostavljeno; pripraviti bo treba ustrezne projekte in poiskati investitorje za zagon dejavnosti. V tem okviru bi se obnovili razni spomeniki, uredila poročna dvorana, vinska klet, podpore bodo deležne turistične kmetije in dopolnilne dejavnosti. Kot župan bom poskrbel za ažurno urejeno spletno stran občine s sprotnim objavljanjem vseh pomembnih novic in zapisnikov s sej, uredil bom najmanj eno e-točko, od koder bodo imeli dostop do spleta vsi občani. Skrajni čas je tudi, da se naredi analiza, kaj z zapuščenim domom krajanov; ali se ga splača obnoviti ali podreti in na njegovi lokaciji postaviti nekaj drugega. Prav tako bom razrešil zaplet med občino in cerkvijo glede lastništva sedanjega športnega centra; zemljišče bi občina odkupila, denar bo šel v obnovo domače cerkve, na tej lokaciji pa bi nato, po ureditvi novega športnega centra, lahko postavili dom za starejše.

Silvo Sok v svojem programu predstavlja še veliko novih, zanimivih idej oz. ciljev, pravi pa še, da bo seveda nadaljeval gradnjo kanalizacije, uredil prostore za druženje mladih, dal več poudarka programom vaških odborov in vsako leto organiziral vsaj en zbor občanov, kjer bi lahko iz prve roke izvedel za težave in želje vseh občanov.

SM

Foto: SM

Silvo Sok kandidira za funkcijo župana občine Gorišnica na listi N.Si.**Ptuj • S posveta o kulturi**

Leta 2100 Ptuj čudovit, Ptujčani v vesolju?

20. septembra je v ptujskem gledališču potekal javni posvet Kultura, priložnost za prihodnost, ki sta ga pripravila društvo Povod (slovenski partner mreže Euromedinculture) in Mestno gledališče Ptuj (MGP).

Razprava je bila del raziskave, ki jo prek mreže kulturnih institucij in nevladnih organizacij vodi Evropska komisija, da bi pridobila čim širši nabor informacij, ki so potrebne za oblikovanje prihodnje strategije razvoja kulture v Evropski skupnosti.

Na razpravi, ki je bila torej del širšega projekta pregleda situacije kulture ter odnosa ljudi do nje v svojem okolju, potekajočega v več državah Evropske unije, so o pomenu kulture za socialni in gospodarski razvoj okolja tako razpravljali Peter Tomaž Dobrila, državni sekretar na Ministrstvu za kulturo, Štefan Čelan, župan Ptuja, Franc Mlakar, koordinator programa Evropske prestolnice kulture 2012 (EPK 2012) za Ptuj, Andrej Klasinc, direktor Term Ptuj, Robert Križanič, predsednik društva Povod, ter Peter Srpčič, direktor MGP.

»En del dejavnosti tega projekta so namreč takšne javne debate, organizirane v različnih državah, drugi del raziskave pa so ankete, ki jih izpolnjujejo prebivalci in tisti, ki se s kulturo ukvarjajo bolj profesionalno. Na podlagi tega bomo pripravili analizo, ki jo bo Evropska komisija uporabila pri svojem delu. Namen projekta je namreč pridobitev mnenj, informacij, vizij, pogledov na stanje in pomen kulture med tistimi, ki odločajo, in med prebivalstvom. Kultura se vedno pojavlja kot nek most med narodi, medkulturni dialog naj bi povezoval in hkrati bogatil,

sploh v tem našem evropskem prostoru. S tem projektom želimo to dokazati ali ovreči, odvisno od tega, kaj bodo pokazale vse te dejavnosti na terenu,« je projekt predstavil Križanič.

Čeprav so organizatorji posveta v razpravi pričakovali raznoliko občinstvo, pa je to bilo zelo skromno: poleg novinarjev je bilo opaziti nekaj delavcev v kulturi in enega izmed kandidatov za ptujskega župana, potem pa se je seznam že počasi končal.

Razpravljavci so se na pobudo voditelja posveta, Srpčiča, dotaknili več tem, med drugim seveda tudi projekta EPK 2012. Ob tem je Mlakar zatrdil, da je programski del Ptuja nekje na dobri polovici (izpostavil je festivale letošnjega poletja, o našem mestu sta napisana tudi že dva romana, trije so v nastajanju ...). Po njegovih besedah so tako začeli z mehkim projekti, zdaj pridejo na vrsto še trdi. »Umetnost ima povezovalno moč, če si to le dovolj želimo,« je prepričan Mlakar, ki tudi meni, da se morajo tisti glavni premiki zgoditi v glavah ljudi.

Sogovorniki so prav tako omenili, da je EPK 2012 po-

Novežnik, LDS

membna iztočnica za prihodnost mesta, Čelan, recimo, vidi eno njenih največjih prednosti v povezovanju Ptuja v mrežo mest, nosilk tega projekta.

Najbolj zabavne odgovore na razpravi je iz gostov izvabilo vprašanje o dogajanju na Ptuj v daljni prihodnosti, na primer v letu 2100. Bodočnost našega mesta so prav vsi napovedali zelo optimistično: po Klasincem mnenju bo mesto cvetoče s približno 50.000 prebivalci; Čelan je povedal, da bodo ljudje namesto v, na primer, Indijo hodili krepiti svojo duhovno plat v, recimo, ptujski dominikanski samostan; Dobrila pa je celo napovedal pohod Ptujčana v vesolje.

Polona Ambrožič

Foto: PA

Veljaki z različnih področij so tokrat razpravljali o kulturi.

Hajdina • Prva faza projekta zaščite podtalnice uspešno zaključena

Prvi priključki še letos

V občini Hajdina zaključujejo največji infrastrukturni projekt v zgodovini naselij in tudi same občine. Ob zaključku projekta izgradnje kanalizacijskega omrežja v okviru prve faze projekta zaščite podtalnice Dravskega in Ptujkega polja smo se pogovarjali z županom občine Hajdina Radoslavom Simoničem. Prve prikllope na novo omrežje naj bi izvedli že letos, priklop na gospodinjstvo bo stal 900 evrov pri enkratnem plačilu in 1000 evrov ob plačilu v 18 obrokih.

Gospod Simonič, v občini Hajdina se je med prvimi končala gradnja kanalizacijskega omrežja oziroma dokončal projekt I. faze zaščite podtalnice Dravskega in Ptujkega polja, kaj lahko poveste o tem?

»V tem jesenskem času zaključujemo največjo investicijo v komunalno infrastrukturo v zgodovini naših naselij in občine. V projektu Konzorcija za zaščito Dravskega in Ptujkega polja – 1. faza sodeluje pet občin. Projekt obsega rekonstrukcijo in povečanje zmogljivosti centralne čistilne naprave na Ptuj, v katerem daleč največji delež nosi MO Ptuj, v manjšem deležu pa sodelujeta tudi občini Hajdina in Starše. V občinah Hajdina, Gorišnica, Kidričevo in Starše pa projekt obsega izgradnjo primarnega kanalizacijskega omrežja, prečrpališč in zamenjavo salinitnih vodovodnih cevi z neoporečnimi PVC-cevmi. Skupni projekt je nastajal dlje časa, od leta 2002, operativno pa v letih 2008, 2009 in 2010. Del celotnega projekta za občino Hajdina znaša 5,7 milijona evrov. V sklopu hajdinskega dela projekta je bilo zgrajenih 15,72 km primarnih kanalizacijskih vodov, zamenjanih 8,7 km salinitnih cevi in zgrajenih 7 prečrpališč. V okviru te investicije smo izkoristili gradbeno razkopane ceste in druge trase, da smo zamenjali in v zemljo položili tudi drugo infrastrukturo. Največ del smo opravili v sodelovanju z Elek-

V sklopu izgradnje kanalizacije so v občini Hajdina v zemljo položili tudi drugo infrastrukturo, sredstva za to so zagotovili v občinskem proračunu.

Foto: Črtomir Goznik

tro Ptuj pri nizkonapetostnih vodih, javni razsvetljavi, KTV-sistemu in nekaj Telekomovih vodov, ob tem pa smo preplastili številne javne poti, občinske ceste in pločnike. Najslabše izkušnje imamo s Telekomom, slednji zelo zanemarija svojo infrastrukturo. Lahko bi celo rekel, da se zelo neodgovorno obnaša do svoje lastnine in posredno do nas občanov, uporabnikov njegovih storitev. V avgustu je bil uspešno opravljen tehnični pregled projekta in izdano uporabno dovoljenje. Nekatera zaključna dela na zgornjem ustroju

bodo opravljena še letos, nekatera pa zaradi posedanja zemljišč spomladi prihodnje leto. Projekt se je sofinanciral iz sredstev kohezije (nepovratna sredstva EU), proračuna Republike Slovenije (nepovratna državna sredstva) in proračuna občine Hajdina. V celoti pa iz občinskega proračuna vsa dodatna že omenjena dela, ki so se zaradi skupne sočasne gradnje pocenila približno za polovico vrednosti.

Lahko konkretno predstavite vse pridobitve v občini Hajdina v okviru tega projekta?

»Če se ozrem v zgodovino, na začetek nastajanja tega projekta, lahko rečem, da je bila kanalizacija v občini bolj sanjav projekt kot realnost. Zakaj? Vsak, ki se le malo spozna na to infrastrukturo, dobro ve, da brez primarnega ni sekundarnega voda. Primarno kanalizacijsko omrežje s prečrpališči je tista osnova oziroma okostje, na katerega navezujejo posamezne kanalizacijske vode po različnih odcepih v naših naseljih. Sekundarne vode že vsa leta po občini gradimo s pomočjo nepovratnih sredstev iz javnih razpisov

regionalnih razvojnih programov. Občina Hajdina vsa pretekla leta, letos in bo tudi v bodoče koristila vsa pripadajoča sredstva iz tega naslova za izgradnjo sekundarne kanalizacije, za kar imamo vedno na zalogi projekte in gradbena dovoljenja. Za nami je dolga prehojena pot od idejnih zasnov, izdelave projektov, pridobivanja najrazličnejših soglasij, številnih notarsko overjenih služnostnih poti, gradbenih dovoljenj, zapletov z arheologijo in drugega. Skratka s temi investicijami ščitimo podtalnico Dravskega polja, občanom

omogočamo priključke in jih 'rešujemo' greznic in ponikalnic. Velika večina gospodinjstev se že desetletja ukvarja s to problematiko in si želi čim hitrejši priključitve na kanalizacijsko omrežje.

Ali to pomeni, da je s kanalizacijskim omrežjem pokrita že vsa občina Hajdina?

»Ne. Zaključena je primarna izvedba in velik del sekundarnega omrežja. Ostalo, kar še manjka, se bo zgradilo v naslednjih letih, vendar veliko, veliko lažje. V bodočnosti ne bo več potrebnih tako velikih gradbenih posegov v prostor, tudi finančna obremenitev bo manjša.

Kako bo potekalo priključevanje in po kakšni ceni? Predvidevate tudi kakšne oprostitve plačila prispevka za priklop in v katerih primerih?

»V skladu s pridobljenim uporabnim dovoljenjem za vse kanale, ki so bili zgrajeni v sklopu projekta Zaščita podtalnice Dravskega in Ptujkega polja – prva faza, bodo občani sprejeli navodila o izvedbi priključka na kanalizacijsko omrežje. Gospodinjstva, ki se bodo priključila, bodo to izvedla še letos. Oprostitve za plačilo deleža komunalnega prispevka za kanalizacijo na območju občine Hajdina ni, saj je v skladu z Odlokom o komunalnem prispevku določeno, da je plačilo možno v enem obroku v višini 900 evrov, v 18 rednih obrokih pa je znaša plačilo 1000 evrov. Od prve izgradnje, prvih metrov kanalizacije v občini nismo imeli v mislih finančnih prispevkov posameznikov, temveč obvezno priključitev na kanalizacijo. Upam, da bo ta usmeritev vzdržala tudi v bodoče.

Za novograditelje je komunalni prispevek naravnan investitorsko, delež za kanalizacijo se giblje v odvisnosti od vloženih sredstev občine za posamezno obračunsko območje.

MG

Markovci • Kandidatka za županjo Olga Bezjak

Za občino po meri občana

Za županjo občine Markovci kandidira tudi neodvisna kandidatka Olga Bezjak iz Bukovcev. Rojena je bila leta 1964, po poklicu je diplomirana medicinska sestra in diplomirana vzgojiteljica, zaposlena pa je v Zavodu dr. Marijana Borštnarja v Dornavi.

Kot je pojasnila, se je za kandidacijo za županjo občine Markovci odločila, ker je ob obiskovanju magistrskega študija za javno upravo dobila podrobnejši in celovitejši pogled v delovanje in organizacijo občine. Ob tem je poudarila: »Menim, da vodenje in delovanje občine vsekakor ni enostavno, a s svojim svežim znanjem in dosedanjimi pridobljenimi izkušnjami bi lahko zagotovo marsikaj spremenila. Spodbudno bi bilo, če bi po dvanajstih letih, odkar ob-

staja občina, v njeno delovanje vnesli nove ideje in zamisli, ki jih sama zagotovo imam. V življenju sem si nabrala veliko izkušenj, zato upam, da bom znala prisluhniti vsakemu občanu posebej.

Sicer pa se v prostem času posveča predvsem obema hčerama, vrtu in vinogradu. Prepričana je, da bo dobra predstavnica občine, da bo dobro vodila občinski svet, da bo znala predstaviti želene cilje ter povezovati in usmerjati želje v občinskem svetu. Kot neodvi-

sna kandidatka trdno upa, da bo lažje sodelovala s svetniki v občinskem svetu, upoštevala njihove želje in predloge, če se bodo lahko izpolnili v okviru sposobnosti občine in občinskega proračuna.

V svojem mandatu želi izpolniti predvsem nekaj osnovnih ciljev, ki bi prispevali k boljšemu bivanju v občini: »Najprej bo treba izpeljati vse začete in zastavljene projekte v občini, kot je dokončanje kanalizacije. Skrbela bom, da bodo občinski prispevki čim

nižji, saj bomo s tem zadržali mlade družine in obrtnike v občini in jim omogočili boljši razvoj. Potrebna bo izgradnja novega vrtca, saj je ta sedaj organiziran v prostorih šole. Kandidirati bomo morali na razpis in tako skušali pridobiti državna sredstva za izgradnjo vrtca. Obnoviti bo treba šolo, saj je že dotrajana. Z izgradnjo upokojskega doma pa bi zagotovili starejšim občanom topele in varen dom ter življenje v domači občini. Pridobili bi nova delovna mesta. Zavzela

se bom tudi za ureditev kolesarskih poti do občine, kar bi zagotovilo varnost občanov ter možnost varne rekreacije.

Zavzemala se bom za razvoj občine na področju cestne infrastrukture, kmetijstva, obrti, sociale ter zdravega in varnega okolja. Društvom in vaškim

skupnostim bo podpora za njihovo delovanje zagotovljena. V Bukovcih v volilni enoti 001 bom kandidirala tudi za svetnico pod zaporedno št. 2!

Naj dodamo še to, da je njen predvolilni slogan: Občina po meri občana.

-OM

Foto: M. Ozmeč

Olga Bezjak, neodvisna kandidatka za županjo občine Markovci

Zagreb • Hrvaška vlada sprejela predlog o investicijskih projektih

13,8 milijarde evrov vreden sklop projektov javnega interesa

Foto: hr.wikipedia.org

Hrvaška vlada je sprejela predlog o 30 investicijskih projektih javnega interesa, predvsem v energetiki, prometu in turizmu, vrednih 13,85 milijarde evrov. Za večino projektov so nosilci javna podjetja, ki bodo vladi morali poslati predloge za izvajanje posameznih projektov v naslednjih 20 dneh.

Največ projektov načrtujejo v energetiki, kar 18, med katerimi so novi blok termoelektrarne Plomin v Istri, ki predstavlja 800 milijonov evrov vredno investicijo. Poleg tega so omenili izgradnjo nafnega terminala v Kaštel Sućurcu pri Splitu ter plinskega skladišča pri Grubišnem polju v Slavoniji. Vseh 18 projektov je vrednih 3,85 milijarde evrov.

Sicer pa je posamično najdražji projekt nove nižinske železniške proge, ki bo povezala reško pristanišče z madžarsko mejo, gre za investicijo, vredno najmanj 3,65 milijarde evrov.

Najbližje uresničitvi je izgradnja novega potniškega terminala na zagrebškem letališču Pleso. Načrtovana vrednost investicije je 302 milijona evrov, prometni minister Božidar Kalmeta pa je napovedal, da bodo oktobra objavili mednarodni razpis za koncesionarja za posodobitev zagrebškega letališča.

Hrvaška vlada namerava nadaljevati tudi izgradnjo 320 milijonov evrov vrednega mosta proti Pelješcu. Glavni hrvaški pogajalec z EU Vladimir Drobniak je na današnji seji dejal, da je omenjeni most pomemben ne zgolj zaradi teritorialne povezanosti Hrvaške, temveč tudi zaradi celotnega schengenskega prostora.

Med drugim je dejal, da je povezanost hrvaške državne matice z Dubrovnikom preko mosta proti Pelješcu pomembna tudi za države EU, kot sta predvsem Slovenija in Italija, ki poslujeta s Črno goro in Albanijo.

Največji vladni projekt v turizmu je Brioni riviera, ki je ocenjen na 895 milijonov evrov, skupna vlaganja v turizem na podlagi vladnih načrtov pa dosežejo 1,4 milijarde evrov.

Predvidene so tudi investicije v vodnem gospodarstvu v vrednosti 4,3 milijarde evrov, največja vlaganja pa bo zahteval večnamenski kanal Donava - Sava, ki naj bi stal 950 milijonov evrov.

Premierka Jadranka Kosor je poudarila, da gre za seznam glavnih projektov ter da bodo seznam razširjali z novimi projekti. S predvidenimi vlaganji namerava hrvaška država odgovoriti tistim, ki dvomijo glede investicij na Hrvaškem, je dejal finančni minister Ivan Šuker.

Vlada je danes napovedala, da bodo novembra objavili razpis za prodajo nekdanjih vojaških nepremičnin na jadranski obali, tako kot tudi za prodajo nekdanjega kompleksa politične šole v Kumrovcu. **(sta)**

Slunj • Pilota zdrava, poškodovana starejša ženska

Na Hrvaškem med vajo trčili vojaški letali

Foto: fotorola.com

Med vojaško vajo pri Slunju na Hrvaškem sta minuli teden trčili vojaški letali mig-21. Pilota sta nesrečo preživela, saj se jima je uspelo pravočasno izstreliti. Nesreča se je zgodila okoli 12.50 med vojaško vajo na poligonu Eugena Kvaternika pri Slunju, ko sta v zraku trčili letali in strmoglavili.

Kot je danes ob začetku seje vlade pojasnil hrvaški obrambni minister Branko Vukelić, se je pilotoma uspelo rešiti, vendar ju bodo za vsak primer prepeljali na preiskave v bolnišnico v Zagrebu.

»Na srečo se je pilotoma uspelo izstreliti in smo ju našli živa in zdrava,« je še povedal Vuke-

lić. Na kraj nesreče je že na poti preiskovalna komisija. Po prvih ugotovitvah bodo povedali več o vzrokih za nesrečo, je dodal Vukelić.

Hrvaško vojno letalstvo ima 12 letal mig-21, operativno pa jih je pripravljenih med štiri in šest. Na Hrvaškem sicer že več let poteka razprava o nakupu novih vojaških letal.

Medtem so hrvaški mediji poročali, da sta letali poleteli na vojaško vajo z letališča v Pulju ter da se je pri vaji na poligonu odlomil kos enega letala in zadela drugo letalo. Ni znano, ali gre za del kabine ali krila, je poročala Hrvaška televizija (HTV), ki poudarja, da zelo izkušena vojaška pilota naj ne bi bila kriva za nesrečo. Dodaja, da so v vaji sodelovala štiri letala.

Nekatere priče trdijo, da je prišlo tudi do trčenja letal, je poročal Jutarnji list na svoji spletni strani. Ena izmed prič je dejala, da letalska vaja traja že šest dni ter da so danes slišali najprej strele iz topov na letalih, potem pa so videli črni dim. Hrvaška televizija je poročala, da so letala vadila streljanje na tarče na zemlji.

Deli letala so padali nekaj kilometrov naokrog, eden pa je težje ranil starejšo žensko, ki je delala v polju. Zdravniki v bolnišnici v Ogulinu se borijo za njeno roko, saj je kos z letala poškodoval kosti in živce nad komolcem, so poročali hrvaški mediji. Oba pilota sta zaradi šoka ostala na enodnevnih prei-

skavah v zagrebški bolnišnici.

Sicer uradnih pojasnil o vzrokih nesreče še ni. Vojska in policija sta blokirali širše območje nesreče, ki je delno tudi minirano, zaradi česar je tudi preiskava težavnejša. **(sta)**

Berlin • Nemška vlada potrdila neprijubljeno zdravstveno reformo

Zavarovanje za milijone Nemcev bo dražje

Foto: univie.ac.at

Za milijone nemških zavarovancev bo zdravstveno zavarovanje s prihodnjim letom dražje. Nemška vlada je namreč potrdila zdravstveno reformo, ki med drugim predvideva povišanje prispevne stopnje in varčevalne ukrepe pri zdravnikih, bolnišnicah in farmacevtski industriji. Zdravstveni minister Philipp Rösler je zaradi reforme deležen ostrih kritik.

Skoraj letno dni po parlamentarnih volitvah v Nemčiji je črno-rumena koalicija, ki jo sestavljajo krščanski demokrati (CDU/CSU) in liberalci (FDP), potrdila zdravstveno reformo, s katero naj bi izravnali pričakovani primanjkljaj v zdravstveni blagajni za leto 2011 v višini enajst milijard evrov, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

V skladu s predlaganim osnutkom zakona ministra Röslerja se bo za okoli 50 milijonov zavarovancev obveznega zdravstvenega zavarovanja z letom 2011 povišala prispevna stopnja s 14,9 na 15,5 odstotka. Skoraj 130 let po uvedbi financiranja zdravstvene blagajne, ki so jo delodajalci in delojemalci v Nemčiji financirali v enakem deležu, bo ta način sedaj ukinjen. Delodajalci bodo prispevali 7,3 odstotka, prispevek zavarovancev pa se bo zvišal na 8,2 odstotka; razlika v višini 0,9 odstotka oziroma okoli tri milijarde evrov letno bodo krili delojemalci.

Vlada namerava v skladu z reformo znižati izdatke za zdravnike, bolnišnice in farmacevtsko industrijo v letu 2011 za 3,5 milijarde evrov ter skupaj z dodatnimi prispevi zavarovancev pokriti primanjkljaj v zdravstveni blagajni. Pri dodatnih prispevkih, ki jih bodo morali plačati zavarovanci, gre za pavšalne zneske, ki se od zavarovalnice do zavarovalnice razlikujejo in ne bodo omejeni navzgor. Ne glede na dohodek bo moral vsak zavarovanec vplačati v blagajno enak znesek. Če ta znesek v povprečju presega dva odstotka osebnega dohodka zavarovanca, se mu prizna razlika v obliki odbitka od običajnega prispevka. Ta razlika naj bi bila plačana iz davkoplačevalskega denarja.

Če celotna zavarovalna vsota zavarovanca preseže 49.950 evrov, imajo zavarovanci obveznega zavarovanja pravico pre-

iti k privatnim zavarovalnicam. Doslej je bilo to mogoče storiti šele po treh letih. V Nemčiji imajo namreč poleg obveznega državnega zavarovanja, ki je del širšega sistema socialnega zavarovanja, tudi privatno zdravstveno zavarovanje. **(sta)**

Madrid • Španske žrtve generala Franca bodo dobile odškodnino

Zlorabljenim ženskam po 1800 evrov

Številne španske ženske, ki so bile zlorabljene pod diktaturo generala Francisa Franca, lahko zdaj dobijo odškodnino v višini 1800 evrov, je določila vlada Andaluzije. Odškodnina bo namenjena ženskam, ki so trpele zlorabo v obliki britja glave, uživanja ricinovega olja in izpostavljanja javnemu posmehu, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

»Gre za poplačilo moralnega dolga ženskam, ki so bile žrtve nadlegovanja in zlorabe,« je v torek povedal pravosodni minister v avtonomni andaluzijski vladi Luis Pizzaro.

Odškodnine bodo pokrivalo obdobje med leti 1936 in 1950, ko je bila zloraba najhujša.

Socialistična andaluzijska vlada se je že leta 2001 odločila, da bo izplačala odškodnine zapornikom v koncentracijskih taboriščih med špansko civilno vojno med leti 1936 in 1939, ter žrtvam diktature generala Franca, ki je trajala do njegove smrti leta 1975.

Izplačanih je bilo 9,5 milijona evrov odškodnin, prejelo jih je 2480 ljudi, od tega le 85 žensk.

Sedaj naj bi poskrbeli za moralne popravke in priznanje vloge žensk v izgradnji trenutne demokratične družbe, so zapisali v torkovem sklepu o izplačilu novih odškodnin. Zgodovinarji ocenjujejo, da je med državljansko vojno, ki jo je začelo Francovo upornišvo proti demokratično izvoljeni levičarski republikanski vladi, umrlo pol milijona ljudi. **(sta)**

Bruselj • Kritike v Evropskem parlamentu

Proti pristojbini za vstop v ZDA

V največji politični skupini Evropskega parlamenta so v Strasbourgu ostro kritizirali nedavno uvedbo pristojbine za vstop v ZDA, češ da gre za novo obliko vizumov in korak nazaj v transatlantskem partnerstvu. Evropsko komisijo in države članice zato pozivajo, naj ZDA jasno sporočijo, da je ta pristojbina nesprejemljiva.

»ZDA želimo vnovič opozoriti, da je lahko transatlantsko sodelovanje učinkovito le, če sta obe partnerici enakovredni ... Pristojbina je v nasprotju s prijateljskimi odnosi do državljanov Evropske unije,« so izjavili v Evropski ljudski stranki (EPP).

Pristojbina, uvedena pred dvema tednoma, znaša približno 11 evrov ali 14 dolarjev; od tega naj bi šlo 10 dolarjev za spodbujanje turizma, štirje

Gospodarstvo po svetu

Portland • Največji proizvajalec športne opreme na svetu, ameriški Nike, je v prvem četrtletju tekočega poslovnega leta, ki se je končalo konec avgusta, ustvaril 599 milijonov dolarjev dobička, kar je devet odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Prihodki od prodaje so se povečali za osem odstotkov na 5,18 milijarde dolarjev. Kot so po poročanju ameriške tiskovne agencije AP sporočili iz družbe, so poslovanje izboljšali v vseh kategorijah, v vseh podružnicah in skoraj na vseh trgih. Kot je poudaril izvršni direktor družbe Mark Parker, so rezultati v prvem četrtletju odlični začetek poslovnega leta in kažejo na velik potencial rasti. Družba Nike je v četrtletju beležila 10-odstotno rast naročil s strani trgovcev na drobno oziroma 13-odstotno rast brez upoštevanja valutnih nihanj. To je največja rast naročila v zadnjem desetletju. Na največjem trgu, severnoameriškem, je družba Nike v prvem četrtletju tekočega poslovnega leta zabeležila osem-odstotno rast prihodkov, na Kitajskem je bila rast 11-odstotna, na drugih hitro rastočih trgih skupaj pa 30-odstotna. Padec prodaje je družba zabeležila le na Japonskem, kjer so se prihodki znižali za 12 odstotkov.

München • Razpoloženje v nemškem gospodarstvu se je v septembru nepričakovano vnovič nekoliko razvedrilo. Kazalec gospodarske klime, ki ga izračunava nemški inštitut za ekonomske raziskave Ifo iz Münchna, se je zvišal za 0,1 točke na 106,8 točke. To je že četrto izboljšanje kazalca gospodarske klime v Nemčiji zapored, je poročala nemška tiskovna agencija dpa. Nasprotno je večina analitikov po večmesečni rasti pričakovala rahlo znižanje kazalca.

Od avgusta, ko se je kazalec s 106,7 točke povzpел na najvišjo raven v zadnjih treh letih, so namreč nekateri objavljeni ključni ekonomski kazalci dali vedeti, da največje evropsko gospodarstvo izgublja zaгон, potem ko si je v letošnjem prvem polletju opomoglo od najhujše recesije v več kot šestih desetletjih.

Pariz • V Franciji danes potekajo množični protesti proti pokojninski reformi predsednika Nicolasa Sarkozyja, ki so ohromili cestni, železniški in letalski promet po državi. V Parizu danes vozi manj kot polovica vlakov podzemne železnice, odpovedana pa je bila približno polovica vlakov na daljših progah. Na pariških letališčih Orly in Charles de Gaulle so bili odpovedani številni leti, stavka pa je prizadela tudi pošte in celo operne hiše, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Na nekaterih postajah pariške podzemne železnice veljajo strožji varnostni ukrepi kot običajno, saj med potniki patrolirajo vojak, oboroženi z avtomatskih orožjem. Francoske oblasti namreč zadnje dni opozarjajo na večjo možnost terorističnega napada na francoskem ozemlju. Stavka je preizkus za konservativnega predsednika Sarkozyja, spremljajo pa jo tudi v drugih evropskih državah, ki so za zmanjšanje primanjkljaja sprejele neprijubljene varčevalne ukrepe.

London • Ob obali grofije Kent na jugovzhodu Velike Britanije so danes po dveh letih gradnje odprli največjo vetrno elektrarno na morju. Ta bi lahko po navedbah švedskega energetskega velikana Vattenfall, ki je elektrarno postavil, s 100 vetrnicami z električno energijo oskrbovalo 240.000 gospodinjstev. Elektrarno na morju ob okrožju Thanet, po katerem je dobila tudi svoje ime, naj bi v štirih letih povečali na 341 vetrnic, doslej pa je izgradnja stala 780 milijonov funtov oz. 920 milijonov evrov, poročajo tuje tiskovne agencije. Polje vetrnic z višino 115 metrov se razprostira na 35 kvadratnih kilometrih okoli 12 kilometrov od obale, z nazivno močjo 300 megavatov.

Skupna instalirana moč vetrnih elektrarn v Veliki Britaniji dosega pet gigavatov, kar zadošča za porabo električne energije na Škotskem. Trenutno je na Otoku okoli 250 polj vetrnic, od tega okoli 12 na morju. V njih je skupaj skoraj 3000 turbin.

Zagreb • Odbor za notranjo politiko hrvaškega sabora je na današnji zaprti seji o aferi banke Hypo Alpe Adria odločil, da bodo ustanovili pododbor, ki bo pomagal državnemu tožilstvu pri pridobivanju podatkov o tajnih računih v Avstriji, na katerih je bil denar, ki so ga hrvaški državljani zbirali za nakup orožja v času vojne. Glavni državni tožilec Mladen Bajić je na seji dejal, da imajo hrvaški in avstrijski preiskovalci različne interese. Kot je pojasnil, je prioriteta Hrvaške, da bi preiskala tok denarja za nakup orožja iz Hrvaške proti Avstriji in naprej proti drugim državam, medtem ko so v ospredju avstrijskih preiskovalcev rizična posojila banke Hypo Alpe Adria na Hrvaškem. »Želimo odgovore, kdo se skriva za spornimi računi in kjer je denar,« je dejal Bajić, ki je povedal, da so odkrili več kot 200 sumljivih računov, na katere so polagali denar iz Hrvaške, vendar pogrešajo imena lastnikov računov in končna izplačila denarja. Povedal je, da je del denarja šel tudi preko Hypo banke, del je končal v žepih zasebnikov, odgovori na omenjena vprašanja tožilstva pa ležijo v arhivu koroške banke.

Atene • Grški parlament je v sredo sprejel zakon, s katerim je odprl zaprti sektor prevoznitva in tako omogočil razvoj konkurence. Avtoprevozniki so nekaj ur po sprejemu zakona, proti kateremu so stavkali deset dni, vseeno prekinili proteste, ki so ohromili promet po celi državi. Prevozniki trdijo, da takšna reforma ni poštena do tistih, ki so morali za svojo licenco v sedanjem sistemu odšteti do 300.000 evrov. Prav tako so stavkajoči izpostavljali, da bodo zaradi novih pravil v dejavnosti sedaj zmagala velika podjetja, medtem ko bodo manjši podjetniki propadli, poročajo tuje tiskovne agencije. Socialistična grška vlada na drugi strani vztraja, da bo odprtje trga dela v dejavnosti botrovalo nižjim cenam nekaterih dobrin, kar bo spodbudilo povpraševanje in s tem okrevanje gospodarstva. Podoben protest voznikov cistern je julija v Grčiji povsem izčrpal zaloge bencina in povzročil pravi kaos na višku turistične sezone. Sedaj vozniki tovornjakov dovoljujejo prevoze v zasebnih vozilih, a se številni trgovci kljub temu pritožujejo nad pomanjkanjem zalog. **(sta)**

dolarji pa za upravne stroške. V EPP menijo, da je spodbujanje turizma z uvedbo pristojbine za vstop turistov v državo kontraproduktivno.

Ameriške oblasti so pristojbino uvedle za 36 držav, vključnih v program visa waiver, katerih državljani so lahko pred tem v ZDA potovali brezplačno in za obisk države za obdobje do 90 dni niso potrebovali vizumov. V tem programu je večina članic unije.

Lani so nato ameriške oblasti uvedle sistem obvezne elek-

tronske prijave potovanj, imenovan ESTA, ki pa je bila sprva zastoj. Oseba, ki želeli potovati v ZDA, se mora sicer v okviru tega sistema prijaviti 72 ur pred odhodom in ta prijava velja dve leti.

Evropska komisija je sicer že avgusta obžalovala odločitev ameriških oblasti za uvedbo pristojbine in napovedala, da bo temeljito preučila, ali gre za novo obliko vizumov. V tem primeru naj bi premislila o protukrepkih. **(sta)**

Ormož • Ob 21. septembru, svetovnem dnevu alzheimerjeve bolezni

Starost pogosto spremlja tudi depresija

V okviru svetovnega dneva alzheimerjeve bolezni je društvo Spominčica iz Ormoža minuli torek zvečer v ormoškem hotelu pripravilo strokovno srečanje na temo Vzroki in posebnosti depresije v starosti. Predaval je doc. dr. Aleš Kogoj.

Ves dan pa so članice društva z informacijsko točko na svojo dejavnost in bolezen, ki je zelo prisotna med starejšo populacijo, opozarjale na stojnici pred trgovskim centrom Holermuos, kjer so delile tudi informacijski material. Društvo deluje že tretje leto in si prizadeva narediti čim več na področju osveščanja, izobraževanja in pomoči bolnikom in svojcem, saj so ti pogosto prav tako potrebni pomoči. 21. september, dan alzheimerjeve bolezni se v Sloveniji obeležuje že od leta 2002, v Ormožu pa so na ta dan že četrtrič pripravili različne dejavnosti, povezane s to boleznijo. Tudi letošnje predavanje je bilo zelo dobro obiskano, saj društvo pokriva območje med Ptujem, Ormožem, Ljutomerom in širše. Zbrane je pozdravila predsednica društva Majda Keček, ki je povedala, da so v letih delovanja postali prepoznavni, da se ljudje k njim obračajo za pomoč ter da je bilo precej obiska tudi pri stojnici. Svoje dejavnosti v glavnem vršijo v centru starejših občanov in v psihiatrični bolnišnici na psiho-geriatričnem oddelku. Zaposleni v teh ustanovah ter bolniki in njihovi svojci se radi udeležujejo predavanj in delavnic, katerih namen je spoznati bolezen, ki bistveno prizadene kvaliteto življenja, pri čemer je pogosto zlata vreden tudi dober nasvet iz prakse.

Demenca in depresija z roko v roki

Ker gresta demenca in depresija pogosto z roko v roki, so se letos odločili za to tematiko. Doc. dr. Aleš Kogoj je opozoril, da pri starejših ljudeh depresija pogosto preide v demenco: „Z zdravljenjem depresije demence sicer ne moremo preprečiti, vendar takšnemu človeku lažje in hitreje pomagamo. Depresijo lahko učinkovito zdravimo, pogosto pa je povezana tudi s samomorilnostjo pri starejših, ki je v Sloveniji velik problem. Zato je pomembno pravočasno prepoznavanje in zdrava

Društvo Spominčica v Ormožu deluje že tretje leto, predsednica pa je Majda Keček.

O depresiji, ki je pogosta spremljevalka demence, je predaval doc. dr. Aleš Kogoj.

vljenje depresije.“

Simptomi depresije so v starosti lahko malo drugačni kot v drugih življenjskih obdobjih, zato je večja nevarnost, da jo spregledamo. Zelo zanimivo je, da žalost, ki je sicer tipičen simptom depresije, pri starejši populaciji pogosto izostane. Zakaj je tako? „Morda starejši ljudje ne želijo pokazati žalosti pred zdravnikom, ker se to naj ne bi spodobilo. Morda so tudi procesi v starih možganih drugačni, kot so v mladosti. Moramo pa ločiti razliko med žalostjo in žalovanjem – starejši so zelo pogosto izpostavljeni izgubam zakoncev, partnerjev, prijateljev ter znancev in to povleče za sabo žalovanje. Žalovanje ni depresija. Žalovanje je zdrav proces, ki ga preživlja človek ob izgubi dragih mu ljudi, da sam lahko živi naprej. Ko pa so poleg žalosti še drugi simptomi, kot so pomanjkanje

volje, interesov, občutek brezizhodnosti, tega pri žalovanju sicer ni v taki meri, pa lahko gre za depresijo,“ je povedal doc. dr. Kogoj. Pacient ima lahko tako močno depresijo, da ne more več sam opravljati svojih dejavnosti, dela, dnevnih aktivnosti.

Sam, a ne nujno tudi osamljen

Depresijo spremlja tudi občutek osamljenosti. V Sloveniji živi približno četrtnina starejših ljudi samih v gospodinjstvu. Ostali pa živijo bodisi s partnerjem ali z mlajšimi. Doc. dr. Kogoj pravi, da tudi če so sami, starostniki niso nujno osamljeni, lahko so vključeni v različne aktivnosti, imajo prijatelje in živahno socialno življenje. Nasprotno pa je lahko starostnik, ki živi v družini, osamljen, saj otroci zjutraj odidejo v službo, vnuki v šolo in je sam cel dan. Ko pride družina domov, pa je že treba peljati vnuke na kakšne aktivnosti, opraviti kakšno delo in se s starostnikom nihče ne ukvarja. Osamljenost torej ni odraz tega, ali starostnik živi sam ali ne.

Simptomi depresije so tudi apatičnost, pomanjkanje veselja in interesa. Depresija je lahko izražena tudi kot tesnoba in strahovi. Pri starejših se nemalokrat zgodi, da so depresivni ljudje vznemirjeni, razdražljivi ali celo polni jeze. To doc. dr. Kogoj razlaga, da starostnik svoje stiske in žalosti ne kaže navzven kot take, ampak jo obrnejo v jezo. Tipičen simptom depresije je tudi zmanjšana zmožnost uživanja.

Depresijo spremljajo tudi telesne težave

V predavanju smo slišali, da depresijo spremljajo tudi motnje mišljenja, kot so motnja zbranosti in spomina. „Če se starostniki sami ne zavedajo svoje pozabljivosti in jih na pregled pošljejo svojci, gre po navadi za demenco. V nasprotnih primerih pa pogosto za depresivne ljudi, ki so tako črnogledi, da vidijo problem veliko hujši, kot je v resnici. Depresivni ljudje imajo tudi v resnici pogosto, ker si njihovi možgani težje zapomnijo, upočasnjeno mišljenje. Pogosto pa jih prevevajo tudi občutki manjvrednosti, očitajo si, so pesimistični, se čutijo nemočni in v njih prevladujejo negativna razmišljanja nasploh,“ je povedal predavatelj. Depresijo v starosti, za razliko od depresije v drugih življenjskih obdobjih, spremljajo razni telesni simptomi in težave, kot so: motnje spanja, izguba apetita, shujšanost, bolečine v mišicah, v sklepih, glavoboli, vrtoglavica, težave s prebavo, zaprtost in veliko raznih motenj, ki jih je težko uvrstiti v določeno bolezen. Glede na to, da imajo starejši ljudje tudi dejansko veliko telesnih tegob, je včasih težko ločiti telesno bolezen od spremljajočih simptomov depresije. Šele ko se začne zdraviti depresija, tudi te bolezni in bolečine izginejo.

Vzrokov za nastanek depresije je veliko, od dednosti, preko odnosov, posameznih dogodkov, ki lahko sprožijo depresijo, pa tudi zdravila. Pri starih ljudeh je največji dejavnik tveganja za nastanek depresije žalovanje. Po predstavljenih raziskavah ima starostnik ob smrti bližnjega 3,3-krat večje tveganje za nastanek depresije kot sicer.

Viki Ivanuša

Pa brez zamere

Drugačni stoli in barva fasade

Fenomen gostinstva v času krize

Dame in gospodje, če slučajno ne veste, smo v času krize. V šokantnih časih, ko se okoli nas podirajo nekoč ponosna in trdna podjetja, iz katerih so od pohlepa in neoliberalističnih postulatov pijane pijavke izsesale vso življenjsko tekočino in jih spremenile v zombije, žive mrtvece. Nahajamo se v stanju šoka, ko nič več ni stoodstotno zanesljivo, ko se tla pod našimi kolektivnimi nogami nevarno majejo in ko vsak nov dan pričakamo z občutkom negotovosti; v pričakovanju tega, kako nas bodo znova prepričevali, da so sprejem novih obdavčitev, krčenje socialnih pravic, stečaj tega ali onega podjetja in tako dalje edina možna pot, ki nas bo privedla do tistega mitičnega in tako izmuzljivega blagostanja, ki ga kar ni in ni na vidiku (in verjemite, da ga ob taki miselnosti – da, religiji –, s katero so zastrupljeni tisti, ki vladajo mislim in kapitalu, nikoli ne bo na tem vidiku).

Nobena izjema v tej situaciji niso niti gostinci. Še več – bojda so po njihovih lastnih besedah prav oni najbolj na udaru vsesplošnega pomanjkanja denarja in motivacije. Da je gostov manj, da manj zapravijo, da dostikrat naročijo pijačo za enega in dve slamici in tako dalje. Skratka, če vprašate gostince, boste v večini primerov slišali zgolj jadikovanje nad kruto usodo, ki jih je pahnila v te močvirnate nižave upadanja prometa in velikih skrbi. To vam bo povedala večina gostincev; da, večina – kajti obstajajo tudi taki gostinci, ki pravijo, da jih ta strašna kriza sploh ni prizadela. Še več – ne samo, da jim promet ni upadel, ampak se je število gostov še povečalo. Taki gostinci so resda v manjšini, a pozornemu opazovalcu ne bodo ostali neopaženi.

Kako je torej možno, da nekateri gostinci uspevajo, medtem ko se večina utaplja v krizni kloaki? Gre to pripisati običajnim domnevam, ki jih o svojem nezavidljivem položaju podajajo gostinci? Najprej seveda kriza sama kot taka, potem pa še lokacija oštarije, visoki stroški obratovanja in nezainteresirani gostje – so to razlogi, ki jim gre pripisati nezavidljiv položaj (kajti položaj teh gostincev je v resnici nezavidljiv), v katerem se je znašlo veliko njih? Do neke mere ti razlogi seveda držijo in niso iz trte izviti, a pri veliko gostincih poglaviti razlog tiči neke druge – to vem zato, ker del svojega dela tu in tam opravljam tudi v neposrednem kontaktu z gostinci predvsem v zahodnem delu države, tako da o tej temi, vsaj kar se tiče zahodne polovice naše države, posedujem kar nekaj informacij. Torej, kaj je to, zaradi česar v teh časih gostinci masovno brodirajo po kalnih vodah?

Eden izmed večjih razlogov (rekel bi, da celo največji), je ta, da ti gostinci enostavno ne ponujajo ničesar novega, pa naj bo to v smislu izdelkov, kakovosti ali pa v smislu originalnosti lokala kot takega. Ti gostinci se kot pijanec plota držijo starih navad in prijemov, čeprav so bili le-ti že v »predkriznih« časih dokaj dotrajani. Če karikiramo, se tako oštarija od oštarije razlikuje zgolj po barvi stolov in fasade. Kar se ponudbe tiče, boste v vseh dobili praktično identične produkte in ti vam bodo v veliki večini postreženi na popolnoma enak način – z muko in zamudo vam jih bo (seveda na napačen način) dostavila dolgočasna študentka, ki vam bo dala jasno vedeti, da ste ji prej v nadlogo kot kaj drugega, saj je ona tam zgolj zato, da »odpika« tistih svojih osem ur in pobere svoj zaslužek, potem pa jadrno pobere šila in kopita ter se dobi »s frendicami«, s katerimi si ob brezvoljnem in ignorant-skem čemenju na drugi strani šanka itak ves čas dopisuje preko mobilnega telefona. Ti gostinci, dragi moji, so, pa ne mi zameriti izraza, brez domišljije, nekateri pa preprosto leni. Pričakujejo, da jim bo brez kakšnega posebnega (tako v smislu originalnosti kot tudi v smislu truda) angažmaja v poplavi enakih lokalov (v smislu ponudbe in postrežbe) biznis tekel kot po maslu. Čredno se držijo tistih vsepovsod prisotnih, oguljenih in tradicionalnih znamk pijače in ostale ponudbe, pri tem pa mislijo, da bodo s tem ustregli gostom in da bodo originalnost dobili zgolj s prej omenjenimi stoli na terasi in drugačno barvo fasade. Ti gostinci pozabljajo na eno stvar – da gostinstvo ni zgolj to, da pasivno odpreš »kafič« in noter namečeš uveljavljene znamke, ki jih imajo povsod drugje, ampak je gostinstvo tudi neprekinjeno aktivno ukvarjanje z gosti, ki se nikoli ne konča.

Dober gostinec svoje goste tudi izobražuje in »vzgaja«, kar mu ti gosti sčasoma začnejo vračati z zaupanjem in pogostejšim obiskom. Argument, ki ga tolikokrat slišim od gostincev, da imajo »standardno ponudbo«, ker se ostalo »ne prodaja«, je zato zgolj nedvoumen izraz njihove neangažiranosti, ki v nekaterih primerih temelji že na lenobi. Seveda, izdelek se sam po sebi ne more prodajati – steklenica ali skodelica ne more priti sama do gosta, ga ogovoriti in se mu prijazno ponuditi, in to znova in znova – ne, za kaj takega sta potrebna aktiven angažma in dobro osebje, ne pa dolgočasne študentke ali dijakinje; tega pa tem gostincem zelo primanjkuje. Logika, da je dovolj, da odpreš lokal, ki bo imel drugačne stole in drugo barvo fasade kot ostali, v ponudbi in nivoju osebja pa bo klon 80 odstotkov ostalih lokalov, povrhu pa bo še deloval (prinašal dobiček) »sam od sebe«, ni samo premalo, ampak je popolnoma zgrešena, kar potrjujejo tudi ne tako redki primeri gostincev, ki krize sploh ne občutijo.

Gregor Alič

Rezervirajte si srede za pametne nakupe!

Qlandia + sredi =
Poiščite ugodne izdelke
z oznako iQ cena.

Ptuj • Bogata jesen v Domu KULTure

Svet res prihaja na Ptuj

Zakonca Vauda Benčević, ki v sklopu Kulturno-umetniškega društva Dom KULTure že več kot dobro leto vabita v svoj »dom« številine kulturne ustvarjalce, sta 20. septembra predstavila pester program, ki bo v kletnih prostorih kavarne Muzikafe na Vrazovem trgu dodobra prevetрил kulturno ponudbo našega mesta v prihodnjih mesecih.

Zakonca Vauda Benčević sta predstavila pester program, ki bo v Muzikafeju potekal do konca leta.

Stanka in Igor Vauda Benčević sta se odločila, da obletnice ne bosta praznovala, zato tudi nista proslavila dveh let delovanja kavarne Muzikafe, ki je bila ravno 20. septembra. Kot je povedala Stanka Vauda Benčević, sta namreč čisto po naključju ugotovila, da sta novinarsko konferenco, na kateri sta predstavljala kulturni program do konca leta, sklicala prav na dan druge obletnice kavarne.

Samo Kulturno-umetniško društvo Dom KULTure pa je malo mlajše, obstaja namreč dobro leto. V tem času je pripravilo že več kot 60 dogodkov, med katerimi so prevladovali koncerti, zvrstilo pa se je tudi veliko literarnih dogodkov, predstav in razstav različnih, predvsem slovenskih umetnikov.

Kot sta povedala sogovornika, gre v večji meri za uspešne avtorske projekte, ki so nastali kjerkoli v Sloveniji ali tujini in

so jih v društvu želeli predstaviti tudi na Ptuj. Društvo je prav tako sodelovalo na festivalih Art Ptuj in Musica Poetovionis, gostilo pa je tudi Dneve poezije in vina.

Umetniki kličejo njiju

Z društvenim delovanjem želijo po besedah Vauda Benčevićeve prispevati k bogatstvu, vzdrževanju in promociji kvalitetnega kulturnega življenja v ožjem in širšem okolju ter s tem spodbujati zavedanje vrednosti domače kulture prav tako v povezavi z Evropo in svetom.

Po njenem je namreč Slovenija majhen prostor z veliko vrhunske kreativnosti, ki pa velikokrat obstane nekje na obrobju zaradi komercialno zasnovanega globalnega sistema: »Le-ta temelji na preračunljivih številkah in dobičkonosnih projektih, ki velikokrat s kulturo, ustvarjalnostjo in

kreativnostjo nimajo veliko skupnega.«

Prav tako, kot je bilo v Domu KULTure Muzikafe pestro do sedaj, bo tudi v prihodnje. Kot sta pojasnila sogovornika, se jima je namreč program napolnil bolj, kot sta pričakovala. Razlog tiči predvsem v tem, da se umetniki sami obračajo nanju, ker si želijo nastopov v njunem »domu«, pa četudi je skromen honorar samo izkupiček od vstopnine, ki je velikokrat res majhen, saj se, kot je znano, na »nekomercialnih« kulturnih dogodkih gostov mnogokrat ravno ne tare.

Kulturnike tako očitno privabljajo posebna atmosfera in gostoljubje tega ambienta ter energija in veselje glavnih akterjev do ustvarjanja takšnih dogodkov. Za slednje je društvo do sedaj, kot sta povedala Vauda Benčevićeve, dobilo le 1200 evrov od ptujske občine, 500 pa jih je na lastno pobudo prispevala NLB.

Janja Majzelj, David Bedrač, Jure Ivanušič, Vasko Atanasovski in mnogi drugi

Do konca letošnjega leta se bo v Muzikafeju torej zvrstilo mnogo dogodkov: 25. septembra bo koncert dua Koriandr (ki ga sestavljata tolkalist Rok Koritnik in kitarist Andraž Mazi), 28. septembra večer šansonov z Janjo Majzelj in zasedbo Goli na odru, 30. septembra pa bo ptujski pesnik David Bedrač predstavil novo pesniško zbirko Centimetri sveta.

Oktobrski program prinaša delavnico sevdalink s skupino Sedef (2. 10.), koncert učiteljev jazz oddelka glasbene šole Karola Pahorja Ptuj (8. 10.), predavanje Srečka Šorlija z naslovom Čas in brezčasje (9. 10.), pogovor z Miho Mazzinijem o njegovem zadnjem romanu Nemška loterija (13. 10.), koncert zasedbe Vesna Petković Trio (16. 10.), glasbeno predstavo Moskva Petuški (18. 10.) in koncert zasedbe Sequoia Club (21. 10.).

5. novembra bo odprtje fotografske razstave Branka Lenarta Body.Language, dan kasneje bo pesniško-glasbeni dogodek Vesela nova ušesa, 20. novembra bo nastopil Vasko Atanasovski trio, 30. pa Jure Ivanušič v glasbeni predstavi Od tišine do glasbe.

9. decembra boste lahko prisluhnili kantavtorskemu večeru Boštjana Narata (znanega kot vodja skupine Katalena) z naslovom Strah je odveč, 16. decembra pa koncertu Kontra kvarteta. 21. bo nastopila kantavtorka Nina Murko, 23. glasbenik Sašo Zver, za konec pa bodo na sam božični dan Kvintoni zaigrali na božično-novoletnem koncertu.

Bogat in raznolik program je tako največji dokaz, da se uresničuje, kar sta si Stanka in Igor Vauda Benčević zaželela ob odprtju te pisane stavbe na Vrazovem trgu – nekdanja popotnika okrog sveta sta namreč sklenila, da bo svet odslej prihajal k njima.

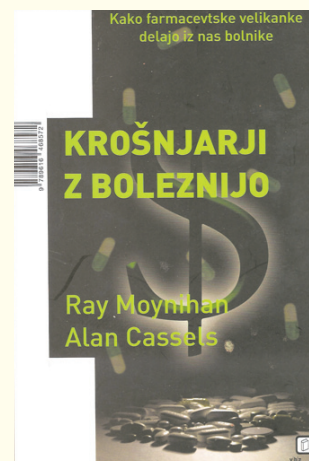
Polona Ambrožič

Na knjižni polici

Ray Moynihan

Krošnjariji z boleznijo: kako farmacevtske velikanke delajo iz nas bolnike

Ljubljana. V. B. Z. (Zbirka Strokovno-poljudna)

Avstralski novinar Ray Moynihan je eden izmed priznanih avtorjev z objavami v najuglednejših medicinskih revijah. V knjigi Krošnjariji z boleznijo snema maske z obličja farmacevtskih kampanj.

Marketinške strategije največjih svetovnih farmacevtskih podjetij niso usmerjene k bolnim, temveč k zdravim ljudem. Zdravemu je treba povedati, da je bolan. Zdaj imajo povsem zdra-

ve ženske v najlepših letih zahrbtno osteoporozo, moški iste starosti pa »zvišani holesterol«. Za nezaslišane milijarde od zdravil, ki jih prinaša strma rast prodaje, so zaslužni ljudje, ki znajo ustvariti nova bolezenska središča. Na plačilnih seznamih podjetij so mnogi višji specialisti. Pri kovanju denarja iz bolezni se vse povezuje na imenovalec: trženje strahu. Holesterol sam po sebi ni smrtni človekov sovražnik. Ne gre za bolezen, temveč za dejavnik tveganja. Lipitor prodajo letno za 10 milijard dolarjev in je najbolje prodajano zdravilo vseh časov. Komisije strokovnjakov znižujejo raven holesterola, ko bi bilo treba človeka zdraviti. Večina svetovalcev je iz največjih svetovnih farmacevtskih podjetij: Pfizer, Merck, Bristol-Myers Squibb, Novartis, Bayer, Abbott, AstraZenec in GlaxoSmithKline. Eden od strokovnjakov je prejel denar kar od desetih podjetij! Ko se ameriški zdravniki došolajo, jih čaka osemdesettisočgla-va množica farmacevtskih zastopnikov s še toplimi krofi in nasveti. Skoraj vse klinične preizkuse antidepresivov so financirali njihovi proizvajalci. Na vrhu so ugledni zdravniki, mnenjski voditelji kot svetovalci in plačani govorci. Že dve tretjini vseh dobredelnih zdravstvenih organizacij in zagovornikov pravic pacientov se financirata pri farmacevtilah in izdelovalcih medicinske opreme. Najradodarnější sponzor je Johnson & Johnson. Moderna zdravstvena skrb se vse preveč namenja zdravju bogatih in premalo boleznim revnih. Na zahodu zbijajo raven holesterola, medtem ko v Afriki umirajo od aidsa. Antidepresivi so postali ena najbolje prodajanih kategorij zdravil. Vendar so tudi taki, ki sestopijo iz vrtljakov. Ugledni harvardski psihiater Mosher je ogorčen izstopil iz svojega poklicnega združenja, ko je ugotovil, da imajo farmacevti v žepu tako rekoč že vso psihiatrijo. Zgrozil se je predvsem zaradi zoževanja zdravljenja zgolj v predpisovanju nevrottransmitterjev. Poznejše raziskave sploh ne potrjujejo začetnih teorij. Antidepresivi, ki jih tako strašansko reklamirajo, puščajo resne stranske posledice. Firme jih seveda vzamejo iz prodaje zaradi komercialnih in ne varnostnih razlogov. Najbolj resno je odkritel, da ta zdravila povečujejo tveganje samomorilnega vedenja. Izredno učinkovite so kampanje slavnih oseb, ker se ljudje po njih zgledujejo. Naravne spremembe v ženskem življenju so začeli prikazovati kot nezdravo stanje. Menopavza je danes zmedikalizirana. Raziskovalci so odkrili, da po štirih letih jemanja estrogena ene skupine in skupine, ki je prejemale placebo, ni bilo razlik. Farmacevtska podjetja vse agresivneje oglašujejo nova zdravila. Ni pomembnejše bolezni, kjer ne bi bil del marketinške strategije povezan z bolniškimi združenji. Tudi povišan krvni pritisk v resnici ni bolezen, temveč eden od dejavnikov, ki povečuje možnost srčne bolezni, ali da vas kdaj v prihodnosti zadene kap. V Kanadi se je več kot polovica prebivalstva leta 2001 oglasila pri zdravniku samo zato, da so jim izmerili krvni pritisk. Ironija je, da so pogosto zdravniki vir naraščanja pritiska. Ljudje postanejo živčni in jim naraste pritisk, znan pod imenom »hipertenzija vpričo bele halje«. Nekatera obolenja so v bistvu domisljica, za katero ni resnih znanstvenih dokazov, še huje pa je, da z njo prekrijejo skrivne vzroke neke bolečine. Ta obolenja se skrijejo sredi plazmu ameriških televizijskih in ženskih oglasov. Reklame ne prodajajo samo zdravil, ampak tudi bolezni zanje. Neovirano oglaševanje je mogoče samo v ZDA in na Novi Zelandiji. Reklame koristi napihu-jejo, stranske učinke pa posredujejo v drobnem tisku. Ko se je firmi Lilly iztekel rok za patent prozac, so dosegli, da so ga namenili za zdravljenje druge kontroverzne bolezni. Včasih smo imeli tremo in sramežljivost, danes imamo »motnjo socialne anksioznosti«. Še en zgled spreminjanja navadnega življenja v bolezensko stanje. Včasih gre res za bolezen, ki je smrtonosna. Takrat je zaželeno zdravljenje z najnovejšimi zdravili in tehnologijo. Krošnjarijenje z boleznijo je napad na našo kolektivno dušo.

Vladimir Kajzar

Ptuj • Čarovnija baročnih ciaccon in passacaglij

Varaždinski baročni večer v Ptuj

V okviru festivala Varaždinski baročni večeri, ki poteka v tem mestu že več kot 40 let, je bil znova koncert tudi na Ptuj.

Ker sta mesti pobrateni, pripravijo namreč v sklopu festivala ponavadi tudi koncert v našem kraju. Tokrat so prireditev, katere organizatorji so bili varaždinska in ptujska občina ter ptujska območna izpostava JSKD, poimenovali »Amor, vita, mors ...« - Čarovnija baročnih ciaccon in passacaglij (gre za tipične baročne glasbene oblike, katerih izhodišča srečamo že v španskih renesančnih plesih in so bile zelo popularne v prvi polovici 17. stoletja). Na koncertu, ki je

potekal na ptujskem gradu, sta nastopila ansambel Responsorium (na fotografiji) iz Varaždina in vokalni ansambel Musica iz Ptuja. Prvi je vodilni hrvaški ansambel, ki je specializiran za izvajanje vokalnih in instrumentalnih oblik iz obdobja renesanse in zgodnjega baroka, v ptujskem zboru pa sodelujejo pevci podravskega območja, katerih repertoar združuje poustvaritve ljudskih in umetnih skladb slovenskih in tujih avtorjev različnih stilnih obdobj.

Polona Ambrožič

Foto: PA

Rokomet
Ormožani brez točk in
Roka Žurana
Stran 12

Namizni tenis
Zmaga deklet, poraz
fantov
Strani 12

Kolesarstvo
Ptujski kolesarji
»osvojili«
še Novi Sad
Stran 13

Blaž Rola
Trener ga je vabil leto
in pol
Strani 13

Nogomet
Prva zmaga Podvinčanov
v letošnji sezoni
Stran 14

Potopis
Vrbsko jezero: morje z
okusom po sladkem
Stran 15

Urednik športnih strani:
Jože Mohorič. **Sodelavci:** Danilo Klajnšek, Uroš Krstič, Milan Zupanc, Niko Šoštarič, Peter Golob, Ivo Kornik, Sebi Kolednik, Simeon Gönc, Janko Bezjak, Franc Slodnjak, Uroš Esih, Janko Bohak, Črtomir Goznic, Matija Brodnjak, Aleksandra Jelušič

Športni tednik

E-mail: sport@radio-technik.si

Nogomet • 2. slovenska liga

Zmagi v pravem trenutku

Aluminij – Krško 3:0 (2:0)

STRELCI: 1:0 Rotman (3), 2:0 Kmetec (48), 3:0 Breg (90)

ALUMINIJ: Bratušek, Topolovec, Bingo, Krajcar, Bajlec, Rotman, Kmetec (od 63. Breg), Režonja, Djokič (od 70. Rešek), Vračko, Medved (od 65. Breg). Trener: Bojan Flis.

KRŠKO: Ljubojevič, Petric, Barkovič, Lazanski, Pilipovič (od 57. Jakolič), Salkič (od 60. Drnovšek), Lulič, Urbanč, Trgo (od 71. Gazibegović), Slivšek. Trener: Adnan Zildžović.

RUMENI KARTONI: Režonja (33), Urbanč (36), Salkič (40), Djokič (40), Lulič (56), Petric (65), Jakolič (68), Topolovec (79)

RDEČI KARTON: Urbanč (73. - 2. rumeni)

V Kidričevem so bili pred tekmo s Krškim v pričakovanju svoje četrte zmage v tem prvenstvu, čeprav v zadnjih treh krogih niso slavili. Zavedali so se namreč dejstva, da jih sedaj čakajo kar tri srečanja v gosteh (Bela krajina, Roltek Dob in Garmin Šenčur), kjer pa so vse napovedi sila nevaležne. Na drugi strani so varovanci Adnana Zildžoviča odlično odprli to prvenstvo z dvema zmagama, nato pa so sledili štirje porazi. A očitno so si Krčani izbrali napachen kraj za izhod iz krize ...

Nogometaši Aluminij so namreč odlično začeli tekmo in Rajko Rotman je hitro razveselil najzvestejše pristaše, ki so si v deževnem vremenu vzeli čas za ogled tekme. V 4. minuti se je Rajko odločil za strel z razdalje preko 25 metrov in zadel desni spodnji kot gostujočega vratarja. To je domačinom vliho dodatnega optimizma in so držali vse niti igre v svojih rokah. Devet minut po vodečem zadetku se je za strel iz roba kazenskega prostora gostov odločil Gregor Režonja, žoga pa je zadela desni prečnik in se odbila v polje. Do konca prvega polčasa so bili nogometaši Aluminija boljši, tako da gostje

Foto: Črtomir Goznic

Kidričani (na fotografiji Denis Topolovec - na tleh - in Gregor Režonja) so ugnali Krčane.

niso imeli veliko priložnosti. Še najlepšo je zamudil Dejan Urbanč, nekdanji igralec Celja, vendar je njegov močan strel iz dvajsetih metrov končal nad domačimi vrati.

Začetek drugega polčasa je bil znova uspešen za domače, ki so dosegli še drugi zadelek. Predložek z desne strani je poslal Djokič, vratar gostov je žogo spustil, v bližini se je znašel Marko Kmetec, ki jo je poslal v mrežo ter pokazal, da je poškodba, zaradi katere je izpustil dve tekmi, že pozabljena. V 53. minuti je bilo ponovno vroče pred vratarjem Krškega: po podaji Mateja Vračka je žoga prišla do Marka Kmetca, njegov strel pa je končal v levem vratniku, od katerega se je žoga odbila v polje. Po vsem tem so nekaj bolje zaigrali tudi gostje, ki so poizkušali predvsem s streli iz daljave, ki pa niso bili pretirano nevarni. Zadnjih petnajst minut so domačini zaradi izključitve Urbanča igrali z igralcem več in mirno pripeljali srečanje do nove zmage. Za piko na i je v zaključku poskrbel Rok Breg, ki je v zadnjih trenutkih dosegel še tretji zadelek za svojo ekipo.

Danilo Klajnšek

2. SNL

REZULTATI 8. KROGA: Aluminij – Krško 3:0 (1:0), Šmartno 1928 – Labod Drava 1:2 (1:1), Roltek Dob – Bela krajina 0:2 (0:1), Mura 05 – Dravinja 4:1 (2:1), Garmin Šenčur – IB Interblock 0:2 (0:1).

1. IB INTERBLOCK	8	5	2	1	12:6	17
2. DRAVINJA KOS.	8	4	3	1	11:8	15
3. ALUMINIJ	8	4	2	2	18:11	14
4. GAR. ŠENČUR	8	4	1	3	20:14	13
5. LABOD DRAVA	8	3	3	2	13:10	12
6. MURA 05	8	3	2	3	9:8	11
7. BELA KRAJINA	7	3	2	2	7:6	11
8. KRŠKO	7	2	0	5	3:10	6
9. ROLTEK DOB	8	1	2	5	8:17	5
10. ŠMARTNO	8	1	1	6	9:20	4

Marko Kmetec, igralec Aluminija: »Vedeli smo, da moramo zmagati, če želimo držati priključek z ekipami iz vrha prvenstvene razporednice. To je tudi dobra popotnica pred tremi gostovanji, ki nas sedaj čakajo. Mislim, da je zmaga popolnoma zaslužena.«

Šmartno 1928 – Laboda Drava 1:2 (1:1)

STRELCI: 0:1 Toplak (32), 1:1 Podgoršek (39), 1:2 Firer (85).

ŠMARTNO 1928: Pusovnik, Jahič, Kramar, Grešovnik, Kraljevič, Bojović, Podbrežnik, Veler (od 51. Jamnik), Jelen, Podgoršek (od 64. Mahmutović), Mujanović (od 86. Plešnik) Trener: Stanko Božičević.

LABOD DRAVA: Vrečko, Toplak, Đaković, Dugolin, Firer, Emeršič (od 82. Veselič), Gorinšek, Gril (od 46. Krajnc), Pečnik, Marlon, Matjašič (od 62. Zagoršek). Trener: Bojan Špehonja.

Nogometaši Laboda Drave so po treh obračunih brez slavia naposled le okusili slast zmage. V 8. krogu so Ptujčani gostovali v Šmartnem pri zadnjeevrušeni ekipi lige. Vloga favorita je seveda pripadla gostom, kar so na srečanju tudi izkoristili in povsem zasluženo slavili. Kakšnih 300 gledalcev je spremljalo dinamičen obračun, v katerem je bil vsekakor boljši prvi del igre. To je po svoje tudi razumljivo, saj je bil teren zaradi obilice dežja zelo težek, zelenica se je iz minute v minuto spreminjala v blatno površino.

V 15. minuti so si prvo priložnost na tekmi priigrali domačini, vendar je veselje Mujanoviču preprečila vratnica. Iz protinapada so nevarno zapretili tudi modri, vendar je bil Firer za las prekratek. Ptujčani so povedli v 32. minuti, ko je Emeršič podal iz kota, na drugi vratnici pa je bil najbolj prisemben kapetan dravašev Tomaž Toplak in z glavo zadel za 0:1. Veselje v gostujočem taboru

pa ni trajalo dolgo, saj so domačini v 39. minuti po napaki ptujске obrambe preko Podgorška izenačili. Na odmor sta ekipi odšli z izidom 1:1. Drugi del igre je bil slabši od prvega, igra je po večini potekala med obema kazenskima prostoroma. Zanimivejše je bilo šele v sami končnici; najprej so igralci Šmartnega 1928 v 80. minuti zahtevali enajstmetrovko. Takega mnjenja pa ni bil glavni sodnik srečanja Aleksander Likič in je Mujanoviču zaradi domnevnega simuliranja pokazal rumen karton. Nekaj minut kasneje pa so zadeli gostje; avtorja zmagovite ptujске akcije sta bila Đaković in Firer. Prvi je podal v gostujoči kazenski prostor, z glavo pa je žogo v mrežo pospravil najboljši strelec Laboda Drave v tej sezoni. V samem izteku srečanja se je poškodoval Dan Krajnc, ki jo je skupil ob trku z enim izmed domačih igralcev. Mladega nogometaša so odpeljali v velenjsko bolnišnico, kjer so mu oskrbeli poškodovano arkado.

Zmaga Ptujčanov je bila dosežena na težkem gostovanju, zato šteje še več, poleg tega pa bo zelo dobro psihično vplivala na igralce. Če bo to res delovalo, bomo videli že naslednji konec tedna, ko na Ptuj prihaja Mura 05, daleč najmlajša ekipa v ligi, ki se počasi prebujaja, saj je slavila trikrat zapored. Prav tolikokrat zapored pa bodo sedaj Ptujčani igrali pred domačim občinstvom, kar je izjemna priložnost za povečanje točkovnega salda.

tp

Športno plezanje

Mina v Belgiji tik pod stopničkami

Belgijski Puurse je standardno prizorišče tekem za svetovni pokal v športnem plezanju: ta konec tedna je tam ponovno odlično nastopila Mina Markovič. Ptujčanka je očitno prenesla dobro formo in pripravljenost iz evropskega prvenstva, saj je v težavnosti osvojila četrto mesto. Ponovno je zmagala Korejka Jain Kim, vodilna v skupnem seštevku.

Markovičeva je že v kvalifikacijah in v polfinalu težavnostnega plezanja, kjer je imela tretji rezultat, nakazala, da se bo v finalu borila za sam vrh. Ponovno je plezala zelo sproščeno in, kar je za njo značilno, tudi zelo hitro. Glede na prikazano je plezala celo prehitro in zaradi površnosti je obstala na oprimku, ki bi ga sicer lahko zmogla in bi nato imela odprto

pot do stopničk ali morda celo do zmage. Napaka jo je tokrat stala stopničk, vendar je 22-letna športna plezalka je ponovno dokazala, da sodi v sam svetovni vrh. Do konca sezone sta ostali še dve tekmi za svetovni pokal na Kitajskem in zaključna v Kranju, 13. in 14. novembra. Na njih lahko Markovičeva še vedno poseže po kakšnih stopničkih.

V Puursu je od Slovenk v finalu plezala tudi Maja Vidmar, ki je osvojila sedmo mesto, medtem ko je pri bil moških Klemen Bečan osmi.

UR

Tekma za svetovni pokal, Puurs, Belgija, rezultati:

1. Jain Kim (Koreja)
2. Mathilde Brumagne (Belgija)
3. Angela Eiter (Avstrija)
4. Mina Markovič (Slo / PK 6b Ptuj)

Skupni vrstni red v svetovnem pokalu, težavnost:

1. Jain KIM	(Koreja)	300
2. Angela Eiter	(Avstrija)	236
3. Caroline Ciavaldini	(Francija)	188
4. Maja Vidmar	(Slovenija)	174
Charlotte Durif	(Francija)	174
6. Mina Markovič	(Slovenija)	169
7. Hélène Janicot	(Francija)	163
8. Natalija Gros	(Slovenija)	160

Nafta ustavljena z izključitvijo Murka, v sredo derbi v Ljubljani

1. SNL - rezultati 11. kroga:

Luka Koper - Domžale **2:0 (1:0); strelca:** Brezovački 45./ag, Jelenič 81.
CM Celje - Triglav Gorenjska **1:1 (1:1); strelca:** Zajc 36.; Kapič 5./ag. **R. K.:** Najdenov 26./Triglav Gorenjska
Olimpija - HIT Gorica **0:0**
Maribor - Rudar **3:1 (1:0); strelci:** Pavličič 18., Rep 66., 89.; Djermanović 65.
Primorje - Nafta **4:2 (3:0); strelci:** Marijanović 27., Kremenović 41., Čoralič 44., Tomič 70.; Dvorančič 73., Benko 80. **R. K.:** Murko 10./Nafta

1. NAFTA	11	7	1	3	24:17	22
2. DOMŽALE	10	7	1	2	12:5	22
3. MARIBOR	9	6	3	0	20:6	21
4. HIT GORICA	11	4	3	4	14:17	15
5. LUKA KOPER	11	4	1	6	13:16	13
6. PRIMORJE	10	3	3	4	20:18	12
7. CM CELJE	10	2	4	4	15:16	10
8. RUDAR VELENJE	11	2	4	5	13:19	10
9. TRIGLAV GORENJSKA	11	2	4	5	11:24	10
10. OLIMPIJA	10	1	4	5	12:16	7

Prestavljena tekma 4. kroga: sredo, 29. 0, ob 18.00: Olimpija – Maribor.

Rokomet • 1. A SRL (m)

Ormožani brez točk in Roka Žurana

Škofja Loka - Jeruzalem 35:26 (15:14)

ŠKOFJA LOKA: Karpan (18 obramb), Makovec, Vrbinc; Hrastnik, Cingesar 3, Verdenik, Jamnik 6 (3), Dolenec 13 (6), Svetelšek 3, Bundalo 1, Šibanc 1, Korošec 1, Dolinar, Gaber 3, Dujmovič 1, Mikanovič 3. Trener: Gregor Cvijič

JERUZALEM ORMOŽ: G.Čudič (12 obramb), Belec, S.Žuran; Korpar 1, Krabonja, Melnjak 2, Rajšp, Bogadi 2, Gorenšek 4, B.Čudič 5 (3), Ivanuša, Sok 1, Hebar, Kljajič 3, R.Žuran 8, Špegel. Trener: Saša Prapotnik

SEDEMMETROVKE: Škofja Loka: 10 (9), Jeruzalem 4 (3).

IZKLJUČITVE: Škofja Loka 10, Jeruzalem 14 minut.

RDEČI KARTON: R. Žuran (44 - direktni rdeči).

1. A SRL (m)

REZULTATI 3. KROGA: Loka - Jeruzalem Ormož 35:26 (15:14), Maribor Branik - Šmartno 33:22 (14:12), Trimo Trebnje - Cimos Koper 30:26 (14:8), Krka - Gorenje 18:34 (10:17), Slovan - Slovenj Gradec 32:33 (13:15), Celje Pivovarna Laško - Ribnica Riko hiše 39:29 (23:14).

1. CELJE PIVO. LAŠKO	3	3	0	0	6
2. GORENJE	3	3	0	0	6
3. LOKA	3	2	0	1	4
4. CIMOS KOPER	3	2	0	1	4
5. MARIBOR BRANIK	3	2	0	1	4
6. SLOVENJ GRADEC	3	2	0	1	4
7. SLOVAN	3	1	0	2	2
8. TRIMO TREBNJE	3	1	0	2	2
9. ŠMARTNO	3	1	0	2	2
10. RIBNICA RIKO HIŠE	3	1	0	2	2
11. KRKA	3	0	0	3	0
12. JERUZALEM ORMOŽ	3	0	0	3	0

Foto: Črtomir Goznik

Ormoški rokometiši so na gostovanju v Škofji Loki zabeležili že četrty zaporedni poraz (tri v prvenstvu, enega v pokalnem tekmovanju), za nameček pa ostali še brez izključenega Roka Žurana (na sliki), ki tako v soboto ne bo smel nastopiti na naslednji tekmi.

IGRALEC TEKME: Jure Dolenec (Škofja Loka).

Športna dvorana Poden, kamor so Ormožani v preteklosti radi zahajali, tokrat ni bila srečna. Mlada škofjeloška zasedba je v 2. polčasu nadigrala goste iz Ormoža, ki po uvodnih treh krogih še naprej ostajajo brez točk. Brez točk je zaenkrat le še ekipa novomeške Krke. Jeruzalem je bil do 20. minute boljši tekme, vendar si po zaslugi obramb domačega vratarja Karpana ni uspel priigrati večje prednosti od treh zadet-

kov (7:4). V domači vrsti je bil nezaustavljiv Dolenec, ki je do odmora dosegel kar 9 zadetkov in je bil glavni junak preobrata domačih. V prvih desetih minutah nadaljevanja je padla odločitev o zmagovalcu. Ormožani so grešili, napake gostov pa so Gorenjci spretno izkoriščali z lahkimi zadetki. V 41. minuti je Mikanovič svojo ekipo popeljal do vodstva s +6, 23:17. Tri minute kasneje je igrišče zaradi prejetega rdečega kartona moral zapustiti Rok Žuran, ki je v glavo zadel Karpana. Slovenski reprezentant tako ne bo

mogel pomagati na pomembni tekmi 4. kroga, ko na Hardek prihaja neugodna Ribnica. Do konca tekme je razlika v korist Škofje Loke le naraščala in se na koncu zaustavila pri kar 9 točkah prednosti, 35:26. Sama igra na tem srečanju ni bila na nekem visokem kakovostnem nivoju, ni pa manjkalo borbenosti in želje po zmagi. Domači so s svojo igro dokazali, da gre za izredno talentirano zasedbo, Ormožani pa v tem prvenstvu ostajajo še marsikaj dolžni sebi in svojim navijačem.

Uroš Krstič

Namizni tenis • 1. SNTL (m, ž)

Zmaga deklet, poraz fantov

V soboto so ligaški del tekmovanja pričeli v vseh namiznoteniških ligah. Moški del ekipe NTK Ptuj je gostil novomeško Krko, ki se že vrsto let nahaja med prvimi štirimi ekipami. Ptujčani so sicer visoko izgubili, vendar so se gostje morali precej potruditi za zmago. Že v prvih dveh dvobojih je bilo zelo napeto, saj sta Bojan Pavič in Danilo Piljak izgubila šele po petih igrah. Sreča ni bila njun zaveznik, še posebej je ni imel Danilo Piljak, ki je izgubil na razliko v odločilnem nizu. Da gostje niso dosegli maksimalne zmage, je poskrbel Danilo Piljak, ki je premagal nekdanjega hrvaškega reprezentanta Karkoviča.

Da bodo tudi letos v samem vrhu tekmovanja v 1. ženski ligi, so z uvodno zmago proti Muti nakazala dekleta NTK Ptuj. Gostje so sicer dobile uvodni dvoboj, ko je Vesna Terbuc dokaj nesrečno izgubila (2:3), vendar sta potem reprezentantka Vesna Rojko in Ivana Zera poskrbeli, da je zmaga ostala doma, in sicer Vesna s tremi, Ivana pa z dvema zmagama.

V 2. moški ligi je druga ptujška ekipa izgubila na gostovanjih v Izoli in Novi Gorici. V tretji ligi pa so bili dvakrat neuspešni igralci Šternmatika Cirkovce, in sicer v Vrtojbi in Logatcu.

Foto: Črtomir Goznik

Dekleta ptujskega namiznoteniškega kluba tudi letos načrtujejo uvrstitev v zgornjem delu lestvice. Na fotografiji: Vesna Rojko, Tina Matjašič, Ivana Zera in Vesna Terbuc.

1. SNTL (m)

REZULTATI 1. KROGA: Ptuj - Krka 1:5, Rakek - Kema Puconci 1:5, Ilirija - Finea Maribor 1:5, Tempo Velenje - Edigs Mengeš 5:2, Sobota - Muta 5:2.

1. KEMA PUCONCI	1	1	0	2
2. KRKA	1	1	0	2
3. FINEA MARIBOR	1	1	0	2
4. TEMPO VELENJE	1	1	0	2
5. SOBOTA	1	1	0	2
6. MUTA	1	0	1	0
7. EDIGS MENGEŠ	1	0	1	0
8. ILIRIJA	1	0	1	0
9. PTUJ	1	0	1	0
10. MUTA	1	0	1	0

PTUJ - KRKA 1:5

POSAMIČNI REZULTATI: Pavič - Karkovič 2:3, Piljak - Petrovič 2:3, Ovčar - Slatinšek 0:3, Piljak - Karkovič 3:2, Pavič - Slatinšek 1:3, Ovčar - Petrovič 0:3.

1. SNTL (ž)

REZULTATI 1. KROGA: Ptuj - Muta 5:2, Kajuh Slovan - Iskra Avtoelektrika 2:5, Logatec - Fužinar Interdiskont 2:5, Arrigoni - Ljubljana 4:5, Sobota - Ilirija 1:5.

1. ILIRIJA	1	1	0	2
2. FUŽINAR INTERDISKONT	1	1	0	2

3. ISKRA AVTOELEKTRIKA	1	1	0	2
4. PTUJ	1	1	0	2
5. LJUBLJANA	1	1	0	2
6. ARRIGONI	1	0	1	0
7. MUTA	1	0	1	0
8. KAJUH SLOVAN	1	0	1	0
9. LOGATEC	1	0	1	0
10. SOBOTA	1	0	1	0

PTUJ - MUTA 5:2

POSAMIČNI REZULTATI: Terbuc - Verhnjak 2:3, Rojko - Tomis 3:0, Zera - Garmut 3:0, Rojko - Verhnjak 3:2, Terbuc - Garmut 1:3, Zera - Tomis 3:0, Rojko - Garmut 3:1.

Danilo Klajnšek

Rokomet • 1. B SRL (m)

Blizu, a obenem daleč do zmage

Alpes Železniki - Velika Nedelja Carrera Optyl 24:23 (13:11)

VELIKA NEDELJA CARRERA OPTYL: Kovačec, Meško, Majcen, Kaučič, Hanželič 6, Horvat, Veselko 6, Knežević, Škripec 2, Preac (17 obramb), Ivančič 5, Kovačič 1, Tušak 2, Kumer, Špindler 1, Zorec. Trener: Samo Trofenik.

Premierna tekma rokometišev Velike Nedelje v 1. B SRL se ni končala po njihovih željah. Želja gostov je bila zmagati in temu svojemu cilju so bili zelo blizu vse do 57. minute, vendar so bili njihovi gostitelji, Alpes Železniki, v končnici boljši, spretnejši in srečnejši tekmeči. Sam začetek tekme je bil zelo izenačen, nato pa so domačini v 13. minuti z delnim izidom 5:0 povedli 8:5. Gostje iz Velike Nedelje se niso predali in so strpno zniževali razliko vse do 26. minute, ko je Dejan Ivančič izenačil na 10:10. Da gostje niso povedli že v prvem delu, se lahko domači zahvalijo svoji srečni zvezdi, saj so gostje že do 22. minute kar petkrat zadeli okvir vrat (v celi tekmi devetkrat), vse odbite žoge so po pravilu končale v lasti domačinov.

Tudi začetek drugega dela tekme je bil zelo podoben začetku prvega. Zelo izenačena tekma z veliko tehničnimi napakami na obeh straneh je trajala vse do začetka 57. minute. Nato je pri gostih v igro vstopil poškodovani Uroš Škripec in z dvema zaporednima zadetkoma povedel goste v vodstvo 21:23 in že je vse kazalo, da se bodo Nedeljčani vrnili domov neporaženi. Domačini pa se niso predali in so po zaslugi napak gostov - predvsem v napadu - uspešno z delnim izidom 3:0 obrniti rezultat in dobesedno v zadnji sekundi zadeti za zmago. Veselje na domači in žalost ter jeza

1. B SRL (m)

REZULTATI 1. KROGA: Alpes Železniki - Velika Nedelja Carrera Optyl 24:23 (13:11), Krško - Mokerc Ig 38:27 (22:11), Sviš Pekarne Grosuplje - Sevnica 28:25 (16:11), Škofljica - Ajdovščina 29:23 (15:10), Grča Kočevje - Celje Pivovarna Laško B 27:29 (12:15), Grosuplje - Istrabenz plini Izola 24:24 (15:13).

1. KRŠKO	1	1	0	0	2
2. ŠKOFIJA	1	1	0	0	2
3. SVIŠ P. GROSUPLJE	1	1	0	0	2
4. CELJE PIVO. LAŠKO B1	1	1	0	0	2
5. ALPES ŽELEZNIKI	1	1	0	0	2
6. GROSUPLJE	1	0	1	0	1
7. ISTRABENZ P. IZOLA	1	0	1	0	1
8. V. NEDELJA C. OPTYL1	0	0	1	0	0
9. GRČA KOČEVJE	1	0	0	1	0
10. SEVNICA	1	0	0	1	0
11. AJDOVŠČINA	1	0	0	1	0
12. MOKERC IG	1	0	0	1	0

na gostujoči klopi sta bila več kot očitna. Vendar sestavni del športa so tudi porazi, tudi takšni, kot so ga doživeli rokometiši Velike Nedelje. V drugem polčasu so gostje med vsemi zapravljenimi streli iz igre napravili še tri sedemmetrovke in prav igra v napadu je eden od vzrokov za poraz. Potek tekme za Velikonedeljčane bi lahko bil tudi drugačen, če ne bi odigrali zelo dobre obrambe in če v njihovih vratih skozi celo tekmo ne bi dobesedno blestel vratar Preac. Tadej je že v prvem polčasu obranil 10 strellov domačih, v drugem pa jih je dodal še sedem - s tem je bil prvi igralec gostujoče ekipe. V napadu sta bila strelsko uspešna oba krilna igralca Matjaž Hanželič in Dejan Veselko.

V soboto, 2. 10., ob 19. uri bodo rokometiši Velike Nedelje Carrera Optyl prvič zaigrali v domači dvorani. V goste prihaja prvi favorit lige Krško in domači igralci upajo na podporo s tribun (vseh, ne samo Murv), ki pa v športni dvorani Velika Nedelja ni nikoli vprašljiva.

Danilo Klajnšek

Kegljanje

Popoln izkupiček

Prva dva kroga sta bila za ptujske kegljavke in kegljače izjemno uspešna, saj so po popolnem izkupičku v prvem krogu dosežek ponovili tudi v drugem. Dekleta so gostovale pri Lanteksu in brez težav premagale domače nasprotnice. Omembe vreden rezultat je naredila Nada Fridl, ki je podrla 596 kegljev. Ob njej so posamične zmage dosegle še Marina Kramberger, Selena Bombek in Melita Krušič.

Moški so gostovali v Šoštanjju ter slavili še drugo zmago, kar je vsekakor velika vzpodbuda za naprej. Posamične zmage za Ptujčane so dosegli Zdravko Sušan, Boris Premzl in Milan Čeh, dodatni dve točki pa jim je prinesel boljši skupni seštevek podrtih kegljev od gostiteljev.

2. SKL - vzhod (ž)

REZULTATI 2. KROGA: Lanteks - Drava Deta Center 2:6, Čersak - Šoštanj 8:0, Komcel - Nafta 3:5, Rudar

- Gašper Korotan 6:2. V tem krogu je bila prosta Litija.

LANTEKS - DRAVA DETA CENTER 2:6 (3002 - 3141)

DRAVA DETA CENTER: Kramberger 489, Bombek 489, Plajnšek 520, Kolar 505, Fridl 596, Krušič 545.

3. SKL - vzhod (m)

REZULTATI 2. KROGA: Rile Servis - Drava Deta Center 3:5, Prepolje - Radenska 5:3, Piramida - Lokomotiva DIXI 2:6, Litija - Nafta 4:4, Žalec Petrol - Gašper Korotan 6:2.

RILE SERVIS - DRAVA DETA CENTER 3:5 (3195 - 3242)

DRAVA DETA CENTER: Arnuš 537, Sušan 560, Žnidarič 511, Premzl 560, Čuš (231) - Šamperl (276) 507, Čeh 567.

Danilo Klajnšek

Kolesarstvo • KK PP

Ptujski kolesarji »osvojili« še Novi Sad

V petek in soboto sta v srb-skem Novem Sadu potekali dve kolesarski dirki. Tam so nastopali tudi letos izjemno uspešni kolesarji Perutnine Ptuj. Poleg njih so v Vojvodini Slovenijo zastopali še kolesarji Radenske, sicer pa je največ kolesarjev prišlo iz Srbije sosednjih držav. Na startu je bilo oba dneva cca. 70 kolesarjev. Prvi dan je bila trasa proge dolga 150, drugi dan pa 140 kilometrov. Oba dneva so imeli ptujski kolesarji dirko povsem pod nadzorom. Ves čas so vozili na čelu in tako (že pred dirko so bili favoriti) svojim tekmeccem niso dali niti kančka možnosti, da bi jih lahko resneje ogrozili. Petkovo dirko je tako dobil **Luka Rakuša**, sobotno pa **Matej Marin** (oba KK Perutnina Ptuj). Sicer pa sta bili obe dirki precej hitri, k čemur so največ prispevali ravno ptujski kolesarji, poleg tega pa je na vojvodinski ravnici pihal še ugoden veter. Kako so bili prepričani v nov uspeh in kako so imeli Ptujčani vse vajeti dirke v svojih rokah, priča tudi podatek, da so med samo dirko lahko preizkušali tudi določene taktične zamisli za prihodnjo sezono. Poleg tega pa so izkušenejši člani pomagali mlajšim in jih skušali »uvesti« v sistem dirkanja, kakršnega ima Perutnina Ptuj.

Sezona tekmovalj je z novosadsko epizodo za Ptujčane

končana. Prav nič ne bomo pretiravali, če napišemo da je bila zlata. Kolesarji Perutnine Ptuj so startali na okrog 40 dirkah, od tega pa slavili kar 19-krat, česar si pred sezono prav gotovo niso upali napovedati niti največji optimisti. Sama ekipa se je izkazala za zelo homogeno, fantje pa so med seboj pravi prijatelji, kar je eden od glavnih dejavnikov za izjemno sezono. Kljub temu da se je moštvo dopolnjevalo med samim tekmovalnim letom (Vrečer je v klub prišel februarja, Mugerli aprila, Rakuša pa šele v avgustu), se to ni poznalo na izidih. Nasprotno, letošnja sezona je za kolesarje KK Perutnine Ptuj resnično izjemna.

tp

Matej Marin, kolesar Perutnine Ptuj: »Zares smo z zadnjima nastopoma letos lahko zelo zadovoljni. Pokazali smo, kako se dirka in kako deluje ekipa kot celota. V petek je uspelo Luki, v soboto meni, za uspeh pa je seveda zaslužna vsa ekipa. Vsi smo delali za ta cilj, in čeprav je sezona pri koncu in bi kdo raje razmišljal o dopustu, smo odpeljali profesionalno in maksimalno skoncentrirano ter slavili dve zmagi. Po naporu, a zelo uspešni sezoni smo zelo izčrpani in sedaj pride na vrsto zaslužen oddih.«

Foto: Andrej Petrovič

Matej Marin (KK Perutnina Ptuj) je na imeniten način zaključil nastope ptujskih kolesarjev v letošnji sezoni: z zmagao v Novem Sadu.

Tenis • Blaž Rola

Trener ga je vabil leto in pol

Mladi ptujski teniški igralec Blaž Rola je takoj po vrnitvi iz Litve, kjer je s slovensko reprezentanco dosegel enega največjih uspehov v njeni zgodovini, »zamenjal kovčke« in se odpravil na drug konec sveta, v Ameriko. Tam bo na univerzi Columbos v Ohio začel študij mednarodnega poslovanja, obenem pa bo, razumljivo, treniral in igral tenis. Pred odhodom v ZDA smo se z njim pogovarjali o sezoni, reprezentanci, pričakovanih v ZDA ...

Za tabo je sijajna sezona. Si jo tudi ti doživel takšno?

B. Rola: »Na začetku leta sem stagniral; na turnirjih nisem našel pravega ritma. Nato se mi je na futures turnirju v Padovi vendarle odprlo in od takrat dalje je vse teklo bistveno bolje – na koncu sem poletil celo pressegel načrte. Sedaj lahko rečem, da so vsi načrti, ki sem si jih zastavil pred sezono, uresničeni.«

Na začetku leta si bil na lestvici ATP (lestvica profesionalnih igralcev tenisa, op. a.) uvrščen okoli 900. mesta, sedaj si 404. Skok je zares ogromen in neponovljiv.

B. Rola: »Ko sva lani novembra s trenerjem delala bazične priprave, sva si postavila tak cilj – uvrstitev okoli 400. mesta. Glede na to, da sedaj, dva meseca pred koncem sezone, odhajam v ZDA in da sem ta cilj izpolnil, sem lahko res zadovoljen.«

Kateri uspeh v letošnji sezoni bi izpostavil kot največjega?

B. Rola: »V najlepšem spominu mi bo ostala zmagala na »domačem« turnirju v Mariboru (Blaž je član TK Branik Maribor, op. a.). Tega zagotovo ne bom nikoli pozabil, ne glede na to, kar se mi bo dogajalo v nadaljnji karieri.«

Tudi ta uspeh je pripomogel k temu, da te je selektor Blaž Trupej uvrstil v slovensko Davis cup reprezentanco.

B. Rola: »Ob prvem povabilu na Otočec, kjer smo igrali z Bolgari, mi je bilo izjemno prijetno. Upal sem, da bom še kdaj dobil priložnost in res sem bil del ekipe že pred dnevi v Litvi. Imam občutek, kot da sem s

Foto: Črtomir Goznik

Blaž Rola bo svoje teniško znanje odslej izpopolnjeval v ZDA, v Ohio.

Slovinci se bodo naslednje leto v 1. evro-afriški skupini pomerili z ekipo Finske. Njen prvi igralec je Jarkko Nieminen, ki je bil že 13. igralec na lestvici ATP, trenutno pa zaseda 60. mesto.

tem v tej sezoni že vse opravil, čeprav se obenem zavedam, da je pred mano še ameriška izkušnja. Sicer smo se s Blažem Kavčičem, Gregorjem Žemljo in Lukom Gregorcem v reprezentanci odlično ujeli. Tudi to bi lahko uvrstil med vrhunce letošnje sezone.«

Kakšne pa ste imeli pogoje za bivanje v Litvi?

B. Rola: »Stanovali smo v teniškem kompleksu s številnimi igrišči, hotelom, fitnes in masažnim centrom ... Vse je bilo na izjemno visokem nivoju. Domačini so nam povedali, da je celoten objekt stal približno 20 milijonov evrov.«

In sedaj odhod v ZDA. V kateri kraj odhajaš, na kakšno univerzo?

B. Rola: »Grem na Ohio State University v mesto Columbus v zvezni državi Ohio. V Sloveniji ne bi imel možnosti igranja tenisa in študiranja: ali bi izbral eno ali drugo. V ZDA je sistem nastavljen tako, da je to možno. Za študij sem izbral

smer Mednarodno poslovanje, eden od pglavitnih razlogov pa je bil ta, da je smer priznana tudi v Sloveniji. Drugi razlog je ta, da bom imel odlične pogoje za igranje na trdi podlagi. Žal te možnosti tukaj v bližini ali kje drugje v Sloveniji nimam.«

Kakšni pa so sploh pogoji za trening tenisa na tej univerzi?

B. Rola: »Ponujajo zares izjemne pogoje: od šestih pokritih do štirinajstih zunanjih igrišč, fitnes centrov in številnih drugih spremljevalnih objektov. Kar se tega tiče, nisem našel niti enega razloga, zakaj se ne bi odločil za to univerzo.«

Kako pa je s trenerji?

B. Rola: »To je zgodba zase: trener iz univerze v Columbu me je prvič videl igrati leta 2008 v Nemčiji in od takrat me je do marca letos, ko sem odšel prvič na ogled, skoraj vsak dan klical, mi pošiljal maile ... Leto in pol se je trudil, da bi jaz prišel na to univerzo in to je eden od pokazateljev, kaj bi trener naredil za igralca. Poleg tega, da mi tam plačajo ves študij – šolnino, nastanitve, trening – je to še pomembnejši razlog, da sem se odločil za njih. S takšnim odnosom ti dajo vedeti, da jim res nekaj pomeniš.«

Kako so trenerji v klubu Branik Maribor sprejeli no-

vico, da odhajaš v ZDA?

B. Rola: »Moj trener Danijel Šantl je sredi sezone zelo slabo sprejel to novico, na koncu pa se je vendarle dobro razpletlo. Tudi selektor Blaž Trupej ni najbolj zadovoljen s tem, pravi, da to ni najboljša pot za profesionalno kariero. Ne vem, kako lahko trdijo kaj takšnega, saj niso bili tam, niso videli, kako se dela, kakšni so pogoji ... Morda bi moral nekatere vzeti s seboj in jim vse to pokazati. Seveda obstaja tudi možnost, da gre kaj narobe, vendar imam v vsakem trenutku možnost vrnitve v Slovenijo. Upam pa, da se bo vse razpletlo na najboljši možni način in da bodo trenin-gi kvalitetni ter da bom v svoji igri napredoval.«

Kako pa so tvoji domači reagirali na tvojo odločitev?

B. Rola: »Starša sta bila vesela, saj je to zame res lepa priložnost. Nekoliko manj sta bili veseli sestra in punca, predvsem slednja je bila žalostna. Tudi na zadnjem pikniku pred odhodom je bilo med domačimi veliko mešanih občutkov: nekateri so bili veseli, drugi zaskrbljeni ... Tudi zame osebno je to kar zahtevno, saj odhajam od doma, na drugi strani pa grem tja, kjer so pogoji zares odlični. V vsakem dobrem je nekaj slabega in v vsakem slabem je nekaj dobrega.«

Kako dolgo ostaneš?

B. Rola: »Sedaj ostanem v Ohio do začetka decembra, takrat se vrnem na Ptuj, nato pa grem spet januarja in se vrnem junija. Razmerje mesecev doma in v ZDA je kar ugodno, tako da bom kar precej časa na leto doma.«

Kako načrtuješ igranje turnirjev v ZDA?

B. Rola: »Sedaj bom od oktobra do decembra igral dva challenger turnirja in en futures, od januarja do junija pa bom igral za šolo. To je edina takšna negativna stvar, ki jo jaz vidim. Upam, da s tem ne bom dosti izgubil, saj bom igral tekme in treniral, tudi v ritmu nastopov bom. V tem času bom sicer zagotovo nekaj izgubil na rankingu ATP, upam samo, da ne preveč in da ga bom lahko poleti, od junija do septembra, spet dvignil na zelena mesta.«

Jože Mohorič

Foto: Črtomir Goznik

Blaž Rola: »V Sloveniji ne bi imel možnosti igranja tenisa in študiranja: ali bi izbral eno ali drugo. V ZDA je sistem nastavljen tako, da je to možno.«

Nogomet • 3. SNL vzhod, Štajerska liga

Stojnčani in Bistričani poraženi v končnici

3. SNL – vzhod: uspešni napadalci

V 6. krogu so ljubitelji nogo- meta v 3.SNL – vzhod prišli na svoj račun, saj so videli veliko zadetkov: na dveh srečanjih jih je padlo kar devet, skupno pa je bilo v tem krogu doseženih trideset zadetkov. Nogometaši Stojncev so doma izgubili proti Malečniku v zadnjih trenutkih igre, čeprav so zadnjih 20 mi- nut imeli igralca več na igrišču. Srečanje je zaznamovala »kar- tonijada«, saj je sodnik podelil kar osem rumenih in tri rdeče (eden pri Stojncih - Turkuš, dva pri Malečniku). Na svojem igri- šču so nesrečno izgubili tudi nogometaši iz Slovenske Bistri- ce, ki so v 75. minuti vodili 2:0. Sledil je povsem nezbran za- ključek in gostje iz Dravograda so dosegli tri zadetke, zadnjega v 91. minuti ...

Paloma je izgubila doma pro- ti Zrečam, ekipo pa je namesto Marina Bloudka vodil Boris Pi- snik. Če je prišlo do zamenjave, potem šok terapija ni uspela. Kovinar iz Štor ostaja na vrhu prvenstvene razpredelnice. V tem krogu so doma premagali bivšega drugoligaša iz Šentjurja.

REZULTATI 6. KROGA: Stojnci – Malečnik 1:2 (1:1), Tromejnik G Kalamar – Čarda 2:0 (1:0), Paloma – Zreče 0:2 (0:0), Odranci – Grad 7:2 (2:1), Kovinar Štore – MU Šentjur 2:0 (0:0), AHA EMMI Bistrica – Koroška Dravograd 2:3 (1:0), Tehnostoj Ver- žej – Simer šampion 5:4 (1:3).

1. KOVINAR ŠTORE 5	4	1	0	12:5	13
2. ODRANCI	5	3	1	1	18:9 10
3. MALEČNIK	5	3	1	1	9:7 10
4. TROMEJNIK	5	2	2	1	8:7 8
5. DRAVOGRAD	5	2	2	1	7:6 8
6. PALOMA	5	2	2	1	5:4 8
7. ČARDA	5	1	3	1	5:5 5
8. SIMER ŠAMP.	6	1	3	2	10:11 6
9. GRAD	5	1	3	1	9:10 6
10. ZREČE	5	1	3	1	3:4 6
11. TEH. VERŽEJ	5	2	0	3	9:16 6
12. A. E. BISTRICA	6	1	1	4	16:16 4
13. STOJNCI	5	1	1	3	8:11 4
14. MU ŠENTJUR	5	0	1	4	4:12 1

STOJNCI – MALEČNIK 1:2 (1:1)

STRELCI: 1:0 Janžekovič (33), 1:1 Repina (37), 1:2 Slanič (93)

STOJNCI: Zajc, Janžekovič, Topo- lovec, Ratek, Milošič, Leben (od 46. Nežmah), Klinger, Turkuš, Meznarič, Mikulec (od 44. Lah), Golob (od 67. Roškar). Trener: Robert Težacki.

AHA EMMI BISTRICA – KOROŠKA DRAVOGRAD 2:3 (1:0)

STRELCI: 1:0 Lemezovič (35), 2:0 Stegne (73), 2:1 Čavnik (77), 2:2 Čavnik ((85. z 11 m), 2:3 Plimon (91)

AHA EMMI BISTRICA: Danilovič, Ramot, Levart, Korošec, Beranič, Hren, Razboršek, Milnar (od 82. M- odrič), Čander (od 64. Iršič), Stegne, Le- mezovič. Trener: Mladen Dabanovič.

Štajerska liga

V šestem krogu sta bila na sporedu dva derbija ekip z vrha prvenstvene razpredelni- ce. Vodeči Zavrč je dolgo lomil odpor gostov iz Pesnice, v dru- gem polčasu pa je prvi zadetek dosegel hrvaški novinec Mario Darmopil. Završki nogometaši so po petih odigranih krogih še edino neporaženo moštvo v štajerski ligi. Sledi jim Šoštanj, ki je tokrat slavil v Črni na Ko- roškem. Nogometaši iz Pod- vincev se vračajo iz Rogatca s pomembno zmago. Slavje je še

Foto: Crtomir Goznik

Nogometaši Podvinc (na sliki Boštjan Kupčič) so v 5. krogu dosegli prvo zmago v tem prvenstvu.

toliko večje, ker je to njihova prva zmaga v tem prvenstvu. Nekajkrat so ji že bili blizu, to- krat pa jim je uspelo, s čimer so potrdili dvig forme. Blizu zmagoslavja so bili tudi nogo- metaši iz Gerečje vasi, ki so v Šmarjah vodili že 0:2, vendar so domačini uspeli izenačiti. Najvišjo zmago v tem krogu so dosegli nogometaši iz Poljčan ki so svojim tekmeccem nasuli kar pet zadetkov.

Nogometaši iz Ormoža so v nedeljo doma gostili zadnjeu- vrščeno ekipo iz Slovenj Grad- ca, vendar so se na koncu mor- ali zadovoljiti z remijem.

REZULTATI 6. KROGA: Zavrč – Tehnotim Pesnica 2:0 (0:0), Šmarje pri Jelšah – ZAVA Gerečja vas 2:2 (0:1), Mons Claudius – Podvinci 0:1 (0:1), Boč Poljčane – Marles hiše 5:0 (1:0), Peca – Šoštanj 0:3 (0:1), Pohorje – GIC Gradnje Rogaška 3:0 (2:0), Carrera Optyl Ormož – Koroške Gradnje 0:0.

1. ZAVRČ	5	5	0	0	17:2	15
2. ŠOŠTANJ	5	4	0	1	22:4	12
3. PECA	5	3	1	1	8:7	10
4. POHORJE	5	3	0	2	13:7	9
5. TEH. PESNICA	5	3	0	2	10:8	9
6. ŠMARJE PRI J.	5	2	2	1	16:9	8
7. OPTYL ORMOŽ	5	2	2	1	7:10	8
8. BOČ POLJČANE	5	2	1	2	10:10	7
9. PODVINCI-1	5	1	3	1	5:7	5
10. ZAVA GER. VAS	5	1	2	2	6:12	5
11. MONS CLAUD.	5	1	0	4	3:8	3
12. MARLES HIŠE	5	1	0	4	5:15	3
13. GIC ROGAŠKA	5	1	0	4	5:20	3
14. K. GRADNJE	5	0	1	4	2:10	1

ZAVRČ – TEHNOTINM PESNICA 2:0 (0:0)

STRELCA: 1:0 Darmopil (58), 2:0 Murat (81)

ZAVRČ: Golob, Gabrovec, Lenart, Murko, Rumež (od 87. Fruk), Ku- serbanj (od 84. Vinkovič), Marinič, Darmopil (od 89. Simonič), Čeh (od 65. Antolič), Fridl, Šnajder (od 46. Murat). Trener: Miran Emeršič.

MONS CLAUDIUS – PODVINCI 0:1 (0:1)

STRELEC: 0:1 Kokot (26)
PODVINCI: Šeruga, Šebela (od 46. Petrovič), Kuserbanj, Hauptman, Marinič, Brumen, Novak, Juršek (od 83. Požegar), Kupčič (od 75. Mulej), Kokot, Toplak (od 90. Slodnjak). Tre- ner: Damjan Bezjak.

ŠMARJE PRI JELŠAH – ZAVA GEREČJA VAS 2:2 (0:1)

STRELCI: 0:1 Kokol (43), 0:2 Sa- gadin (48), 1:2 Špoljar (61), 2:2 Asl- lanaj (73)

ZAVA GEREČJA VAS: Zupanič, Kaisesberger, Draškovič, Sagadin, Lešnik, Šešo, Kukec, Nedižavec (od 70. Benko), Gerečnik (od 90. Ornik), Hertiš (od 60. Vnuk), Kokot. Trener: Franc Žitnik.

CARRERA OPTYL ORMOŽ – KOROŠKE GRADNJE 0:0

CARRERA OPTYL ORMOŽ: Šnaj- der, Novak, Druzovič, Fijavž, Kola- rič, Zorman (od 84. Hebar), Košnik, Strmšek, Jurčec, Zadravec, Štiberc (od 69. Krajnc). Trener: Aleš Jurčec

1. liga MNZ Ptuj

REZULTATI 5. KROGA: Središče – Gorišnica 3:0, Pragersko – Haj- dina 0:1, Rogoznica – Lovrenc 0:0, Skorba – Apače 2:1, Oplotnica – Bu- kovci 2:0, Dornava – Videm 2:1.

1. SREDIŠČE	4	4	0	0	13:2	12
2. SKORBA	4	4	0	0	9:2	12
3. HAJDINA	4	3	1	0	8:2	10
4. OPLOTNICA	5	2	2	1	7:5	8
5. LOVRENC	4	2	1	1	7:4	7
6. DORNAVA	4	2	0	2	7:6	6

7. BUKOVCI	4	2	0	2	6:9	6
8. PRAGERSKO	4	1	0	3	8:13	3
9. ROGOZNICA	4	0	2	2	4:7	2
10. GORIŠNICA	5	0	2	3	3:12	2
11. VIDEM	4	0	1	3	3:7	1
12. APAČE	4	0	1	3	5:11	1

2. liga MNZ Ptuj

REZULTATI 5. KROGA: Cirkulane – Slovenja vas 2:1, Podlehnik – Pod- vinci Agrocenter Ptuj 1:4, Spodnja Polskava – Markovci 1:3, Zgornja Polskava – Tržec 3:4, Hajdoše – Ma- kole 1:4, Leskovec – Grajena 1:10.

1. TRŽEC	5	5	0	0	19:10	15
2. GRAJENA	5	4	1	0	22:4	13
3. PODVINCI A. P.	4	3	0	1	14:5	9
4. MAKOLE	4	3	0	1	9:5	9
5. CIRKULANE	5	3	0	2	7:9	9
6. PODLEHNIK	5	2	1	2	15:10	7
7. LESKOVEC	4	2	0	2	7:12	6
8. MARKOVCI	5	2	0	3	7:13	6
9. ZG. POLSKAVA	4	1	1	2	7:10	4
10. SLOVENJA VAS	5	0	2	3	2:6	2
11. HAJDOŠE	5	0	1	4	4:19	1
12. SP. POLSKAVA	5	0	0	5	6:16	0

Danilo Klajnšek

Nogomet • Veteranski pokal MNz Ptuj

V osmini finala za pokal MNZ Ptuj v veteranski konkurenci so bili doseženi naslednji rezultati: Hajdina – Skorba 6:8 (3:3) po 11-me- trovkah, Mons Claudius –Leskovec 4:2, Pohorje Oplotnica – Prager- sko 0:1, Markovci – Grajena 2:0, Polskava – Lovrenc 4:5 po 11-me- trovkah, Boč – Ormož 7:5, Zgornja Polskava – Tržec 0:2, Drava – Pod- vinci 5:2.

DK

Nogomet • 1. SŽNL

Minimalni poraz Dornave

Četrti krog v 1. slovenski ženski nogometni ligi je prinesel dve prese- nečenji: prvo se je zgodilo v Velenju, kjer so domače premagale tekmi- ce iz Slovenj Gradca in jih tako oddaljile od borbe za prvo mesto. Nogometa- šice iz Jevnice so točko odnesle iz Beltincev in se bodo lahko vključile v borbo za drugo mesto, za katero se bo borilo praktično polovica moštev. Prvo mesto bo najverjetneje oddano Novomeščankam, ki so tokrat brez večjih težav ugnale Maribor.

Nogometašice ŽNK Dornava so si na gostovanju v Velesovem moč- no želele osvojiti prvo točko, žal pa se jim ni izšlo. Domačinke so edini zadetek na tekmi dosegle v prvem polčasu, gostjam pa kljub vsemu tru- du ni uspelo potisniti žoge v mrežo ...

REZULTATI 4. KROGA: Velesovo Kamen Jerič – Dornava 1:0 (1:0), Krka – Maribor 4:0 (3:0), Rudar

Škale – HV TOUR Slovenj Gradec 2:1 (1:1), Pomurje Beltinci – Jevnica 0:0.

1. KRKA	4	4	0	0	15:0	12
2. POM. BELTINCI	4	2	1	1	10:6	7
3. RUDAR ŠKALE	4	2	1	1	9:6	7
4. SLOV. GRADEC	4	2	0	2	14:8	6
5. MARIBOR	4	2	0	2	9:7	6
6. JEVNICA	4	1	2	1	11:8	5
7. VELESOVO	4	1	0	3	4:19	3
8. DORNAVA	4	0	0	4	1:19	0

VELESOVO KAMEN JERIČ – DORNAVA 1:0 (1:0)

STRELKA: 1:0 Lucija Kos (36)
DORNAVA: Laura Maksimovič, Patricija Golob, Maja Skaza, Mateja Arnuš, Saša Ljubec, Daša Grdina, Lu- cija Hameršak, Katja Nežmah, Nina Podhostnik Saša Fras, Gabrijela Mi- lec. Trener: Mitja Serdinšek.

Danilo Klajnšek

Športni napovednik

Nogomet

3. SLOVENSKA LIGA – VZHOD

Srečanja preloženega 5. kroga – SREDA ob 16.00: Tehnostroj Ver- žej – Tromejnik G Kalamar, Koroška Dravograd – Kovinar Štore, MU Šentjur – Odranci, Zreče – Stojnci, Malečnik – Čarda.

ŠTAJERSKA LIGA

Srečanja preloženega 5. kroga – SREDA ob 16.00: Podvinci – Po- horje, ZAVA Gerečja vas – Boč Poljčane, Mons Claudius – Koroške Gradnje, GIC Gradnje Rogaška – Peca, Marles hiše – Zavrč.

1. LIGA MEDOBČINSKE NOGOMETNE ZVEZE PTUJ

PARI 4. KROGA – SREDA ob 16.30: Apače – Videm, Hajdina – Sre- dišče, Dornava – Pragersko, Lovrenc – Skorba, Bukovci – Rogoznica.

2. LIGA MEDOBČINSKE NOGOMETNE ZVEZE PTUJ

4. KROG: Podvinci Agrocenter Ptuj – Leskovec (torek ob 16.30), Makole – Zgornja Polskava (sreda ob 16.30).

Odbojka

SLOVENSKI POKAL

2. KROG: sreda, 29. 9., ob 19.30 v športni dvorani Gimnazije Ptuj: ŽOK Ptuj – Nova KBM Branik 2

Danilo Klajnšek

Planinski kotiček

39. šahovska olimpijada: Slovenci po prvem delu povprečni

Po odigranih petih kolih šahovske olimpijade v ruskem Hanti Mansijsku favoritom ne gre vse po načrtih. Prva moška ekipa domačinov je z osmimi točkami šele na osmem mestu, saj je prav v zadnjem kolu morala priznati premoč Madžarski, za katero odlično nastopa tudi Judit Polgar. Branilci naslova iz Dresdna – Armenci – so zbrali vseh deset točk in so na tretjem mestu, pri ženskah je branilka naslo- va Gruzija trenutno na 5. mestu, medtem ko vodijo Ukrajinke z desetimi točkami, kolikor so jih na dru- gem mestu zbrale tudi domačinke. Slovenska moška ekipa zaseda 40. mesto, ženske pa 23. To je morda nekoliko manj od pričakovanega in tudi od napove- di pred odhodom na ta največji svetovni šahovski dogodek.

Po prepričljivi zmagi moške ekipe v prvem kolu proti Boliviji z rezultatom 4:0 so Slovenci v drugem igrali neod- ločeno z odličnimi Francozi in nato v tretjem zmagali proti povprečni Indoneziji z 2,5:1,5. Enak rezultat je bil tudi v četrtem kolu, vendar tokrat v korist njihovih tekmecev iz Ukrajine, za katere je na prvi šahovnici zaigral član Šaho- vskega društva Tehcenter Ptuj VM Vasilij Ivančuk in prema- gal klubskega kolega VM Aleksandra Beljavskega.

Več od delitve točk je bilo vsekakor pričakovati v petem kolu proti ekipi iz Mongolije, ki je po ratingu na 66. mestu. Ponovno je moral poraz priznati VM Beljavski, medtem ko je drugi Ptujčan VM Duško Pavasovič dosegel zanesljivo zmago. Tako so Slovenci s šestimi točkami trenutno na 40. mestu, njihov najboljši član VM Luka Lenič pa je s štirimi točkami dvaindvajseti. Najboljši od treh »Ptujčanov« VM Duško Pavasovič je s 3,5 točkami na 85. mestu.

Slovenska ženska ekipa je v dosedanjih petih kolih tri- krat zmagala, enkrat igrala neodločeno in enkrat izgubila in je s sedmimi točkami na 23. mestu. Najboljša v naši vrsti je VM Jana Krivec, ki je s štirimi točkami na 28. mestu.

V nedeljo je bil prost dan, kar je prav gotovo koristilo vsem šahistkam in šahistom, saj je tempo izredno naporen. Včerašnji tekme- ci Slovencev so bili šahisti pete ekipe Ru- sije, Slovenke so se pomerile z Izraelkami.

Od danes pa do petka bodo odigrana še štiri kola, na- kar sledi ponovno dan počitka pred morda odločilnim za- dnjim kolom, ki se bo v nedeljo, 3. oktobra, pričelo že ob 7. uri po našem času.

Morda zanimiva situacija petega kola na šahovnici slo- venskega VM Luke Leniča ob 50. potezi, do katere je uspel obdržati vseh osem kmetov: b4, c4, c5, d5, e6, f6, g6, g7, Ke7 in Ld8; njegov tekme- c: Kc1, Sd2, Sf3, e3, e5, g4, h2 (seveda je Luka partijo gladko dobil v 61. potezi).

Silva Razlag

Rokomet • Prijateljska tekma

Vidovec – Moškanj- ci Gorišnica 27:26 (12:12)

MOŠKANJCI GORIŠNICA: E. Bra- tuša, Ivanuša, Petek 6, Zorli 4, Kle- menčič 4, Valenko, Arnuš 1, Balas 1, Lozinšek, Golob 2, Cvetko, Bedrač, Preac 2, Dimec 3, Horvat 3, B. Bra- tuša. Trener: Ivan Hrupič.

Rokometaši iz Gorišnice so gosto- vali na Hrvaškem in odigrali še za- dnjo pripravljalno srečanje pred pri- četkom prvenstva. V enakovrednem srečanju so bili domačini spretnejši in srečnejši ob zaključku tekme in so slavili minimalno zmago. Na tem go- stovanju trener Ivan Hrupič ni mogel računati na odsotne igralce, in sicer na Firbasa, Lukačka in Koražijo.

Danilo Klajnšek

Potopis • Potepanje po avstrijskem Koroškem

Vrbsko jezero: morje z okusom po sladkem

Če v dopustniškem utripu razmišljate, kam bi ga mahnili, potem imamo za vas tokrat prav posebno kolesarsko poslastico, ki jo lahko raztegnete na večdnevno pustolovščino. Za vas smo se odpravili na Vrbsko jezero, ki leži prek meje v glavnem mestu avstrijske zvezne dežele Koroške. Združili smo očarljivost narave, neustavljivo energijo jezer, naravne in kulturne znamenitosti, športno aktivnost in avanturistično nočitev v hotelu pod zvezdami. Če ste za nepozabno avanturo, potem sedite na konjička in z nami prekolesarite to nezahtevno in mično jezersko očarljivko (cca. 60 km).

Celovec (Klagenfurt), eno izmed najlepših mest v Avstriji

Naša kolesarska avantura se prične v mestu Celovec, ki so ga 25. oktobra 2007 preimenovali v Klagenfurt am Wörthersee. Če vas zanima zgodovina, potem predlagamo, da si za to kolesarsko potepanje vzamete vsaj dva dni in raziščete vse namige, ki jih bomo nanizali. Pred poletno vročico se lahko umaknete v kakšnega izmed parkov na obronku mesta, proti večeru pa se podajte v stari del mesta, imenovan »Alter Platz«. Celovec je eno izmed najlepših mest v Avstriji in se ponša z evropskim priznanjem Nostra-Diplome. Na Neuer Platzu poiščite zmajev vodnjak »Lindwurmbrunnen« in odkrijte čarobnost notranjih renesančnih dvorišč. Če ste ljubitelj zgodovine, potem boste nedvomno uživali v muzejih, za tiste, ki vas očara literatura, pa predlagamo, da se podate po sledeh Roberta Musila in Ingeborg Bachmann.

Predlagamo, da avtomobil pustite na brezplačnem parkirnem mestu, ki se nahaja nasproti futurističnega srebrnega Wörthersee stadiona. Skok na kolo. Naj se naša kolesarska avantura prične.

Barvitost in spokojnost, ujeta na obrežja Vrbskega jezera (Wörthersee)

Prečkamo glavno cesto, da

Foto: Aleksandra Jelušič

Pogled na Vrbsko jezero – Wörthersee iz stolpa Pyramidenkogel

se znajdemo na strani, kjer se na desno od nas dviguje mogočni futuristični stadion. Med hiše in cesto je levo ujeta pot, kjer lahko varno nadaljujemo naše kolesarjenje in se s tem izognemo prometni cesti. Po nekaj metrih se moramo usmeriti levo, pod majhen podhod, ki je rezerviran za sprehajalce in kolesarje in nas ponovno vodi na drugo stran prometnice. Nadaljujemo tik ob glavni cesti v smeri proti jezeru. Na prvem razpotju se usmerimo za **Wörther See Nord**. Kolesarimo mimo ekstravagantne arhitekturne kreacije, hotela Lindner in za njim zavijemo levo, čez park, po kolesarski poti, ki nas pripelje do javnega celovskega kopališča imenovanega Strandbad. Podoba vas bo sredi poletja morda šokirala, saj se boste ujeli v tok množice mladine, ki žubori v različnih jezikih in se je na tem mestu znašla z enim samim razlogom: nepozabna zabava v ritmu opojnih substanc in preglasne glasbe. Ob kopališču vas bodo vabili dobro obiskani trendovski lokalčki. Če ste prišli na obrežja Vrbskega jezera z namenom, da vržete možgane na pašo in se naučijo prvo bitne podobe jezerskega raja, potem predlagamo, da čim prej požene pedale proti mestu **Kri-va Vrba (Krumpendorf am Wörther See)**.

Že po kakšnem kilometru boste odkrili očarljivo podobo jezerskega obrežja. Vrbsko jezero je ujeto med Alpe, a imeli boste občutek, da ste v mediteranskem okolju. To je tudi eno najtoplejših in največjih alpskih jezer v Evropi. Stare stavbe se stapljajo z novogradnjami, pisane barve fasad in urejenost okolja pa ji dasta priokus prefinjenosti, razigranosti in skrivnostnosti. Vaše oči bodo vedno znova rajale ob presenetljivih podobah, ki

ga bo risalo obrežje Vrbskega jezera. Ob tem delu Vrbskega jezera se je skoraj nemogoče izgubiti. Samo sledite obrežju. Po poteh vas bodo vodile table, ki so namenjene bodisi tekačem ali kolesarjem. Mi smo se odločili za pot **R4 – Villach**, ki ji bomo sledili vse do mesta Velden am Wörthersee.

Očarljiva podoba rožnih pristanišč v Krivi vrbi

Ker nas kolesarska pot na določenih področjih oddalji od obrežja, predlagamo, da si vzamete čas in se podate po skrivnih potkah do obrežja, kjer boste našli ljubka rožna postajališča za ladje, ki turiste popeljejo na spokojno vožnjo po jezeru, in simpatične restavracije, kjer se vonj po dišeči kavi pomeša z jezerskim zrakom. Mi smo se podali do pristanišča v mestecu Kriva vrba (Krumpendorf am Wörthersee), ki spada med najstarejše turistične kraje jezera. Predlagamo, da si privoščite jutranjo kavo na obrežju in preštete snežno bele jadrnice, ki režejo gladino jezera. To bo vaš majhen grizljaj spokojne lepote, ki ga boste shranili za pot domov. A nikar predolgo ne sanjarite, saj nas čaka še lep kos poti, ki nas bo krožno popeljala nazaj v Celovec.

Nadaljujemo pot po severnem delu jezera proti mestecu **Poreče (Pörtschach am Wörther See)** in dalje v mestu **Vrba (Velden am Wörther See)**, kjer jezero pokaže skrajno točko svojega jezika in nas usmeri na južni del obrežja.

Prestiž z imenom Vrba ali Velden am Wörthersee

Vrbsko jezero je svoje ime dobilo po istoimenskem kraju, ki spada med najelitnejše destinacije ob jezeru. Grad v Veldnu, markantna rumena stavba, ki je danes urejena v prestižni hotel s petimi zvezdicami, daje kraju pridih zasanjanosti. Leta 1762 je požar uničil velik del tega renesančnega dvorca. Leta 1890 je grad kupil Ernest Wahlliss, industrialec iz Dunaja in ga rekonstruiral v luksuzni hotel. Dvorec je bil odlična kulisa v filmih in glavno prizorišče dogajanja popularne avstrijsko-nemške TV-serije »Ein Schloss am Wörthersee«. Danes je dvorec prava ikona luksuza za prestižne goste.

Kolesarimo skozi lepo urejen park, ki nas popelje na obrežje, kjer boste osupli ob

Foto: Aleksandra Jelušič

Rožnato pristanišče v Krumpendorfu

Foto: Aleksandra Jelušič

Maria Wörth – avstrijski Bled

Foto: Aleksandra Jelušič

Vrba (Velden am Wörthersee) – prispodoba za blišč

pogledu na čudovite rožne nasaditve in barvne kombinacije, ki so prava eksplozija estetskega prepletanja barv in vonjav. Posedite na klopci ob jezeru in užijte vso to lepoto, ki se vam daje.

In že kolesarimo po južnem delu jezera, kjer bomo svojo pot delili z avtomobili, saj je na tem predelu manj urejenih kolesarskih poti, teren pa je bolj razgiban. Ves čas sledimo poti R4, vendar bodite pozorni na občestne table. Ko boste zagledali smerokaz za mestce **Otok (Maria Wörth)**, boste zapustili pot R4.

Maria Wörth – »avstrijski Bled«

V mestecu Maria Wörth boste odkrili še en kulturni biser,

ki zelo spominja na naš Blejski otok. Pravzaprav Maria Wörth danes ni otok, saj se je v 18. stoletju gladina jezera spustila in otok povezala z obalo. Ne prezrite poznogotske župniške cerkve sv. Primoža in Felicijana, kjer boste za prezbiterijem odkrili romansko kostnico (karner) iz leta 1276. V tej okrogli stavbi so shranjevali kosti iz prekopanih grobov. Splača se pogledati tudi zimsko ali rožnovensko cerkev, kjer boste našli romanske freske iz druge polovice 11. stoletja, ki spadajo med najstarejše na območju Koroške. Pogled na Otok je osupljiv.

Zdaj nas čaka še samo pot nazaj do našega izhodišča.

Hotel pod zvezdami

Če ste se odločili, da boste

ob jezeru preživeli več dni in si želite resnično začutiti utrip narave, potem imamo za vas tokrat robinzonski namig. Predlagamo vam, da izberete hotel pod zvezdami in noč preživite v enem izmed urejenih kampov, ki jih okoli Vrbskega jezera kar mrgoli. Če si želite »žurerskega utripa«, potem izberite kamp v Celovcu, če pa se želite umiriti, vam predlagamo kamping ob manjšem jezeru, nedaleč stran od mesteca Maria Wörth. Kamp se nahaja v kraju Keutschach am See in leži ob majhnem očarljivem jezeru. Za nočitev pod zvezdami boste za dve osebi odšteli 26 evrov. Kamp je zelo solidno urejen, z restavracijo, pekarno in toaletami, tako da je bivanje nadvse prijetno.

Aleksandra Jelušič

Znamenitosti, ki jih ne smete zamuditi

Priporočamo, da si ogledate še:

- **PYRAMIDENKOGEL:** razgledni stolp nad jezerom, ki leži na nadmorski višini 905 m. Na vrh stolpa se povzpnete z dvigalom (7 evrov na osebo). Stolp ponuja edinstven razgled na Koroško in njena jezera. (Keutschach).
- **TIERPARK IN GRAD ROSEGG:** V Tierparku lahko raziščete pisan živalski svet parka Rožek. Na gradu Rožek pa se boste potopili v preteklost in se namerno izgubili v velikanskem labirintu. (7,50 evrov na osebo)
- **PANORAMSKA VOŽNJA Z LADJICO:** po Vrbskem jezeru, na eni izmed modernih potniških ladij. (Vrbsko jezero)
- **MINIMUNDUS:** skočite v enem dnevu okoli sveta. (Celovec)
- **PARK PLAZILCEV HAPP:** dotaknite se kače. Doživite mambe, kobre, klopotace, strupene žabe, kuščarje, pajke, ribe, želve v terariju, na prostem in na lastni koži. (Celovec)
- **GRAD OSTROVICA – HOCHOSTERWITZ:** simbol Koroške, ki se nahaja na 150 m visoki grajski pečini. (Launsdorf)
- **OBIR-TROPFSTEINHÖHLEN:** odkrijte lepote Obirskih kapniških jam. (Bad Eisenkappel).

Majšperk • Predstavitev županskega kandidata Branka Karneže

V Majšperku župan ali županja?

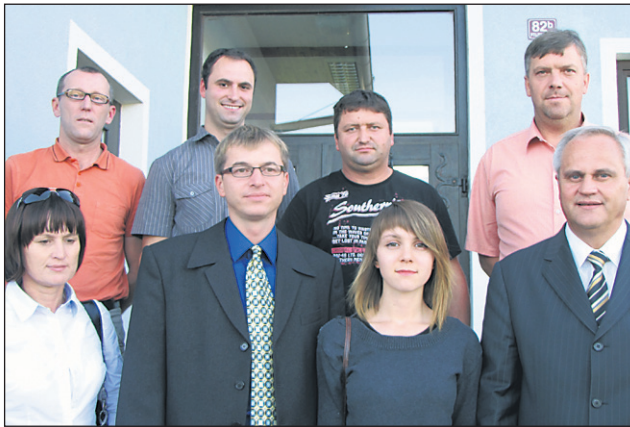
V Majšperku sta svojo kandidaturo za župana oz. županjo prijavila Branko Karneža (SDS) in sedanja županja Darinka Fakin (SLS). Na torkovi tiskovni konferenci so se predstavili Branko Karneža in kandidati za člane občinskega sveta z liste SDS Majšperk.

Na listi sta ponovno sedanja svetnika Tatjana Vele in Vekoslav Širec, ponašajo pa se z verjetno najmlajšo kandidatko, 19-letno študentko medicine in pianistko Hano Jurič. Svojo podporo je s prisotnostjo izrazil tudi poslanec v državnem zboru in strankarski kolega Branko Marinič.

Branko Karneža živi z družino, ženo in dvema otrokoma na Ptujski Gori, kjer se je leta 1971 rodil. Po treh letih študija na Strojni fakulteti v Mariboru se je zaposlil v ameriškem podjetju Wrigley kot komercialist na terenu. Tako

si je pridobil izkušnje s področja organiziranosti, komunikacije, marketinga in dela z ljudmi. Pravi, da je pomembneje poslušati kot govoriti. Mladim želi dati dobre pogoje ter možnosti za izobraževanje in zaposlovanje, da bi ostali in pomagali pri razvoju domačega kraja. Tri leta že vodi OO SDS Majšperk. Po njegovem je treba v občini Majšperk zaustaviti negativne trende na gospodarskem področju. Njegov slogan je »Majšperk, občina za vse«.

V svojem programu je na prvo mesto postavil nova delovna mesta, ki bi jih pridobili z izgradnjo industrijske cone. Tako bi omogočili vstop majhnim in srednjim podjetjem s programi, ki prinašajo dodano vrednost. Kot župan bi takoj pričel postopke za priključitev preostalih 20 družin na javni vodovod. Ob tem, ko bi nadaljeval realizacijo že začelih programov, bi se lotil pogajanj z izvajalci ter tako prihranil del občinskega proračuna. Predšolsko varstvo bi nadgradil z dodatnimi programi, predvsem pa bi uvedel dvoizmensko varstvo in dodatne prostore. Lotil bi se izgradnje širokopasovnega omrežja in izgradil pločnike

Na predstavitvi Branka Karneže (drugi z leve spredaj), kandidata SDS za župana občine Majšperk, in kandidatov za člane občinskega sveta z liste SDS je bil tudi Branko Marinič, poslanec v državnem zboru.

bili z izgradnjo industrijske cone. Tako bi omogočili vstop majhnim in srednjim podjetjem s programi, ki prinašajo dodano vrednost. Kot župan bi takoj pričel postopke za priključitev preostalih 20 družin na javni vodovod. Ob tem, ko bi nadaljeval realizacijo že začelih programov, bi se lotil pogajanj z izvajalci ter tako prihranil del občinskega proračuna. Predšolsko varstvo bi nadgradil z dodatnimi programi, predvsem pa bi uvedel dvoizmensko varstvo in dodatne prostore. Lotil bi se izgradnje širokopasovnega omrežja in izgradil pločnike

Bukovci • Katarina Kresal podprla Gabrovca

Skupaj odločajmo o prihodnosti

Občinski odbor LDS Markovci je v sredo, 22. septembra, pripravil javno predstavitev svojega županskega kandidata Milana Gabrovca in kandidate za občinski svet, katerih kandidaturo je javno podprla predsednica stranke LDS, sicer notranja ministrica Katarina Kresal.

Precejšnje število krajanov, ki so se zbrali v dvorani v Bukovcih, je nagovoril Milan Gabrovec, kandidat občinskega odbora LDS za župana občine Markovci, ki je najprej predstavil svoj volilni program, o čemer smo že pisali, predstavil pa je tudi kandidatke in kandidate LDS za svet občine Markovci. V devetih volilnih enotah kandidirajo Milan Gabrovec iz Bukovcev, Franc

Ferčič iz Bukovcev, Alen Slanič iz Stojncev, Mateja Zagoršek iz Borovcev, Marija Prelog iz Markovcev, Konrad Janžekovič iz Nove vasi, Roman Vnuk iz Zabovcev in Sonja Erlač iz Zabovcev.

Vso svojo in strankino podporo županskemu kandidatu Milanu Gabrovcu ter kandidatom za občinski svet je izrazila predsednica LDS Katarina Kresal, ki je poudarila, da je,

kadarkoli pride v tej kraje, vedno vesela, saj ve, da so tukaj veseli, sposobni in delavni ljudje.

Na vprašanje, koliko županskih kandidatov ima stranka

LDS po Sloveniji, je odgovorila, da je kandidatov LDS 71, poleg tega pa podpirajo 35

Katarina Kresal s kandidatom občinskega odbora LDS za župana občine Markovci Milanom Gabrovcem ter kandidati za občinski svet.

Ormož • Soočenje županskih kandidatov

Kako zagnati ormoško gospodarstvo

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ormož je v torek zvečer v Domu kulture organizirala soočenje županskih kandidatov. Tema soočenja je bila Razvoj gospodarstva, s poudarkom na obrtništvu, podjetništvu, turizmu, podpornih institucijah.

Soočenje je bilo dobro obiskano, od skupno sedmih županskih kandidatov pa se ga je udeležilo pet. Dušan Dovečar (SLS) in Jani Ivanuša (SNS) sta se opravičila. Soočenje je vodila Urška Maučič, ki je kandidatom od začetka dala vedeti, kakšna so pravila obnašanja, ki se jih bo treba držati. Za vsak odgovor so imeli kandidati na voljo eno minuto, zato so dobro premislili, kako so jo porabili. Replike oziroma odgovori med kandidati niso bili dovoljeni, zato so se osredotočili na vprašanja in ne na prepir. Prisotni so lahko lepo ocenili, kdo od kandidatov tudi dejansko kaj ve o gospodarski situaciji in možnostih, ki so na voljo in kdo je le mlatil prazno slamo.

Slavko Kosi (LDS) vidi župana kot nosilca gospodarskega razvoja: »Ustvariti je treba dolgoročno pozitivno podjetniško okolje, izvoliti župana, ki se spozna na gospodarstvo, ki se zna pogovarjati z investitorji, da jih ne bo odganjal, še preden mu predstavijo svoje ideje. Slovenskemu prostoru in širše moramo povedati, da Ormož obstaja, da želimo in potrebujemo nova delovna mesta in jim ponuditi, kar imamo – urejeno industrijsko cono, ki bi jo dali v dolgoročen brezplačen najem, imamo neizkoriščen kompleks bivše TSO, moramo pa ponuditi tudi oprostitev plačila komunalnega prispevka za nove investitorje. Nujno se morajo nadaljevati vlaganja v geotermalno vrtino, ki so podlaga za turistični razvoj in pridelavo hrane.«

Vili Trofenik (neodvisni kandidat s podporo Zares in

Desus) je poudaril, da se od idilike ne da živeti, ampak od dela in sposobnosti, kako znaš svoje delo prodati: »Ugotoviti je treba primerjalne prednosti Ormoža, med katere sodi tudi pridelava hrane, saj bo leta vedno bolj strateškega značaja. Po drugi strani pa bo treba z ustreznimi prijemi pritegniti investitorje. Za to je potreben ugled, poznavanje problemov in zaupanje investitorjev, ki ga ni mogoče zgraditi čez noč.

Zavedati se je treba, da so ugodnosti, ki jih dajeta država in EU, natančno določene in pri tem ni velike svobode. Treba je znati zaznati specifiko posameznega okolja in jo tudi primerno ponuditi.«

Boštjan Štefancič (Lista ZA Ormož) želi z Listo ZA Ormož v okolju ustvariti drugačno razmišljanje in ideje: »Ustvariti moramo drugačno vzdušje v občini, v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih. Naša

občina se zapira. Jaz pa menim, da se bo treba odpreti, intenzivirati sejemske dejavnosti, povabiti gospodarske atašeje, predstavnike obrtnih zbornic iz Slovenije in tujine in jim pokazati, kaj imamo in kaj lahko ponudimo. Zato sem zelo zadovoljen tudi z današnjo prireditvijo ormoške obrtno-podjetniške zbornice, ker je gospodarstvo osnova, da lahko občina sploh gradi kaj naprej.«

Bojan Šinko (SDS) je bil

Županski kandidati (z leve) Slavko Kosi, Vili Trofenik, Boštjan Štefancič, Bojan Šinko in Alojz Sok.

v Stopercih. Zaradi slabega socialnega položaja številnih družin in posameznikov bi zagotovil višji fond za sofinanciranje humanitarnih organizacij in društev, ki imajo socialne programe. Kot župan bi pomagal pri razvoju romarskega turizma na Ptujski Gori. Predvsem meni, da bi bilo treba poskrbeti za primeren gostinski objekt. Pomoč bi z izgradnjo infrastrukture namenil tudi najbolj obiskani turistični točki občine Majšperk – Dolini Winettu. Ob zmanjšanju davkov obljublja pomoč pri gradnji in vzdrževanju urejenih pašniških površin, izgradnji vaških klavnic ter širitvi turizma na podeželju. Ustanovil bi združenje izdelovalcev suhih mesnin in uvedel zaščitni znak njihovih proizvodov. Uredil bi kolesarske in pešpoti, zagotovil sofinanciranje učenja tujih jezikov in učinkovito rabo energije.

mf

drugih županskih kandidatov, v občinah pa imajo kar 170 listin, kar jih uvršča med najmočnejše stranke po številu list. Po regijah so zelo močni v Pomurju, po drugih slovenskih regijah pa so razporejeni dokaj enakomerno. Imajo tudi kandidate po vseh mestnih občinah razen v MO Ljubljana, kjer podpirajo kandidata Zorana Jankoviča, in v MO Velenje. Na vprašanje, kaj pričakujejo v LDS od volitev, pa je odgovorila, da v stranki upajo, da bodo obdržali vse tiste, ki so župani že sedaj, poleg tega pa trdno upajo, da bodo pridobili še kakšno novo župansko funkcijo. Zelo veliko pa dajo na podeželje, zato se je tudi sama osebno potrudila in prišla v Bukovce, kjer je izrazila vso podporo njihovem županskemu kandidatu.

-OM

mnenja, da mora občina najprej izdelati analizo naravnih in človeških resursov: »Na osnovi te analize je treba pripraviti razvojni program občine, ki bo opredelil nadaljnje smeri razvoja občine. Investitorje je k nam mogoče privabiti s pripravo podpornega okolja v obrtno-industrijski coni. Pripraviti je treba 4 hektarje veliko komunalno opremljeno zemljišče, in že če bomo subvencionirali prispevke za delovanje cone, bomo dosegli, da bomo preko portala razpisov privabili investitorje.«

Alojz Sok (N.Si) je povedal, da se mu postavlja vprašanje, kako naj celotna Slovenija pritegne investitorje: »S pravo monetarno in davčno politiko, z veliko manj birokracije, kot je imamo danes. Že štiri leta sprejemamo občinski prostorski načrt zaradi ovir, ki so na ministrstvu za okolje in prostor ter kmetijstvo. V tako okolje je težko pridobiti investitorja, še posebno v času recesije. Če bo recesija vladala naprej, ne morem obljubiti, da bo občini Ormož uspelo, kar Sloveniji ne uspe. Škarje in platno sta v rokah države.«

Viki Ivanuša

Piše: **Uroš Žajdela** • Afriška potovanja: **Namibija**

Pri ljudstvu Herero

Cene se sicer nekoliko razlikujejo, vendar praviloma ne presegajo 3000 namibijskih dolarjev (približno 35 EUR) na mesec. Stopnja brezposelnosti je seveda ogromna in le redki si lahko privoščijo šolanje svojih otrok. Veliko otrok je preprosto posledica enkratnega nočnega dogodka, saj je uporaba kontracepcije ali kondomov v Namibiji še vedno tabu tema, čeprav vladna služba zagotavlja brezplačne kontracepcijske tabletko za vse ženske. Številni misijonarji so dodobra izkoreninili tradicionalne oblike verovanja, vendar pa ti niso bili pozorni na vpliv religije v afriških družbah, ki meji skorajda na fanatizem. Lokalni kristjani tako domala vsako besedo lokalnega duhovnika, škofa in seveda papeža interpretirajo kot najvišjo resnico. In dokler se ne bo uradna dogma Vatikana do kontracepcije in kondomov spremenila, bodo ulice, ne samo Windhoek, ampak številnih afriških prestolnic prepolne otrok brez domov, strehe nad glavo in osnovnega izobraževanja.

Dobrsen del področja med Windhoekom in nacionalnim parkom Etosha naseljuje etnična skupina Herero, ki je nekoč veljala za najpomembnejšo ljudstvo v Namibiji. Na območje današnjega bivanja so se naselili v 16. stoletju, in sicer so jih arabske etnične skupine, ki so začele naseljevati vzhodno afriško obalo, potisnile preko puščave Kalahari. Prelomen trenutek v zgodovini etnične skupine Herero je upor zoper nemško kolonialno oblast leta 1902, ko je po prvotnem uspehu hererske vojske nemški general Van Trotha obkolil večji del ljudstva in izvedel najhujši poboj v zgodovini Afrike. Zanimivo je, da je nepredušni obrambni zid nemške vojske pustil majhen nezavaran del obroča, vendar je pot

Foto: Uroš Žajdela

Spomenik za vse nemške borce pred I. svetovno vojno, ki so padli v bitki zoper ljudstvo Herero in Nama.

vodila naravnost v osrčje puščave Kalahari, pri čemer je nemška vojska zastupila vse vodnjake na poti do Kalaharija in čezenj. Po koncu upora Hererov so Nemci leta 1905 začeli gradnjo koncentracijskih taborišč v Windhoeuku, Luderitzu, Walvis Bay ipd. V teh taboriščih je umrlo nadaljnjih 25.000 hererskih žensk in otrok, tako da so Nemci v dobrih petih letih izvedli največji genocid do

takrat viden v Afriki – 75.000 ljudi mrtvih, kar je predstavljalo 80 % celotnega življa ljudstva Herero. Danes ta etnična skupina postopoma pridobiva na veljavi in je v veliki meri pripomogla, da se je Namibija rešila apartheida.

Vendar pa je pri ljudstvu Herero zanimiva njihova tradicija, ki se prepleta s prevladujočo krščansko religijo. Nekega popoldneva sem v senci pred velikim naku-

Foto: Uroš Žajdela

Pokrajina vedno bolj dobiva obrise savanske puščave, bližje kot si Namibu.

Bančni kotic€k

Kako dobiti višje obresti na depozit

O različnih oblikah varčevanj smo v naši rubriki govorili že velikokrat. Čeprav so obrestne mere načeloma znane v naprej (običajno veljajo za mesec dni, banka pa jih spreminja tudi skozi mesec), je možno dobiti višje obresti, kot vam jih bančnik ponudi sprva. Kaj vpliva na obrestno mero, kako se trenutno obrestne mere spreminjajo, kakšni so pogoji za zvišanje in predvsem, kaj storiti, da dobite več, kot vam ponudijo, pa v današnjem bančnem koticu.

Predvsem v trenutnih časih, torej časih finančne negotovosti, so obresti na depozite (t. i. vezane vloge) nižje, kot so bile v preteklosti, kar precej razburja varčevalce, saj trenutno lahko dobijo tudi pol manj obresti kot še na primer pred dobrim letom. Vsekakor velja teorija, da kadar so obrestne mere na depozite relativno nizke, banke ne potrebujejo toliko sredstev za plasiranje, in obratno, ko so obresti visoke, jim ga primanjkuje.

Dejstvo je, da se obrestne mere za bančne depozite na zgodovinskem dnu, njihovo prihodnjo gibanje pa bo zagotovo odvisno od gibanja inflacije. Glede na napovedi svetovnih strokovnjakov naj bi že v kratkem prišlo do dviga bančnih obrestnih mer, predvsem zaradi pričakovanj o dvigu inflacije. Koliko pa se bo to dejstvo dejansko odrazilo na samih obrestnih merah, bo pokazal čas. Čeprav je pa tudi res, da so se

predvsem kratkoročne obrestne mere v zadnjih dveh mesecih postopoma začele dvigovati. Zaradi specifičnih razmer so obrestne mere za depozite v slovenskem bančnem prostoru višje od depozitnih obrestnih mer v večini držav evro območja.

Ponudbe bančnih obresti pa se v Sloveniji od banke do banke razlikujejo. Nekatere banke v želji po pridobivanju novega in svežega denarja že v začetku ponujajo višje obresti, spet druge pa ponujajo bolj skromne obresti, ker politika banke ne bazira zgolj na pridobivanju strank s posebnimi ponudbami za depozite.

Predvsem bi radi opozorili na precej razširjeno miselnost, da visoke obresti ponujajo le zdrave banke, ki jim gre poslovanje dobro od rok. Toda žal so v večini primerov visoke obresti znak, da je banka v težavah in je v želji po večji likvidnosti komitentom pripravljen ponuditi boljše pogoje.

Dobre obresti torej v mnogih primerih niso znak odličnosti, ampak ravno obratno.

Kako torej do višjih obresti na depozit: za začetek je dobro primerjati ponudbe različnih bank, na podlagi katerih lahko dobite realna pričakovanja pred tem, ko se odločite oditi v matično banko in se pogajati za morebitne višje obresti. Zagotovo je najpomembnejši faktor pri tem vaša pomembnost za banko.

Če imate zgolj odprt transakcijski račun, je razen v primeru visokih prilivov težko pričakovati, da imate v očeh banke visoko bonitetno oceno. Banke namreč bonitetno oceno stranke delno pogojujejo tudi s tem, koliko ostalih produktov banke že koristite. Vsekakor pa ne gre zanemariti višine depozita, ki ga boste vezali pri banki. Načeloma velja, da višji, kot je znesek depozita, višjo obrestno mero lahko dobite. Enako velja za dolžino vezave,

povalnim središčem nekaj 10 kilometrov od Windhoek posedal pod drevesom, ko je do mene dostopil mlad fant. Seveda me je prosil za denar, vendar se mi je zdel drugačen od preostalih brezdomcev in tako sva se začela pogovarjati. Razložil mi je, da se namerava v kratkem poročiti in da potrebuje denar za doto, ki znaša 100 ovac in 50 koz, kar znaša približno 500 EUR. Njegova žena je bila določena že ob rojstvu, saj se mora poročiti s svojo prvo sestrično. Če mu slučajno ta ni všeč, je na vrsti druga sestrična, in če še njo zavrne, se mora izseliti iz vasi in nikoli več vrniti, saj s tem nakopa sramoto nad družino. No, ko je dovolj zrel za poroko, se strici sesedejo in dogovorijo za doto, ki je odvisna od želja ženina. Namreč, če slednji sklene, da bo poročen le za kratek čas, je dota precej višja, kot pa če se zaobljubi za celo življenje. No, ko je poroka končana in je na vrsti prva poročna noč, težav še vedno ni konec. Namreč, nevesta izbere enega od svojih stricov da se uleže skupaj z mladoporočencema v posteljo in posluša »spolno delovanje« ženina. Če stric ni zadovoljen z njegovim trudom, predvsem z dolžino akta, se sklene, da poroka ni veljavna in da bo veljavna takrat, ko bo ženin še malo »povadil«.

Nadaljevanje prihodnjič

Na valovih časa

Torek, 28. september

Danes goduje Venčeslav.

Danes je svetovni dan: pravica vedeti.

480 p. n. š. je prišlo do bitke pri Salamini, največje in najslavnejše bitke v starem veku, v kateri je grško ladjevje porazilo perzijsko.

1864 so v Londonu na pobudo francoskih in britanskih delavcev na velikem mitingu ustanovili prvo socialistično Internacionalo.

1871 se je rodil italijanski maršal in politik, predsednik vlade, ki se je dogovoril za kapitulacijo v 2. svetovni vojni Petro Badoglio.

1934 se je rodila v premožni družini industrialca v Parizu francoska filmska igralka Brigitte Bardot. Postala je seksualni idol v Evropi in ZDA.

1949 je Sovjetska zveza pretrgala pogodbo o prijateljskem sodelovanju z Jugoslavijo.

2000 so danski volivci ob približno 90-odstotni udeležbi na referendumu s 53-odstotno večino uvedbo skupne evropske valute evra.

Ponedeljek, 29. september

Danes goduje Mihael.

Godujeta tudi nadangela Gabriel in Rafael.

1758 se je rodil britanski admiral Horatio Nelson, ki je zmagal v pomorski bitki z Napoleonom pri Trafalgarju, vendar je bil v bitki smrtno zadet.

1901 se je rodil Nobelov nagrajenec za fiziko italijanski fizik Enrico Fermi. V ZDA je odločno pripomogel pri izgradnji prvega jedrskega reaktorja.

1902 je umrl francoski pisatelj Emile Zola, eden najvidnejših predstavnikov naturalizma. Nekaj njegovih najbolj znanih romanov: Rim, Lurd, Pariz, Nana, Germinal.

1903 je naredil samomor nemški izumitelj Rudolf Diesel.

1923 je dobila Velika Britanija od Društva narodov mandat za upravo nad Palestino.

1933 se je rodil Samora Moises Machel, prvi predsednik neodvisne mozambiške vlade.

1936 se je rodil v Milanu italijanski poslovnež in politik Silvio Berlusconi.

Četrtek, 30. september

Danes goduje Sonja.

Danes je svetovni dan gluhih, svetovni dan srca in svetovni dan vegetarijanstva.

1791 je bila na Dunaju praznizvedba opere Čarobna piščal Wolfganga Amedusa Mozarta.

1908 se je rodil sloviti ukrajinski violinist David Ojstrah.

1918 je postala Nemčija republika. Zadnji nemški cesar Viljem II. je odstopil.

1924 se je rodil se je ameriški pisatelj Truman Capote.

1966 se je na miren način osamosvojila Bocvana, ki je bila od leta 1885 britanski protektorat. Leži v ogromni Kalaharijski kotlini v Afriki in ima 1.400.000 prebivalcev.

1580 je umrl v Kostanjevici na Krki Lenart, avtor prve slovenske katoliške knjige Katekizem. Natisnili so ga v Gradcu leta 1574, vendar ni ohranjen noben izvod.

Četrtek, 1. oktober

Danes goduje Julija.

Danes je svetovni dan starejših, svetovni dan glasbe in svetovni dan arhitekture.

1881 se je rodil ameriški konstruktor in industrialec Wiliam Edward Boeing.

1908 je bil v ZDA je bil prvič naprodaj Fordov avtomobil model T.

1926 je Alan Cobham zaključil svoj polet okoli sveta. Za pot je potreboval 58 dni.

1928 se je začelo s planskim socialističnim gospodarstvom. Stalin je objavil začetek prve petletke v SZ.

1946 se je v Nürnbergu končalo sojenje nacističnim zločincem. Sodišče so sestavljale zmagovalke ZDA, Velika Britanija, Sovjetska zveza in Francija. Dvanajst obtoženih so obsodili na smrt z oboenjem.

1960 je Nigerija postala samostojna.

Sobota, 2. oktober

Danes goduje Bogumil.

1535 je Jacques Cartier ustanovil Montreal v današnji kanadski provinci Quebec.

1852 se je rodil škotski kemik William Ramsay, ki je odkril žlahtne pline argon, neon in ksenon.

1869 se je rodil indijski politik, borec za neodvisnost Mahatma Gandhi.

1870 je postal Rim prestolnica Italije.

1904 se je rodil angleški pisatelj Graham Greene.

1924 je Društvo narodov sprejelo ženevski sporazum o mirnem reševanju mednarodnih sporov.

1943 so Nemci na Danskem izvedli lov na Žide, vendar so presenečeni ugotovili, da so bile vse židovske hiše prazne.

Nedelja, 3. oktober

Danes goduje Terezija.

Danes je svetovni dan otroka.

1844 se je rodil britanski parazitolog sir Patrick Mason, utemeljitelj tropske medicine.

1895 se je rodil ruski pesnik Sergej Aleksandrovič Jesenin.

1897 se je rodil francoski pesnik in pisatelj Luis Aragon, eden najpomembnejših pesnikov in pisateljev stoletja. Bil je začetnik nadrealizma.

1900 se je rodil ameriški pisatelj Thomas Wolfe. Zaslovel s prvim romanom: Ozri se proti domu, angel.

1906 so se v Berlinu sporazumeli, da pomeni SOS mednarodni signal prošnje za pomoč v stiski.

1952 so Britanci preizkusili svojo prvo jedrsko bombo

Ponedeljek, 4. oktober

Danes goduje Franc.

Danes je svetovni dan varstva živali.

1582 so na ukaz papeža Gregorja XIII. pri štetju izpustili 10 dni, ki jih je nanese razlika zaradi nepravilno obračunavanja sončnega leta ter naslednji dan prešli na 15. oktober.

1669 je umrl holandski slikar in grafik Rembrandt. Bil je eden največjih slikarjev vseh časov. Zapustil je ogromno del: 600 slik, 300 bakrorrezov in 1500 risb.

1824 je bila razglašena prva mehiška ustava.

1830 je razpadlo Združeno kraljestvo Nizozemska, ustanovljeno 1815 na dunajskem kongresu. Južni, večinoma katoliški del države, je razglasil novo državo Belgijo.

1858 se je rodil srbski izumitelj Mihajlo Pupin. Z iznajdbo posebne Pupinove tuljave je omogočil prenos telefonskih pogovorov na velike daljave.

1892 se je rodil avstrijski krščansko-socialni avstrijski politik in državni kancler Engelbert Dollfuß. Umorjen je bil 25. julija 1934 na Dunaj pri poskusu nacističnega prevrata

Mitja Farič

AvtoDROM

Zapeljivost nadgrajuje varnost in praktičnost

Švedski Volvo z dolgo napovedovanim karavanom V60 spreminja svoj značaj in po novem stavi na drugačne karte. Zapeljivost nadgrajuje varnost in praktičnost, zato tokrat igrajo pomembno vlogo tudi čustva kupcev. Varnost seveda ostaja zaščitni znak novega volva, Nemci (BMW, Audi in Mercedes) pa so lahko zaskrbljeni, ker so končno dobili dostojnega konkurenta, ki blesti na večih področjih.

Kupci športnih karavanov si običajno želijo nekaj dodatnega prostora in fleksibilnosti, vendar brez kompromisov pri obliki in razburljivih voznih lastnostih, zato so strokovnjaki izboljšali tudi notranjost in v avto vgradili varnostne in z udobjem povezane tehnične sisteme. In kje so tisti časi, ko so pri Volvu na veliko poudarjali oglate linije svojih avtomobilov? Karavane sta nekoč predstavljala volvo 245 in 745, ko se je tudi vedelo, da lahko od njih pričakujemo veliko nakladalnega prostora in praktičnosti. Danes so v ospredje postavili privlačno zunanjo podobo, ki deluje tako dinamično in skladno, da bi jo prej pripisali Italijanom kot zadržanim Švedom. Za obliko je odgovoren Orjan Sterner, ki pravi, da je V60 po zaslugi poudarjenega zašiljenega sprednjega dela, kupejske oblike limuzine s štirimi vrati, poudarjene hrbtne linije, ki prek boka povezuje žaromete z zadnjimi lučmi in razmeroma majhnih previsov spredaj in zadaj bližje kupeju kot klasičnemu kombiju.

Če znamko Volvo ne poznate, potem bo notranjost za vas nekaj posebnega, za ostale večjih presenečenj ni. Kupcu je prepuščena izbira materialov izključno z blagom, preko kombinacije blaga in tako imenovane t-tec tkanine, ki je bila navdahnjena s športnimi oblačili in sodobnimi potovalnimi pripomočki do povsem usnjenih oblog sedežev, ki se kombinirajo z barvami armaturne plošče, vratnih vložkov ali preprog. Na tankem osrednjem delu, ki je nekoliko obrnjen proti vozniku, se po novem nahaja večfunkcijski zaslon s kakovostnejšo grafiko, le majhne tipke bi lahko bile manj zgoščene.

Prtljažnik je zaradi svoje oblike med manjšimi v svojem razredu (430 litrov), zato pa je lepo oblikovan, omogoča zlaganje zadnje klopi v ravno dno in se po naša z dobro obdelanostjo ter ravnimi linijami. Zadnja klop je deljiva v razmerju

40/20/40 in ob podrtju srednjega naslonjala postreže s podolgovatim prostorom za daljše predmete. Če podremo vse sedeže, dobimo pravokotno ravno dno, v nekaterih izvedbah je mogoče zložiti tudi naslonjalo sovoznikovega sedeža. Vrata prtljažnika so široka skoraj 110 centimetrov, sicer je za odlaganje drobnarij mogoče izkoristiti tudi prostora za kolotekoma in dvojno dno.

Zraven oblikovne dinamike, ki grobe poteze zamenjuje z mehkejšimi in karavanskega V60 spreminja v privlačno kombinacijo med kupejem in karavanom, prinaša

avto tudi več voznih užikov. Motorna ponudba je obsežna, a zaenkrat neenakomerno porazdeljena med dizelske in bencinske stroje. Pri slednjih je nov 1,6-litrski turbo motor z neposrednim vbrizgom goriva v dveh izvedbah z oznakama T3 in T4. Že poznanemu dizelskemu petvaljniku D5 z dvema turbinama so dodali še šibkejšo izvedenko D3. Ko bo prodaja utečena bodo ta del motorne ponudbe razširili še z varčnejšim motorjem 1,6 DRIVE, ki ga poznamo iz manjših hišnih modelov.

Snovalcem elektronskih varnostnih sistemov je uspelo razviti elektronski nadzorni sistem, ki prepozna pešca pred avtomobilom, ugotovi oddaljenost in nevarnost trka ter glede na razmere samodejno reagira ter ustavi avtomobil. S60 se zato ustavi pred pešcem, če hitrost ni večja od 35 km/h. Deluje le ob primerni vidljivosti, saj je pomemben del sistema kamera, ki prepozna pešca, višjega od 80 centimetrov. Pri S60 je ta revolucionarni varnostni sistem resda treba doplačati, a je njegovo delovanje zelo uporabno in učinkovito pri preprečevanju trkov. Sistem deluje tudi pri večji hitrosti, le da takrat rezultati niso tako vzpodbudni, bo pa ta pomoč učinkovito zmanjšala hitrost na najmanjšo možno, saj samodejno aktivira polno zavorno moč avtomobila. V60 ima tudi sistem Corner Traction Control, ki omogoča vožnjo in vozniku boljše obvladovanje v ovinkih. Več moči se prenese na zunanje kolo in s tem olajša zavijanje.

Ko gre za obliko, varnost, nastavitve podvožja z veliko udobja in čvrstosti hkrati, materiale v potniški kabini in njihovo kakovost ter sodobne motorje je nemška „trojka“ dobila doraslega tekmeča. Volva V60 bodo začeli izdelovati jeseni v švedski Torslandi, v polnem prodajnem letu računajo na 50.000 večinoma evropskih kupcev, pri nas bo karavan mogoče naročiti oktobra, medtem ko je limuzinski S60 že prispel.

Danilo Majcen

Moje cvetje

Žive meje, ki bodo Podravje naredile še prijetnejše

Prejšnji vikend je prinesel tragedijo nad večji del Slovenije, saj je vreme spet enkrat pokazalo svojo moč. Za del vremenskih tragedij je prav gotov kriv tudi človek. Tudi s tem, kaj sadite, kako s temi rastlinami ravirate; da so zdrave tudi brez uporabe kemičnih sredstev, lahko dodate eno kapljico v morje prizadevanj za lepši in bolj čisti svet. Morda se vam zdi to malo, ampak morje je sestavljeno iz samih majhnih kapljic.

Zdaj imamo dovolj časa, da lahko v miru razmislimo, kaj bomo letos novega posadili na vrtu in kam. Tako se ne bo dogajalo, da boste vsako leto morali kakšno drevo ali grm presaditi, porezati, ker nima več prostora tam, kamor ste ga posadili.

Mogoče pa kljub vsemu najprej hiter nasvet za vse, ki boste presajali odrasle rastline. Pričnite postopek že zdaj, obrežite počasi korenine v krogu okoli rastline, vendar pustite glavno korenino še v zemlji. Dokončno boste rastline izpuli in presadili čez kakšen mesec in pol. Če pa lahko vzdržite še eno leto, jo raje z lopato tako podrežite še enkrat ali dvakrat drugo leto, v jeseni pa presadite.

Foto: Miša Pušenjak

Poleg tega še prošnja, navodilo ali pa kar ukaz za vse tiste, ki imate tako radi v rokah žago ali škarje. Sedaj se ne reže ali obrezuje več, tudi živih mej ne. Tudi ne gnojimo jih več. Rastline moramo pustiti, da se v miru pripravijo na zimski počitek. Ravno v tem tednu pa sem videla veliko pridnih rok z žagami in škarjami. Obrezovanje ne sodi v jesensko/zimsko čiščenje vrta, to je del spomladanskih čistilnih del. Če režemo rastline zdaj, jih predvsem vzpodbudimo k rasti. Rane, ki jih tako naredimo, pa se pred zimo ne bodo zacelile.

Zdaj pa gremo k nasvetom o izboru lesnatih rastlin za naš vrt. Če je trata platno, so drevesa in grmi okvir našega vrta. Ta okvir se mora ujemati s sliko. Sami veste, da lahko napačen okvir povsem pokvari umetnino. Sama pa opažam, da je na naših vrtovi vedno več takih rastlin, ki ne bi smele prevladovati, morale bi samo popestriti lepoto naših vrtov. Na nižine Dravsko-Ptujskega polja iglavci preprosto ne sodijo. Ne počutijo se dobro pri nas, zato imajo pogosto težave, ki jih moramo reševati s kemičnimi sredstvi. Poleg tega pa kvarijo izgled našega lepega polja, še posebej me moti veliko število trenutno »modernih«, na japonski način postriženih iglavcev. Pa o tem nekaj več morda prihodnjič. Danes bi se rada posvetila živim mejam, ki najpogosteje in najprej padejo v oči vsakemu naključnemu opazovalcu slovenskih lepot.

V zadnjih letih so se skoraj tako kakor rdeči polži razmnožile povsem sredozemske rastline – ciprese, pravzaprav paciprese. Zelo lepe so v Toskani, tudi v Primorju, v naš prostor pa nikakor ne sodijo. Pa tudi dobro se ne počutijo pri nas, kljub temu da večina meni drugače. Ne marajo suše, ki jih pri nas muči tako poleti kakor, ne boste verjeli, skoraj še bolj tudi pozimi. Poleg tega pa so občutljive na zastajanje vode, kar pa se pri nas v večjih deževjih zgodi pogosto. Zelo jih moti tudi sol, s katero pozimi ceste ohranjamo varne in prevozne. Zato potem, ko že lepo rastejo in se razvijejo, vedno ena, dve ali tri kar neke propadejo. Tam pa zazija velika luknja.

Namesto cipres so veliko primernejše tise (Taxus baccata ali kateri drugi rod). Mnogi se jih bojijo, češ da so strupene. Kar je žal res. Ampak povejte mi, zakaj bi kdo namerno žvečil neokusne vejice in iglice teh dreves. Tudi otroci menda niso tako neumni. Druga ovira pa je, da so res nekoliko dražje, kakor ciprese. Tu si lahko pomagata na dva načina. Posadite jih nekoliko manj na dolžinski meter (morda celo samo eno rastlino na 75–100 cm). Sadimo jih v dve vrsti z zamikom. Rastejo izredno hitro in se tudi izredno hitro obraščajo in gostijo. Živa meja bo kmalu gosta in lepa. Niso občutljive na sol, zato so predvsem ob asfaltnih cestah veliko primernejše. Če pa poškodbe le nastanejo, se rastline zelo hitro obraščajo, poškodbe izginejo. Vsega tega pri cipresah ni. Zelo slabo se obraščajo, rane ostanejo suhe in grde kar nekaj let. Tise lahko oblikujete, kakor hočete, lahko jih držite pol metra nad tlemi, pa si nekoč premislite in zrastejo v drevesa. Imajo ekstremno dolgo življenjsko dobo, saj sem v Walesu videla 1000 let stare grme. Pa ne samo to, bile so popolnoma razraščene, podivjane, zapuščene, pa so jih spet lepo oblikovali v prelep tunel. Vsega tega ciprese ne zmorejo. Poleg tega skozi ciprese ne želijo in ne priletijo številne koristne žuželke. Tudi ptice pevke jih ne marajo. Naš vrt je zato manj živ in priazen.

Žive meje so zelo pomemben del naravi prijaznega vrta. Te moramo varovati tako v naravi kakor na našem vrtu. Naj pa bodo rastline, ki bodo vrt okrasile in približale naravi, ne pa ga ogradile od nje.

Miša Pušenjak

Zdravstveni nasveti

Hujšanje (1. del)

Debelost je kronična presnovna bolezen, ki jo je mogoče zdraviti le s trajno spremenjenim načinom življenja. Odpraviti debelost ni niti preprosto, niti hitro.

Dejstvo je, da lahko veliko pojemo, vendar moramo prekomeren vnos energije porabiti, sicer se nam ta energija shrani v telesu kot telesno maščevje. Ljudje s prekomerno telesno težo so pa bolj dovzetni za srčno-žilne zaplete (visok tlak, povišan holesterol, možgansko kap, srčni infarkt, krčne žile ...), razvoj sladkorne bolezni, nastanek žolčnih kamnov, bolečine v hrbtenici, težave s kožo ipd.

Prehranske navade je treba trajno spremeniti, sicer se boste po kratkotrajnem hujšanju spet hitro zredili. Najbolj zdravo je, če hujšate počasi. Hitre in enostranske diete so zdravju škodljive, ker telo ne dobi vseh potrebnih hranil.

Zraven tega pa naredijo ljudi depresivne in razdražljive in so dolgoročno popolnoma neuspešne.

Spremenite življenjski slog, kar pomeni: v svoj dnevni ritem vključite redne in zdrave obroke hrane (izberite pestro hrano, ki vsebuje več živil rastlinskega kot živalskega izvora, več živil iz polnovrednih žit, več sadja in zelenjave, stročnice, ribe, pusto meso, omejite uživanje sladkorja in alkohola ...), pazite na primeren kaloričen vnos hranil, uživajte v pripravi in zaužitju hrane, pijte veliko vode, najдите telesno aktivnost, ki vas veseli (hoja, tek, plavanje, kolesarjenje ...), postavite si jasne in predvsem realne cilje.

Ko urejena prehrana in povečana telesna dejavnost nista dovolj, vam v lekarni svetujemo še zdravila in prehranska dopolnila za pomoč pri hujšanju. Na voljo so pripravki, ki imajo različne me-

Foto: arhiv

Alenka Žirovnik, mag. farm.

hanizme delovanja.

Čaji in čajne mešanice (Čaj za hujšanje[®], Rumeni čaj[®]). Čaji vsebujejo zdravilne rastline, ki imajo odvajalni učinek (pospešujejo prehod hrane skozi prebavni trakt) in diuretični učinek (pomagajo pri izločanju vode iz telesa).

Prehranska dopolnila, ki vsebujejo hitosan (Hitin-C[®], Bruciakal[®], Nutrilab Chitosan[®]). Hitosan (pridobljen iz oklepov lupinarjev) v preba-

vilih nabrekne in nase veže maščobe iz zaužite hrane. Maščobe se tako izločijo iz telesa. Delovanje ojača dodan vitamin C.

Prehranska dopolnila z neopuntio (Lipostop[®], Cactus Diet[®]). Neopuntija je naravno pridobljena iz listov kaktusa. Vsebuje vlaknine, ki vežejo in izločijo maščobe, zaužite z obrokom.

Prehransko dopolnilo z zaviralcem apetita (Nurtalab PinnoThin[®]). Je naravni zaviralec apetita, pridobljen iz pinjol korejskega bora, ki zavira preveliko željo po hrani in poveča občutek sitosti.

Prehransko dopolnilo, ki vsebuje čili, zeleni čaj, ingver in koper (Chili Burn[®]). Sestavine povečajo maščobno oksidacijo in tako prispevajo k zmanjšanju telesne maščobe. Odpravljajo tudi napihnjenost, pospešijo presnovo in povečajo porabo energije.

Alenka Žirovnik, mag. farm.
Lekarne Ptuj – Lekarna Kidričevo

S svetovne glasbene scene

25. letna valižanska pevka Duffy bo 29. novembra izdala svoj novi studijski album. Nosil bo ime *Endlessly* in bo naslednik njenega zadnjega zelo uspešnega albuma *Rockferry* iz leta 2008. Prvi singel z novega albuma bo skladba z naslovom *Well, Well, Well*, na kateri gostuje ameriška rap skupina *The Roots*. Omenimo naslove še nekaterih novih skladb, ki jih je Duffy uvrstila na novi album: *My Boy*, *Don't Forsake Me*, *Lovestruck*, *Breath Away* ter naslovna že omenjena *Endlessly*. Ob Duffy se je pod album podpisal zelo cenjen avtor *Albert Hammond*.

Duffy

Foto: wordpress.com

V najnovejši izdaji *Guinnessove* knjige rekordov sta se znašli tudi pevki *Lady Gaga* in *Pixie Lott*. Ameriški super zvezdnici *Lady Gaga* je to uspelo zahvaljujoč zelo dolgemu obstanku na britanski glasbeni lestvici, kjer je vztrajala kar neverjetnih 154 tednov. Na drugi strani je omenjeni uspeh britanska pop zvezdnica *Pixie Lott* dosegla s singlom *Boys And Girls*, ki je dosegel največji skok na britanski glasbeni lestvici, saj se je v samo enem tednu prebil z 72. na prvo mesto. Obe pevki tre-

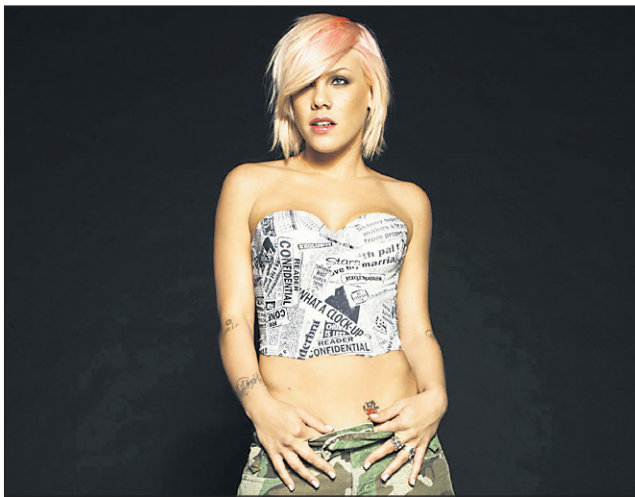

Foto: wordpress.com

Pink

nutno pripravljata nove albume, tako da lahko spet kmalu pričakujemo njune uspehe. Kontroverzna *Lady GaGa* je že predstavila ime svojega novega albuma *Born This Way*, za katerega samozavestno pravi, da bo spremenil svet.

Ameriška pop rock pevka *Pink* pripravlja zbirko svojih največjih uspešnic. Pevka je na glasbeni sceni prisotna že 15 let in je v tem času prodala že več kot 30 milijonov albumov. Vsi hiti z njenih dosedanjih petih albumov bodo zbrani na kolekciji, ki bo izšla 22. novembra. Celoten seznam skladb na omenjeni kolekciji še ni znan, pričakujejo pa, da bo pevka na album uvrstila tudi naslednje uspešnice: *Get the Party Started*, *Don't Let Me Get Me*, *Stupid Girls* in *So What*. Prav tako je že znano, da bo na albumu vsaj ena nova skladba, vsi preostali detajli pa zaenkrat ostajajo še skrivnost.

Kmalu lahko pričakujemo še eno novo zbirko velikih uspešnic, ki jih napoveduje glasbena in filmska legenda *Barbra Streisand*. Omenjeni glasbeni izdelek bo presek njene zelo uspešne kariere, ki traja že skoraj pol stoletja. Album *Ultimate Collection* bo izšel 25. oktobra, na njem bo 18 njenih največjih in najbolj znanih skladb. Od skladbe *Cry Me A River* iz leta 1963 pa vse do skladbe *In The Wee Small Hours Of The Morning*, ki je bila objavljena na njenem lanskem zelo dobro spreje-

tem albumu priredb jazz klasik *Love Is The Answer*. Prav tako bo v zbirki seveda tudi ena izmed njenih največjih in najbolj znanih uspešnic skladba *Woman In Love*, ki so jo napisali člani legendarne avstralske zasedbe *Bee Gees*. Prav tako je na album uvrstila nekatera svoja najbolj znana glasbena sodelovanja, kot so skladbe *No More Tears* z *Donno Summer*, *You Don't Bring Me Flowers* z *Neilom Diamondom* in skladba *Tell Him*, ki jo je zapela skupaj s *Celine Dion*. 68-letna *Barbra Streisand* je v svoji bogati karieri prodala že več kot 140 milijonov albumov, medtem pa si je ustvarila tudi veliko filmsko kariero.

Člani legendarne ameriške rock skupine *ZZ Top*, ki so svojo bogato glasbeno pot pričeli leta 1969 v Houstonu, v zadnjih mesecih intenzivno delajo na novem studijskem izdelku. Pevec skupine *Billy Gibbons* je že izdal nekatere detajle o novem albumu, med drugim je že znano, da album nastaja s pomočjo zelo znane in cenjenega producenta *Ricka Rubina*. Skupina, ki je zaslovela s prepoznavno teksaško blues in rock glasbo ter prepoznavnimi bradami, je svoj zadnji album *Mescalero* izdala leta 2003. Prav tako se je spomnimo po nekaterih velikih uspešnicah, kot so skladbe *Legs*, *Gimme All Your Lovin*, *Sharp Dressed Man* in številne druge. Na drugi strani je zelo uspešen tudi producent njihovega tokratnega albuma *Rick Rubin*, ki je v svoji

To je to

Neukost

Kako je pa ta neumen in nepoučen ... Ne hodi v cerkev, iz nje se celo norčuje, ne nosi magičnih zapestnic, za katere celo po televiziji zagotavljajo, da delujejo s človeško frekvenco, v sobi nima piramidic, ki bi privabljale kozmično energijo, ima prav zamazano auro in prav vse njegove čakre se vrtijo v povsem napačno smer. Namesto da bi hodil k homeopatoma, gre raje v povsem običajno čakalnico k zdravniku, kjer mu predpišejo škatlico povsem navadnih antibiotikov.

Namesto da bi se poglobljaj v svojo neskončnost, iskal razne resnice, notranje luči in odgovore na sila pomembna vprašanja, kot na primer, zakaj smo tu, raje posluša ciganski orkester in prebira knjige. Da sploh ne omenjamo, kako primitivno se prehranjuje. Kar tako gre v trgovino po hrano, namesto da bi mirno meditiral ter se hranil s kakšno vesoljsko energijo. Ampak tako ali tako mu ni pomoči, ker se ne zaveda niti tega, da ne moreš kar odpreti pipe in mirno piti vode iz nje, pač pa je to vodo najprej treba natočiti v posebno steklenico ali kozarec, da se voda informira. Ah, kaj pa on ve o tem ... Prav malo mu je mar za vse žlahtne zdravilne energije, ki se nahajajo na raznih točkah, še posebej pa v kakšnih kristalih in poldragih kamnih. Okoli vratu si obesi navadno srebrno verižico, ko pa bi bilo zanj mnogo bolje, da bi nosil kakšne roževce, obsidijane, amertiste in kamene strele. Sploh pa bo to uvidel šele, ko bo hudo zbolel. Potem pa se bo žalil, ker je nosil srebro, ki se sploh in nikakor ne sklada z njegovim horoskopom, kaj šele numerološkim številom, zaradi katerega bi si že tako ali tako zdavnaj moral spremeniti ime. Na primer v kakšnega *Kajin Shu Elixubura-bidabiduja* ...

Pa da bi na horoskop vsaj dal kaj! Niti ošvrkne ga ne, pa četudi je bilo že neštetokrat potrjeno, da je do potankosti natančen in resničen ... Ampak nekoč mu bo še hudo žal. Nekoč, ko bo nič hudega sluteč ponovno ob nevihti vandral po praznem mestu, ga bo zadela strela. In to samo zato, ker ne bo zaščiten z amuletom in ne bo ves čas ponavljal kakšne modre mantre. Oh, kako mu bo žal, da je zapravil svoje življenje, ko bodo njegova emocionalna, mentalna, astralna, nebeška in kavzalna telesa lebdela nad njegovim od strele pokončanim truplom, ž ter ne bodo vedela, kaj naj sama s seboj, ko pa ta neumnež v celem življenju ni duhovno napredoval niti za stopničko. Potem pa se bo smejal ...

Matic Hriberšek

uspešni karieri sodelovali s številnimi svetovno znanimi glasbeniki, od *Jay-Za do Slayera*. Največjo slavo pa je požel v sodelovanju s country legendo *Johnnyem Cashom* na seriji albumov *American Recordings*. Zanimivo je tudi to, da ima tudi *Rubin* dolgo brado.

Jennifer Lopez je pred kratkim posnela videospot za skladbo z naslovom *Take Care*, ki bo prvi singel z njevega novega prihajajočega

studijskega albuma. Video-spot naj bi po napovedih v nekaj tednih obkrožil svet in pripravil teren za novi, že dolgo pričakovan album, ki bo nosil ime *Love?*. To bo že njen sedmi studijski album, prvi v sodelovanju z novo založbo *Def Jam*. Pevka je novi album že uspešno najavila z dvema singloma *Fresh Out the Oven* in *Louboutins*, oba sta takoj zasedla visoka mesta na *Billboardovi Dance top* lestvici.

Janko Bezjak

BILBOARDOVIH VROČIH 100 (ZDA)

1. JUST THE WAY YOU ARE – BRUNO MARS
2. I LOVE THE WAY YOU LIE – EMINEM FEAT. RIHANNA
3. ONLY GIRL (IN THE WORLD) – RIHANNA

UK TOP 100 (VELIKA BRITANIJA)

1. START WITHOUT YOU – ALEXANDRA BURKE FT LAZA MORGAN
2. DYNAMITE – TAILO CRUZ
3. TEENAGE DREAM – KATY PERRY

NEMČIJA

1. WE NO SPEAK AMERICANO – YOLANDA BE COOL
2. I LOVE THE WAY YOU LIE – EMINEM FEAT. RIHANNA
3. WONDERFUL LIFE – HURTS

Lestvica NAJ

1. I LOVE THE WAY YOU LIE – EMINEM FEAT. RIHANNA
2. WONDERFUL LIFE – HURTS
3. WE NO SPEAK AMERICANO – YOLANDA BE COOL
4. MISERY – MAROON 5
5. I LIKE IT – ENRIQUE IGLESIAS FEAT PITBULL
6. ALL THE LOVERS – KYLE MINOGUE
7. TE AMO – RIHANNA
8. ALEJANDRO – LADY GAGA
9. BILLIONAIRE – TRAVIE MCCOY
10. STEREO LOVE – EDWARD MAYA & VIKI JIGULINA
11. THIS AFTERNOON – NICKELBACK

Vsako sredo na Radiu Ptuj

Z Vami na frekvencah 89,8•98,2•104,3 bo Janko Bezjak

BALUNGA

Pošljite SMS TD KODA na 3030

JURASSIC PARK

Poslji: **TD JURA na 3030**

REFLEX TESTER

Reflex tester lahko opišemo le z besedo MEGA! Je inovacija na področju testiranja refleksov, saj se odziva že na najmanjši premik. Si lahko tako hiter? Dokaži se!

Color reflex test

NOW!

Time test

0,500

NOW!

RESULT

Do you know that guy down the street - the slow one? You're even slower than him. :)

BACK

Poslji: **TD REFLEX na 3030**

Pogoji uporabe Balunga: Uporabniki predplačniške telefonije – preverite stanje na vašem računalniku. Omogočite prejetje zapovedi in GPRS/UMTS prenos podatkov. Poslani SMS je zaračunan po ceni operaterja (Mobil, Simobil, Debitel, tzi mobil), cena povratnega sms-a je 1,88 EUR. Z uporabo storitve se strinjate s splošnimi pogoji na www.smscity.net/balunga. Balunga je naročniška storitev in uporabnikom prinaša največ 5 sporočil na mesec z zapovedjo do galerije, iz katere si lahko naložijo 10 vsebin brez doplačila. Cena sporočila je 1,88 EUR (Mobil, Simobil, Debitel, tzi mobil). V vse cene je všteta DDV. Od pogodbe, ki je shranjena na sedežu podjetja, je možno odstopiti kadarkoli. Odjava: TD STOP na 3030. Reklamacije: 02-46-14-595, reklamacije@smscity.net. Ponudnik: ThreeAnts d.o.o., Cesta k Tamu 12, 2000 Maribor.

Govori se ...

... da nihče ne razume pro-dorne vode, ki je s tako lahkoto dokazala, kako lahko se prodre skozi vsako najmanjšo luknjico. Še huje pa je, če teh luknjic ni, zato imajo poetovionski gasilci ob nekem nedavno odprtem šolskem objektu skoraj ob vsakem naliwu zelo veliko dela s črpanjem. Odtočne luknjice pa nikjer ...

... da je županu mestne občine Poetovionske baje zelo pri srcu direktor Pokrajinskega muzeja. Tako zelo, da mu je zlahka ponudil še en mandat. No, zato pa bomo bojda kmalu bogatejši za kulturno-kongresni center, a žal tudi revnejši za arheološke zbirke in baje celo za kakega arheologa.

... da je neki zelo uspešen poetovinski strelec tudi doma zadel v polno. Novopečenemu očku čestitamo!

... da smo na sobotni zelo turistični prireditvi v najstarejšem slovenskem mestu med drugim lahko izvedeli, da je glasbena šola Karola Pahorja postala za-

sebna. Pa ne, da je v lasti kakega Pahorja?

... da so na nedavni zelo turistični prireditvi v sosednji štern-talski občini ugotovili, da je imel najboljši okus tisti krompirjev golaž, v katerega je stopila svi-nja. Sicer v obliki klobase. Pa kaj!

... da bodo tudi bralci Štajerskega lahko občutili stavko javnih uslužbencev. V današnji številki imamo namreč zaradi stavke ne-popolno Osebo kroniko.

Foto: Tajno društvo PGC

Foto tedna • Bralci fotografirajo

Foto: Katjuša Stih

Vam je kakšna fotografija posebej uspela? Se vam zdi, da bi bila zanimiva tudi drugim bralcem? Pošljite nam jo, pa bomo izbrali najzanimivejšo. Naš elektronski naslov: nabiralnik@radio-tednik.si. Fotografija naj bo v formatu »jpg« in dovolj velika za objavo v časopisu (vsaj 300 kB - raje več). Pripišite še avtorja fotografije in opišite, kdaj in kje je fotografija nastala. Veselo na delo! Tokrat smo prejeli tale dopis: »Pozdravljeni! V priponki vam na pobudo vaše naročnice Alojzije Gedl iz Pršetincev pošiljam dve fotografiji, ki sta nastali pri njej. Na prvi je pravnukinja Julija z bučama dvojčkoma - igra narave z bučami. Njena vnukinja Katjuša Stih«

Sudoku • Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi le enkrat.

	9		4		8		2	
		2		1		8		
1			6		7			9
2		9				5		6
	5						8	
8		6				3		4
4			3		1			2
		8		6		1		
	3		2		5		7	

Od torka do torka

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥	☺☺☺	€	☺☺☺
Bič	♥♥♥	☺☺	€€€	☺
Dvojčka	♥	☺☺☺	€€	☺
Rak	♥♥♥♥	☺	€€	☺☺
Lev	♥	☺☺	€	☺☺☺
Devica	♥♥♥♥	☺	€€€	☺☺
Tehtnica	♥♥	☺☺☺	€€€	☺
Škorpion	♥	☺☺	€€€	☺☺
Strelec	♥♥♥♥	☺	€€	☺☺☺
Kozorog	♥♥♥♥	☺☺	€	☺☺
Vodnar	♥	☺☺	€€€	☺☺☺
Ribi	♥♥♥♥	☺☺☺	€	☺☺

Sestavi: Tadej Šink, horarni astrolog

Velja za teden od 29. septembra do 4. oktobra: 1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Za ostre oči • Najdi razlike

Nagrado podarja

Bukvica
KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA
Bukvica 1: Zagrebška cesta 4, tel.: 02 783 76 51

Obiščite
naš prenovljen
spletni portal
www.tednik.si

Fotografiji se razlikujeta v **petih** podrobnostih. Poiščite jih, označite s krožcem, izrežite sličico in jo do ponedeljka, 04. oktobra, pošljite na naslov: Radio-Tednik, Raičeva 6, Ptuj. Med pravičnimi rešitvami smo izžrebali enega nagrajenca, ki bo nagrado prejel po pošti.

Nagrajenka je: **Biserka Kojc**, Draženci 38, 2288 HAJDINA.

Anekdote slavnih

Po obisku v Savdski Arabiji so novinarji na letališču obkolili enega najvplivnejših ameriških zunanjih ministrov Henryja Kissingerja in ga spraševali, ali gre za nafto.
"Za mnogo nafte," je odgovoril minister.
"Za koliko? Koliko mnogo?" so bili vsiljivi novinarji.
»Toliko, da bo moja žena lahko napolnila cisterno z oljem, pa bo še ostalo za moj vžigalnik,« je zaključil Kissinger.

Ko je angleški kralj Karl II. grajal pridigarja Stillingflea-ta, ker je bral pridige, se je pridigar zagovarjal: »Saj me tudi vi posnemate v parlamentu, ko govore berete, namesto da bi jih govorili na pamet!«
Karl II. mu je odgovoril: »Res je, a jaz imam za to tehten razlog. Tolikokrat sem že zahteval denar od obeh zbornic, da si nikomur več ne upam pogledati v obraz.«

Hrvaški književnik Antun Gustav Matoš se je nekoč v Parizu znašel v družbi nekega Francoza, ki je jezno pri-pomnil, da je v mestu preveč tujcev, in trdil, da bi bil že zadnji čas za odločno ukrepanje proti temu. Matoš se ni kaj dosti razburil, ampak je mirno odvrnil: »Dragi gos-pod, Pariz je kavarna Evrope, v kateri lahko za svoj de-nar vsakdo naroči, kar si želi. Torej v tem mestu ni tujcev, ampak so samo gostje.«

Nemški naravoslovec Wilhelm Humboldt je komentiral kameleonove oči z naslednjimi besedami: »Znano je, da lahko ta žival istočasno gleda na dve strani. Z enim očesom lahko gleda v nebo, z drugim pa opazuje zemljo. Pravzaprav ne gre za kakšno posebnost. Veliko služabni-kov cerkve dela enako.«

Francoski pisatelj in zdravnik Francois Rabelais na smrtni postelji ni izgubil smisla za humor. Ko so mu re-kli, naj napiše oporoko, je rekel: »Nimam ničesar, le veliko dolgov. Ostanek pa zapuščam ubogim.«

Starošince • Množično na četrti Zahvali polju

Najtežja buča je imela 73 kg

Turistično društvo občine Kidričevo je v sodelovanju s krajani in gasilci iz Starošinc ter Društvom podeželskih žena in deklet občine Kidričevo in Prosvetnim društvom Cirkovce minulo nedeljo, 26. septembra, pripravilo četrto prireditev Zahvala polju.

Da je bilo razpoloženje pod velikim šotorom v sicer deževnem nedeljskem popoldnevu prijetno in domače, so s svojimi nastopi skrbeli ljudske pevke Žanjice in Vesele Polanke PD Cirkovce, Kosci iz PD Cirkovce, gostje, člani folklorne skupine KUD Otona Župančiča iz Vinice v Beli krajini, godci Haloški veseljaki iz Turističnega društva Podlehnik, veterani folklorne skupine Vinko Korže iz PD Cirkovce ter domač narodno-zabavni ansambel Pepy krulek.

V tradicionalnem kuhanju bobovega golaža se je letos pomerilo kar 12 ekip. Po oce-

ni strokovne komisije, ki so jo sestavljali kuharski mojster Vlado Pignar ter Marija Metličar in Vili Podgoršek, je najboljši krompirjev golaž skuhal Srečko Lah iz Pongrc; 2. mesto je komisija prisodila ekipi Starošinci z Zlatkom Zajcem iz Starošinc, 3. mesto so dosegli Princi Ptujski, kjer sta kuhala Milan Arnuš in Matjaž Esih. Posebno priznanje za zelo dober bobov golaž sta prejeli gostujoči ekipi iz Bele krajine - Mesarstvo Pepe ter ekipa gostov iz hrvaške Crikvenice.

Medtem ko so sveže kuhan krompirjev golaž brezplačno ponujali številnim obiskoval-

cem, so domačini prikazali, kako je bilo včasih na deželi luštno ob ličkanju koruze, luščenju fižola in drugih domačih opravilih. Na številnih stojnicah so svojo dejavnost ter izdelke domače obrti in kulinarčne specialitete predstavljali in ponujali RIC Bela krajina iz Črnomlja, domača obrt Anice Cvitkovič iz Adlešičev, vinarstvo in pivovarstvo Vizir iz Črnomlja, Kmetijska zadruga Metlika, Društvo kmečkih žena iz Adlešičev, Vrtec Kidričevo - enota Cirkovce, Branko Vuga iz Velikega Brebrovnika, ekološka kmetija Kušar iz Šikol, Lončarski izdelki Franc Zelko iz Pečarovcev, Društvo podeželskih žena in deklet občine Kidričevo ter krajevni odbor Rdečega križa Cirkovce, ki je med udeleženci opravljal merjenje krvnega tlaka.

Posebna komisija organizatorjev je prejela v ocenjevanje številne pridelke z domačih njiv in vrtov. Najtežji krompir, težak kar 1123 g, je pridelal Stanko Medved iz Lovrenca, najtežji »runkl«, težak 5,6 kg, Hermina Zajc iz Mihovcev 54 a, najtežja buča je zrasla Zlatku Podgoršku iz Stogovcev 51 pri Ptujski Gori, tehtala pa je neverjetnih 73 kg, tako da so jo na prireditveni prostor pripeljali na paleti z viličarjem. Naj-

težjo, kar 6-kilogramsko glavo zelja je pridelala Ana Pulko iz Starošinc 18, najtežji korenček, težak 552 g, je pridelal Marjan Predikaka iz Pletirij 37, ki je pridelal tudi najtežji peteršilj, težak 137 gramov, ter najtežjo čebulo, težko 454 g. Najtežji česen je tehtal 318 gramov, pridelal pa ga je Franc Fajt iz Spodnjega Gaja pri Pragerskem, največja sončnica s premerom 48 cm je zrasla na njivi Roberta Žitnika v Starošincih, najdaljša jedilna buča je merila kar 151 cm, pridelala pa jo je Simona Belca iz Dragonje vasi, najvišji fižol, visok kar 5,25 m pa je pridelal Martin Kranjc iz Starošinc 2 b.

Na prireditvi so podelili tudi posebna pisna priznanja Turističnega društva za najbolj urejeno okolico v občini Kidričevo. Priznanja za lepo urejeno hišo so prejeli Ivanka Voga iz Šikol, Zinka Lah iz Pongrc, Zdenka Medved iz Spodnjih Jablan, Marjeta in Aleš Furman iz Cirkovce, Darko Gorjup iz Dragonje vasi, Jožefa Krepek iz Starošinc, Silva in Leopold Mesarič iz Lovrenca na Dravskem polju, Jožica in Mirko Lamberger iz Mihovc, Renata in Aleš Krajnc iz Pletirij, Valerija in Boštjan Žunkovič iz Apač, Sonja Gajser iz Strnišča, Tatjana Fric Merc iz Kungote pri Ptuj

Foto: M. Ozmec

Zlatko Podgoršek iz Stogovcev pri Ptujski Gori s hčerkama ob najtežji buči.

ter Irena Šalamun iz Njiverc.

Priznanje za najlepše urejeno kmetijo je prejela kmetija Marinka in Jožeta Predikaka iz Župeče vasi 21, priznanje za lepo urejen stanovanjsko-poslovni objekt Gorazd Pauman

iz Stražgonjce 42 b, za lepo urejeno hišo - dvojček družini Koren in Frangež iz Zgornjih Jablan 34, priznanje za lepo urejen stanovanjski blok pa blok v Kajuhovi 3 v Kidričevem.

M. Ozmec

Foto: M. Ozmec

Najboljši bobov golaž je skuhal Srečko Lah iz Pongrc (v sredini), ki mu je predsednik turističnega društva Davorin Urih izročil tudi 80 evrov denarne nagrade.

Odslej nas lahko spremljate tudi v omrežju AmisTV

SIP TV

SPORED ODDAJ

TOREK 28.9.

8.00 Oddaja iz občine Destnik
9.30 Polka in majolka
18.00 Polka in majolka
19.00 SKL
20.00 Kronika Občine Destnik
21.10 Mozaik kulture
21.40 Glasbeni utrinki
23.00 Video strani

ČETRTEK 30.9.

8.00 35 let kluba borilnih veščin
18.00 Glasbena oddaja
19.00 Iz domače skrinje - Dornava
20.00 Obisk karnevala v Šabcu
21.30 Dogodki Dornava
23.00 Video strani

SREDA 29.9.

8.00 Oddaja iz Občine Hajdina
18.00 Polka in majolka
19.00 Iz domače skrinje - Hajdina
20.00 Bučijada v Gerečji vasi
21.00 Dogodki Hajdina
22.30 Mozaik kulture
23.00 Video strani

PETEK 1.10.

8.00 Gorišnica - Iz naših krajev
9.55 Utrip iz Ormoža
10.40 SKL
17.00 Glasbena oddaja
18.00 Odprije prizidka OŠ Voličina
20.00 Gorišnica - Iz naših krajev
21.30 Gorišnica - Iz domače skrinje
22.00 Mozaik kulture
00.30 Video strani

mednarodni sejem

Lov - Ribolov Narava - Turizem

Arena Varaždin, 1.- 3. X. 2010.

VARAZDIN

HRVATSKA

Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina
Vall 042 d.o.o. - www.vall042.com

Pokrovitelj: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva RH;
Suorganizatori: Hrvatski lovački savez, Hrvatski športsko ribolovni savez,
Turistička zajednica Varaždinske županije

STUDENA

www.cvzu-podravje.si

BREZPLAČNE DELAVNICE CVŽU PODRAVJE:

DELAVNICA PHOTOSHOP CS4

Vabimo vas, da se udeležite **brezplačne** delavnice Photoshop CS4. Namenjena je vsem, ki vas zanima kreativno delo z digitalno fotografijo. Delavnico bo vodil Nejc Janžekovič.

DELAVNICA RISANJA IN DIGITALIZACIJE STRIPA

Zbiramo prijave za **brezplačno** delavnico risanja stripa, ki jo bo vodil ilustrator Andrej Potrč. Namenjena je vsem, ki želite svoje besedilo in sliko predstaviti drugače - v obliki stripa. Najboljši strip bo objavljen v časniku Ptujčan!

RAČUNALNIŠKE DELAVNICE ZA ZAČETNIKE

Zaradi izjemnega interesa objavljamo nove **brezplačne** računalniške delavnice. Delavnice obsegajo 20 ur.

Potekajo tudi vpisi v brezplačne tečaje tujih jezikov v obsegu 20 ur. Prosta mesta so še v tečajih nemščine, ruščine, španščine in kitajščine.

Vse informacije dobite na 02 749 21 50 ali www.cvzu-podravje.si.

www.lu-ptuj.si

LJUDSKA UNIVERZA PTUJ
Mestni trg 2
2250 Ptuj

02 749 21 50
luptuj@siol.net

Mi smo šola!

www.lu-ptuj.si

VPISUJEMO V SREDNJEŠOLSKO IZOBRAŽEVALNE PROGRAME:

PREDŠOLSKA VZGOJA EKONOMSKI TEHNIK TRGOVEC

NOVE PRILOŽNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE:

SOCIALNI OSKRBOVALEC IZDELOVALEC SPLETNIH STRANI HIŠNIK

MATURITETNI TEČAJ novol

splošna matura za odrasle
-v sodelovanju s šolskim centrom Slovenske Konjice-Zreče

KNJIGOVODSKA DELA SOBARICA

V pripravi je javni razpis za sofinanciranje šolnin srednješolskega izobraževanja za samoplačnike (MŠŠ)! Razpis bo pokrival šolska leta od 2007/2008 do 2012/2013! Izkoristite priložnost za povračilo stroškov plačane šolnine!

Za vse informacije pokličite na 02 749 21 50 ali na elektronsko pošto svetovanje@luptuj.org.

geacollege DODIPLOMSKI VIŠJEŠOLSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM

Center višjih šol
podružnica PTUJ

EKONOMIST / EKONOMISTKA

Na voljo je še nekaj prostih vpisnih mest!

LPF program usposabljanja za pridobitev PEDAGOŠKO - ANDRAGOŠKE IZOBRAZBE

Vpis v program usposabljanja za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe je mogoč še do konca septembra 2010.

Mestu vrnjena nekdanja veličina

P. Milan Kos, minoritski provincial, je te dni z zadovoljstvom povedal, da jih zelo veseli, da se dela na baročni fasadi minoritske cerkve na Ptuj zaključujejo, kar je gotovo eden od velikih arhitekturnih in umetnostnozgodovinskih presežkov.

Preteklo je kar nekaj let od tega, ko se je začelo govoriti o tem, da bi se ponovno vzpostavila v stanje pred letom 1945, ko je bila porušena. Leta 1989 je bil prvi takšen sestanek MO Ptuj, minoritskega samostana Ptuj, minoritov in tudi predstavnikov Unesca, ko je prišlo do pobude, da bi celo ptujsko mestno jedro prišlo v seznam svetovne kulturne dediščine. Eden izmed pogojev pa je bil vzpostavitev prvotnega stanja minoritske cerkve.

Ta ideja se je razvijala, rasla, do konkretnjših dogovorov pa je prišlo leta 1992, ko je MO Ptuj predstavila t. i. Ptujsko trojko, da se obnovi mali grad in tja preseli knjižnica, da se samostan ponovno rekonstruira v smislu samega življenja tako, da se nazaj postavi cerkev s fasado, pošta pa preseli na novo lokacijo. Minilo je skoraj 20 let od začetka konkretnjših idej in pogumnih načrtov, da bi lahko to edinstveno pročelje cerkve ponovno rekonstruirali in s tem seveda dali samostanu tisto, kar je nekoč imel in tudi samemu mestu, minoritskemu trgu podobo, ki daje dušo in srce temu mestu, tako ljudem, ki tu živijo, kot tudi ostalim, ki v mesto prihajajo, ki ob vstopu na ta trg doživijo veličino tega mesta.

Dela so v glavnem že zaključena, dva kipa, ki sta ob osrednjem kipu Brezmadežne s plaščem, ta sta najpomembnejša

in sta tudi zavetnika cerkve, sv. Peter in sv. Pavel, bosta postavljena na svoje mesto tik pred samim odprtjem in blagoslovom fasade, prvega ali drugega oktobra. Svečanost je predvidena za 4. oktober, za praznik sv. Frančiška Asiškega, ki je za minorite velik praznik, Frančišek Asiški je ustanovitelj minoritov. Ob 17. uri bo najprej sveta maša v cerkvi, ki jo bo vodil mariborski nadškof metropolit dr. Franc Kramberger, nato pa ob 18. uri pred cerkvijo na Minoritskem trgu slovesnost odprtja in blagoslov fasade. Na slovesnosti pričakujejo številne visoke goste, zlasti še tiste, ki imajo največje zasluge, da je baročna fasada zaživela, izvajalci iz restavratorskega centra Slovenije in člani mednarodne komisije, ki so sodelovali pri sami izvedbi obnove fasade. Pred leti je stroka ustanovila mednarodno komisijo, da bi bila fasada čim bolj avtentična, da bi se kipi in štukature oblikovali v prvotni obliki. Večino potrebnega dela je opravil Restavratorski center iz Ljubljane. Z nasveti je pomagal tudi častni občan MO Ptuj in akademski kipar ter restavrator svetnik Viktor Gojko-
vič. Vodja projekta rekonstrukcije kiparskega okrasja fasade minoritske cerkve je bil Jože Drešar.

Tako kot arhitekture tudi kiparskega okrasja od nekdanje cerkve ni ostalo skoraj ničesar, ohranjenih je bilo le nekaj fragmentov kamnitih kipov leve

Pri rekonstrukciji baročne fasade ptujske minoritske cerkve gre dobesedno za retušo urbanizma.

in desne strani ob vhodu v samostan ter kapele. To je bila neke vrste podlaga za rekonstrukcijo samih manjših kipov. Rekonstrukcija štukatur je v glavnem potekala na podlagi fotografij iz različnih obdobij pred veliko obnovo leta 1939 in po njej. Odločitve o tem, česa se pravzaprav držati, kaj je tisto pravo, so bile težavne, je povedal Drešar. Ob arhivskem gradivu jim je bila pomembna opora analogija, predvsem samostanske štukature iz tistega obdobja, pa tudi sorodne štukature od drugod, vse to pa so nadgradili s sodobnimi tehnikami računalniškega posnemanja, rekonstruiranja v glini in odlivanja. Začetek rekonstrukcije je bil izris vseh elementov, ki jih je bilo treba kasneje narediti. Kot material so uporabili ulivne mase na osnovi betona, je povedal Drešar. »To so tudi materiali, kakršne v tujini uporabljajo pri najzahtevnejših restavratorskih projektih. Srečo smo imeli, da se projekt ni zgodil v enem letu, to je proces, ki traja, vedeti je treba, da se je marsikateri element, ki je bil že zmodeliran, skoraj v celoti podrl in se je nato na novo zmodeliral. Naše delo je spre-

mljalo komisija in strokovnjaki z različnih področij, veliko je bilo korekcij. Res sreča, da je bil čas, sama priprava je stekla že zelo zgodaj, skorajda z rekonstrukcijo arhitekture, pravi finiš, ko se je že vedelo, kako naprej, pa se je zgodil ob koncu leta 2006, ko je bilo odločeno, kako bo vse skupaj izgledalo,« je delo opisal Drešar. Montažo posameznih elementov na fasado so začeli leta 2008, dela se v večini končujejo. Na fasadi sta mesto našli tudi dve izvorni kamniti napisni plošči, ki v bombardiranju 4. januarja leta 1945 nista bili poškodovani. Kot je povedal umetnostni zgodovinar Domen Miljenko iz Zadra, gre pri rekonstrukciji baročne fasade pri ptujski minoritski cerkvi za retušo arhitekture.

29. junij leta 2001 se je zapisal v zgodovino ptujskega mi-

noritskega samostana in župnije ter Ptuja. Na praznik zavetnikov samostana in cerkve Petra in Pavla so simbolično položili temeljni kamen za rekonstrukcijo minoritske cerkve z baročnim pročeljem, kar je bil tudi uradni začetek gradnje nove cerkve. Rekonstrukcija je bila nujna zaradi likovne podobe Ptuja, spomina na ustvarjalnost mesta, minoritov in umetnikov iz 17. stoletja. Njeno baročno pročelje so v letih 1688 in 1691 ustvarili italijanski umetniki, ki jih je vodil Dionis Merlino. Z njeno izgradnjo so bile popravljene napake iz leta 1945, 4. januarja, ko je cerkev okrog 11. ure zadela bomba zavezniških letal. Prvi resen korak k postavitvi nove cerkve je bila postavitve Marijinega znamenja. Leta 2003 so blagoslovili zvonove, ki so prvič zazvonili po

P. Milan Kos, ministrski provincial

Foto: Črtomir Goznik

Osrednji kip je Brezmadežna s plaščem.

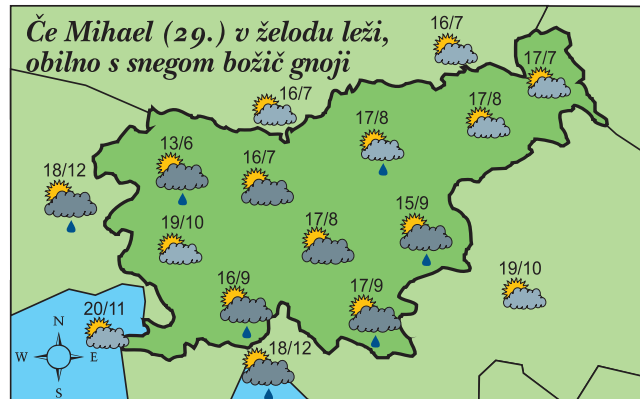
Foto: Črtomir Goznik

Jože Drešar, vodja projekta rekonstrukcije kiparskega okrasja fasade minoritske cerkve

Foto: Črtomir Goznik

Napoved vremena za Slovenijo

Osebna kronika

Rojstva: Manuela Lozinšek, Pobrežje 43, Videm pri Ptuj – deček Leon; Jana Kelc, Zgoranja Hajdina 204 – deček Jan; Romana Marin, Formin 17 a, Gorišnica – deklica Ajda; Ina Kovše, Volkmerjeva cesta 5, Ptuj – deklica Nija; Janja Radaš, Draženci 55 a, Hajdina – deklica Ema; Nataša Hrzenjak, Čučkova ul. 3, Kidričevo – deček Nik; Andreja Zamuda, Borovci 5, Markovci – deklica Nina; Mojca Murko, Janežovci 1, Destrnik – deček Žan; Silva Svenšek, Vrazov trg 2, Ptuj – deček Omen; Tamara Vadlja, Trg Dušana Kvedra 2, Maribor – deklica Pia; Sanja Štiber, Podgorci 17 – deček Tai; Petra Škorjanec, Na terasi 17, Maribor – deček Anže; Majda Hadolin Kolar, Zakl 16, Podlehnik – deček Klemen; Mihaela Hojnik, Cirkovce 61 g, Kidričevo – deček Aleks; Mojca Plavčak, Na jasi 25, Ptuj – deček Nejc; Blanka Butolen, Jelovice 46, Majšperk – deklica Lara; Lyudmyla Krampelj, Markovci 5 – deklica Lana; Valerija Fošner, Nova ulica 11, Rače – deklica Ana Lina; Anita Krašovec, Velika Nedelja 19 b – deklica Tinkara; Petra Koren Črepinko, Rucmanci 41 a, Sveti Tomaž – deklica Zala; Iris Zelenko, Novakova cesta 41, Ormož – deklica Tia; Suzana Cafuta, Prerad 50, Polenšak – deček Taj; Polona Lozinšek, Spodnje Gruškovje 21, Podlehnik – deklica Melanija; Aleksandra Vuković, Stročja vas 26, Ljutomer – deček Taj; Polonca Poplatnik, Zakl 9, Podlehnik – deklica Zala; Petra Muršec, Mestni Vrh 87 a, Ptuj – deček Luka; Marija Vreš Završki, Tuncovec 10 c, Rogaška Slatina – deček Žak; Monja Turkuš, Majšperk 51 – deklica Mišel.

Podatkov "Umrli so" in "Poroke" zaradi stavke javnih uslužbencev nismo prejeli.

58 letih. Leta 2004 so posvetili oltar, leta 2005 pa blagoslovili minoritsko Madono. Dela na baročni fasadi, katere financirja sta Ministrstvo za kulturo in MO Ptuj z enakimi deleži, pa so potekala bolj počasi.

Nekoliko pa bo morala počakati še osvetlitev fasade in dokončna ureditev Minoritskega trga, kar naj bi se zgodilo v letu 2011. Veduto mesta ob gradu in zvoniku proštije cerkve že nekaj časa krasi tudi rekonstruiran zvonik minoritske cerkve. Kot pravi Jože Drešar, vodja projekta rekonstrukcije kiparskega okrasja fasade minoritske cerkve, se je ta morala zgoditi, da je mesto dobilo nazaj to, kar mu je bilo odvzeto: »Z višine 26,27 metra vidiš, da ta del mesta nima tujkov in kam vse se ta fasada vidi.«

MG